Mai számunk 30 oldal, ára 20 fillér

Tiszán'uli Kisgazda
Gyermekek Debreczenje
Ludas Matyi mellékleteinkkel

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 27—89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG). 27—88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYEDÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR.

X. ÉVFOLYAM, 262. SZÁM. DEBRECEN, 1933. NOVEMBER 19., VASÁRNAP. ARA: 20 FILLER

A német-lengyel tárgyalás

Az európai politika meglepetése a közvetlen német-lengyel tárgyalás. A danzingi korridor kérdése már sokszor szőnyegre került a békekötés óta s mindig ugy szerepelt a közvélemény előtt, mint egyike azoknak a kényes problémáknak, amelyekhez jobb nem nyulni, mert csak váratlan bonyodalmak támadhatnak belőle. Németország több izben kijelentette, hogy a danzigi korridor ügyét nem tekinti elintézettnek s válaszul Lengyelország állandóan azt hangsulyozta, hogy ebben a kérdésben pedig nem enged. Ugyancsak a világ tudomására hozta Németország, hogy hajlandó garantálni a nyugati határok biztonságát, a keleti határok kérdését ellenben nem tekinti elintézettnek.

A lengyel-német ellentét egyike volt azoknak a problémáknak, amelyek adott alkalommal váratlan veszedelmek kiindulópontját képezhették. Annál örvendetesebb a német-lengyel közvetlen tárgyalások most napvilágra jutott hire, mert ez annyit jelent, hogy a teljes megegyezés esetében Európa sokkal közelebb jut a megbékélés olyan sajnosan hiányzó légköréhez. A hitleri Németország már nem egy meglepetésben részesitette a világot. Mióta Hitler mint kancellár vezeti a német birodalom ügyet, azóta minden ellentmondónak látszó körülmény ellenére is, lassu, de határozott lépésekkel halad az európai helyzet a tisztulás felé. Valljuk be, hogy az európai hatalmak legnagyobb része sulyos következményektől tartott, amikor Németország a nemzeti szocializmus, a nemzeti megujhodás terére lépett. Egy háborus veszedelmekkel telitett, imperialista Németországot vártak és amint az idő mulik és a német birodalom belső berendezkedése az előre elgondolt elvek alapján lépésről-lépésre megvalósul, kifelé ez az oly fenyegetőnek tartott Németország annál békésebb nyilatkozatokat tesz, sőt Hitler kancellár minden egyes beszéde kétségbevonhatatlanul Németország békekivánságát hangsulyozza olyan meggyőző szavakkal, amelyeknek őszinteségében bajos kételkedni. Igaz, hogy Németország közben kilépett a Népszövetségből, de amint utóbb kitünt, nem azzal a céllal, ami a tett lépés fölötti első meghökkenésben neki tulajdonitottak, hanem egyedül és kizárólag csak azért, hogy ezzel is hangsulyozza, hogy mindenképpen igényt tart az olyan nagy népet, mint a német, megillető egyenjoguságra

Ennek a rendszeres német békepolitikának ujabb jelentős lépése a német-lengyel tárgyalás. Reméljük, hogy ha a végleges megegyezés minden részlete ismeretessé válik az európai közvélemény előtt, ez egyben örömhir is lesz olyan értelemben, hogy most már sorra kerülhetnek a még függőben levő nem kevésbbé fontos többi kérdések.

Már hetek óta rebesgetik az európai sajtó lapjai azt a lehetőséget, hogy Németország és Franciaország a két örök rivális közvetlen tárgyalások során tisztázza azokat a kérdéseket, amelyeknek tisztázásától tulajdonképpen a világ békéje függ. A német-lengyel tárgyalásokról az a hir terjedt el, hogy Franciaországnak előzetesen nem volt tudomása róluk. Lehet, hogy Franciaország tudott a készülő lépésről s hogy mégis az ellenkező hir terjedhetett el, ennek valószinü oka az, hogy Franciaország presztizsének megóvásával bele akar menni egy esetleges közvetlen német-francia megbeszélésbe. Európa megbékélésének szempontjából egyenesen kivánatos, hogy ez igy legyen s az oly nagy kérdések megoldására hivatott német-francia tárgyalások mielőbb megkezdődjenek.

A német-lengyel megbeszélés kedvezőtlen fényt vet a Népszövetségre, amelynek gyakorlata teljes csődre vezetett, az kétségtelen. Letagadhatatlan, hogy a Népszövetség légkörében, ezer intrikának kitéve, sohasem jutottak volna el a lengyelek és németek a közvetlen tárgyalásig. Ugylátszik, hogy Mussolininek volt igaza, amikor a négyhatalmi szerződést többre értékelte, mint a Népszövetséget, mert a Népszövetség fennállása és látszatmunkája ellenére is diplomáciai sikerként kivivta, hogy a négyhatalmi szövetség létre jöjjön. Üdvös volna a világ békéje és az emberiség nagy érdekei szempontjából, hogy Európát rövidesen még néhány ilyen kellemes meglepetés érje, mint a német-lengyel megbeszélések hire s hogy az érdekelt hatalmak olyan szervek kikerülésével, amelyek az eredményes megoldást csak hátráltatják, közvetlenül egymással beszéljék meg a vitás problémákat s necsak megbeszéljék, de meg is oldják, hogy végre kilábaljon Európa a politikai és gazdasági zürzavarnak abból a fullasztó légköréből, amely lassanként minden jobb reményt, a boldogabb jövőnek minden zálogát megsemmisiteni látszik.

—

Öt évre itélték Dollfuss kancellár merénylőjét

— Tudósítás a 6-ik oldalon —

Már kétszáz angol képviselő követeli a trianoni szerződés revizióját

London, nov. 18. Sir Robert Gover vezetése alatt megalakult magyarbarát képviselők csoportja, egyik legelső teendőként elhatározta, hogy a kedden megnyiló uj parlamenti ülésszak kezdetén ismét beterjeszti a trianoni béke módosítását sürgető javaslatot, amely az angol parlamenti gyakorlat értelmében a régi ülésszak lezárásával forma szerint hatályát vesztette. Az ujból benyujtatndó javaslatnak, mondotta Sir Robert, még az előzőnél is jelentékenyebb *nagyobb sulya lesz, miután állandóan ujabb és ujabb képviselők irják alá a javalatot,* minden remény meg van arra, hogy az aláirások száma *meg fogja haladni a kétszázat.*

—

A gyilkos gimnázista drámai vallomása

„Nem tudom mit tettem, nagyon megbántam, mert mégis szerettem anyámat"

Két hét mulva a gyermekbiróság elé kerül a 15 éves Zemplén Dénes

Budapest, november 18. Zemplén Dénest, az anyagyilkos gimnazistát szombaton vitték Sopronból Budapestre. A rendőrfőkapitányságra érve megjelent a főkapitányságon Németh Péter dr., a fiatalkoruak bíróságának tanácselnöke is, akit a gyilkos fiú ismerősként üdvözölt. Németh Péter ítélkezett ugyanis márciusban Zemplén Dénes fölött, amikor anyja panaszára a gyermekbiróság elé került. A tanácselnök akkor tudvalevőleg úgy intézkedett, hogy a fiút el kell venni az édesanyjától, mert erkölcsi fejlődésére nem lenne jó hatással, ha továbbra is a muskotályuccai házban lakna.

Zemplén Dénes rendkívül nyugodtan viselkedett.

Mielőtt kihallgatása megkezdődött, Szrubián tanácsos felszólította, hogy rakja ki az asztalra zsebei tartalmát. Először egy likörösüveget húzott elő. A félliteres üvegből egy-másfél deci hiányzik. Azután leoldotta jobbcsuklójáról karóráját, majd néhány pengőt vett ki a nadrágzsebéből. Aztán előkerült a télikabátja belső zsebéből egy fényképezőgép. Volt még nála egy fénykép önmagáról, — amely diáksapkában ábrázolja. Kulcsok, tréfás permetező, villamosbérlettok, néhány papirlap, feljegyzésekkel, két ceruza és egy gyöngyházdiszitésü kis zsebkés.

—

9. 14. 17 19 31

Hasznos tudni
hogy Schmidthauer
természetes Igmándi
keserűvízével, eltávolítjuk a gyomor és belekben rejtőző kórokat okozó baktériumokat.

A GYILKOS FIU VALLOMASA

A rendőrtanácsos az ablakhoz állította a nyílt tekintetű, nyugodtan viselkedő fiút. Az ablak mellett beszélgetés formájában kezdődött meg az első kihallgatás.

— Na fiam, mondd el, mi történt és hogyan történt ? — kérdezte a rendőrtanácsos.

— Kérem szépen, tanácsos úr, az anyám Mezőtúrra levelet írt nekem. Azt írta, hogy jöjjek fel Pestre, mert beszélni akar velem. Húsz pengőt küldött az útiköltségre. Én még előzőleg, november elején, amikor Mezőtúrra mentem, nagypapámtól kaptam húsz pengőt. Ebből a pénzből maradt még, úgyhogy körülbelül 30 pengő volt nálam, amikor feljöttem Budapestre.

Kedden délután három órakor ültem vonatra és este érkeztem Pestre. Nem akartam rögtön hazamenni, előbb beültem egy moziba. Nagyon szeretek moziba járni. Mozi után sétáltam az uccán. Esni kezdett. Gondoltam, hogy majd csak eláll, de egyre jobban esett, mire kimentem az édesanyám házába, a Muskotály uccába. Ez úgy félkettő tájban lehetett.

— És mi történt azután ? — kérdezte a rendőrtanácsos.

— Nagyon nehezen engedett be az anyám. Kiabálni kezdtem, hogy én vagyok, aki zörget. Végre kinyitotta az ajtót. Beszélgetni kezdtünk. Megvetette nekem az ágyat és lefeküdtem.

— Másnap reggel korán ébredtünk. Délelőtt bejött a László nevű villanyszerelő, beszélt anyámmal. Láttam rajta, hogy nagyon jó viszonyban vannak. Később velem is beszélt. Engem mód felett bosszantott, hogy — azt kell mondanom — apai hangon szólt hozzám. Erre azt gondoltam magamban : — Milyen jogon turkál ez az ember az én legbensőbb dolgaimban ? Kérdezgetett, de én nem is válaszoltam neki.

László azután elment, de jöttek mások. Mindenféle alakok. Én azután este az anyámnak szemrehányást tettem, hogy miféle emberekkel érintkezik. »Nézd, te méltóságos asszony vagy, egy műegyetemi tanárnak elvált felesége, jobban meg kellene nézned, hogy kit engedsz be a házadba.«

Anyám nagyon goromba volt hozzám, leintett, azt mondta, hogy semmi közöm az ő dolgaihoz. Sokáig vitatkoztunk, beszélgettünk. Már nagyon késő volt, mikor lefeküdtünk. Én a harmadik szobában feküdtem le, ő pedig a másodikban a diványra.

Finom selyembéléses
KALAP
7.50
Aszmannál.

»IRTÓZATOS DÜH TÁMADT BENNEM !«

Olvasgattam, azután letettem a könyvet, de nem bírtam elaludni. Idegesített, amit anyám házában láttam.

— Borzasztó, — gondoltam magamban — miket csinál az én édes anyám !

— Egyre dühösebb lettem, azután nem tudom, hogy mi történt, aludtam-e, egyszerre reggel lett. Megint eszembe jutottak a dolgok, az előző nap eseményei. Láttam azokat az embereket, akik nálunk látogatóban voltak és intím hangon beszéltek az édesanyámmal.

— Valami irtózatos düh támadt bennem. És szörnyű elhatározás is. Felugrottam az ágyból, átmentem a másik szobába. Ott a kezem ügyébe akadt egy fejsze, ami ki volt készítve aprófahasogatásra, felkaptam a fejszét. Anyám ezt nem látta, a pamlagon feküdt.

„Nem tudom mit csináltam, csak a kezem járt"

— Tanácsos úr, most csak azt mondhatom, nem tudom, mit csináltam, nem gondolkoztam, csak a kezem járt. A fejszével anyám fejére sujtottam. Egyszer. Aztán mégegyszer és mégegyszer. Akkor eldobtam a fejszét, a sapkámat a zsebembe gyürtem és az ablakon át kimásztam a kertbe.

— Nem vagy fáradt ? — kérdezte az izgalmas közlés után a rendőrtanácsos Zemplén Dénestől.

— Nem, tanácsos úr, tudok beszélni.

— Hát akkor mondd el, mit csináltál azután.

— Ténferegtem az uccákon, azután elmentem az édesapámhoz. Neki akartam megmondani, hogy mit csináltam. Akkor már nagyon megbántam azt ami történt. Apámat nem találtam otthon. Hagytam neki egy levelet, aztán elmentem.

A MENEKÜLÉS

Még volt nálam pénz. Gondolkoztam, hogy mit csináljak. Egyszerre csak eszembe jutott, hogy Sopronnál van az osztrák határ. Kimentem a vasúthoz, megváltottam a soproni vonatra a jegyet, felültem a vonatra és elutaztam Sopronba.

Délután érkezett meg a vonat. Arra már nem emlékszem, hogy hány óra lehetett. Bementem a városba. Vettem egy sapkát magamnak, mert nem akartam diáksapkában járni. És vettem egy kést is. — Ezt ni — mutat rá az íróasztalon lévő késre. — Azért vettem a zsebkést, mert azt terveztem, hogy szalonnán és kenyéren fogok élni addig, amíg nem jutok munkához és nem keresek pénzt.

AZ OSZTRÁK HATÁR FELÉ

— Ezután moziba mentem. »A direktor úr barátnője« című filmet láttam. Az előadásnak kilenc óra után lett vége. A mozi szomszédságában egy kávéházat találtam. Bementem és megittam egy pohár feketekávét. De nem sokáig maradtam a kávéházban. Elindultam. Gondoltam, valahol ledőlök, átalszom az éjszakát és reggel átmegyek az osztrák határon.

A város szélén egy építkezésnél álltam meg. Egy téglarakás volt ott. Erre leültem és ott akartam elaludni. De nagyon hideg volt. Erős szél fujt, ezért visszamentem a városba. Ekkor már tizenegy óra lehetett.

Az uccán megkérdeztem valakitől, hol van egy szálloda. Megmutatta a Pannonia szállodát. Bementem. Kértem egy szobát. Elébem adták a bejelentőlapot. Kitöltöttem, azután 2 pengő 70-et fizettem a szobáért. Felmentem. Nagyon fáradt voltam. Azonnal elaludtam. Másnap délelőtt 10 óráig aludtam.

Ekkor felöltöztem és elmentem a szállodából. A városból kifelé gyalogoltam. Kerestem az osztrák határt. Én ugyanis, tanácsos úr, azt hittem, hogy Sopron határszélén van az osztrák határ. De tévedtem. Már nagyon sokat gyalogoltam, túl voltam a városon és még mindig nem jutottam a határhoz.

— Megkérdeztem valakitől az országúton, hol van az osztrák határ. Megmagyarázta, hogy körülbelül 5 kilométer távolságra. Hát ez nagyon sok volt, annyi erőt nem éreztem, azért visszafordultam. — Eredetileg az volt a tervem, hogy Bécsbe megyek és valahogy elhelyezkedem.

»MÉGIS CSAK SZERETTEM AZ ANYÁMAT !...«

— De amikor visszafordultam Sopronba, úgy határoztam, hogy jelentkezem a rendőrségen és feljelentem magam. A lelkiismeretfurdalás nagyon bántott. Ekkor már nagyon sajnáltam szegény anyámat. Mert őt is nagyon szerettem én kérem szépen ... Nem mondom, kérem, apámat jobban szerettem, pedig nagyon komoly, szigorú ember, de olyan, amelyre minden diák úgy tekint fel, mint egy tiszta képre. Anyámnak szegénynek voltak hibái, de hát én mégis csak a fia voltam. Szerettem, nagyon-nagyon megbántam, amit csináltam.

Ezeket a szavakat minden elérzékenyülés nélkül mondta Zemplén Dénes.

— A városba visszaérve megint a szállodába mentem. Fáradt voltam, le akartam feküdni. Előzőleg azonban vettem egy üveg likőrt. Arra gondoltam ugyanis, hogy megiszom az egész üveggel, becsípek és részegen több bátorságom lesz jelentkezni a rendőrségen. — Csak két kis pohárral ittam meg, amikor elálmoscdtam és elaludtam. Már csak arra ébredtem fel, hogy dörömböltek szobám ajtaján. A detektívek jöttek értem.

— De zsebkésedet elő rántottad, amikor a detektívek bementek. Miért ?

— Tudom, hogy azt lehetett hinni, hogy magamba akarom szurni. De ez nem igaz tanácsos ur. Nem akartam öngyilkos lenni. Egy pillanatig sem gondoltam erre. Sokkal nagyobb életösztön van bennem. Ez csak egy ... zavart mozdulatom volt. Én sem tudom, miért rántottam elő.

Amikor a fiu kissé kipihente magát, Vissy József rendőrkapitányhoz vezették, aki jegyzőkönyvbe fogla lalta részletes vallomását.

A GYILKOS GIMNÁZISTA RÖVIDESEN A GYERMEKBIRÓSÁG ELÉ KERÜL

Zemplén Dénes bünügye a lehető legrövidebb időn belül Németh Péter, a gyermekbiróság tanácselnöke elé kerül.

Törvényeink szerint ugyanis gyerekbünözők ügyeiben sem ügyészi nyomozás, sem vizsgálóbirói vizsgálat nincs. Igy amint a rendőri nyomozás véget ér és a rendőrség az ügy tanuit kihallgatta, az iratokat nyomban az ügyészségre viszik.

Novák Lajos ügyészségi alelnök, a fiatalkoruak ügyésze megszerkeszti a vádiratot és nyomban a *gyermekbiróság elé állitják Zemplén Dénest. Legkésőbb két hét mulva teljes egészében feltárul Zemplén Dénes életének, lelkének minden titka a biróság előtt.*

Bethlen István gróf megérkezett Londonba

London, november 18. Bethlen István gróf volt miniszterelnök szombaton délután Londonba érkezett. A Viktoria pályaudvaron Pallavicini Alfonz dr. őrgróf követségi titkár, továbbá az alsóház magyarbarát csoportjának több tagja s az angol és magyar sajtó képviselői fogadták. Bethlen István gróf a szálóban hosszasan nyilatkozott a hirlapiróknak.

— Angliai utam célja az, — mondotta Bethlen István gróf, — hogy meghivások folytán előadásokat tartsak a cambridgei egyetemen a közelés középkeleti társaságokban, a királyi külügyi intézetben és a Balkán bizottságban.

— Első előadásom azzal a kérdéssel foglalkozik, a negyediknek pedig a gyarország fennállása során igazságtalanság történt-e az ország nem magyarajku lakosaival szemben. A második előadásom tárgya annak ismertetése lesz, hogy milyen elbánásban részesítette a trianoni szerződés a Duna völgyében lakó népeket. Harmadik előadásom az erdélyi kérdéssel foglalkozik, a negyediknek pedi g a trianoni szerződés és Európa békéje lesz a tárgya. Tehát európai szemszögből fogom a magyar kérdést megvilágítani.

Hóman kultuszminiszter : Az ifjuság ne engedjen soraiba semmi ellentétet

Budapest, november 18. Fényes külsőségek között rendezte meg az Országos Turul Szövetség plenáris ünnepélyét a pesti Vigadó termében. A kormány képviseletében megjelent dr. Hóman Bálint kultuszminiszter és dr. Szily Kálmán államtitkár, továbbá a közélet és társadalom számos kitünősége.

Az ünnepélyen dr. **Hóman** Bálint szólalt fel, aki nagyszabásu beszédében többek között a kövekezőket mondotta :

— **Soha nagyobb szükség nem volt arra, hogy a magyar ifjuság ne engedjen soraiba semmi ellentétet.** Lelkem mélyén át vagyok hatva attól a tudattól, hogy az ifjuság ügyét a megoldáshoz el kell juttatni. Teszem ezt nemcsak hivatásom, hanem tanári multam miatt is. Az ifjuság mindig a nagy cél érdekében dolgozzék és sohasem vonja meg bizalmát azoktól, akik őt a jobb belátásra vezetni akarják.

A minisztert lelkesen megéljenezték.

Tátra bérautó
vidéki utakra
100 km. felül 23 fillér számol, hoszabb városi fuvarnál megegyezés szerint. Telefon 24-16.

A nagyadó
már működik.
Vegyen jó
RÁDIÓT
Tele unken, Orion, Philips, Standard, Telefongyári márkát.
Csillár, Varrógép, Kerékpár.
Soltész, Kálvin tér 2

Ismét ujabb kiütéses tifusz eset van Hajdudorogon

A legutóbbi főorvosi jelentés szerint a hajdudorogi kiütéses tifuszt megszüntnek lehetett tekinteni, mert közel egy hónap alatt egyelen ujabb esetről se adtak jelentést. A régi betegek pedig csaknem kivétel nélkül mind a javulás és gyógyulás utján voltak. Most aztán ismét ujabb kiütéses tifuszos megbetegedést jelentettek a vármegyei főorvosi hivatalnak Hajdudorogról táviratilag és dr. Görgey Márton vármegyei tiszti főorvos a napokban ki is ment az ujabb eset felülvizsgálatára.

Kölcsön
rövid és hosszulejáratu, házakra, földbirtokokra első vagy második helyre is. Bővebbet Szent Anna-ucca 14. sz.

Meteor Csillár
Részletre is adunk **VEZET** **Arjegyzék ingyen.**
Ferenc József-ut 9. szám
(Bika mellett.)

Gróf Teleki átadja dr. Vásárynak és Zöld Józsefnek a Motesz kitüntetését

NAGYSIKERŰ DISZTORNÁT RENDEZETT A DTE VÁSÁRY ISTVÁN POLGÁRMESTER TISZTELETÉRE

Megérkezett a MOTESz vezérkara Debrecenbe

Amint már jeleztük, a Magyar Országos Torna Szövetség elnöksége gróf Teleki Sándor orsz. elnök vezetése alatt tegnap este Debrecenbe érkezett. Az állomáson dr. Vásáry István polgármester, Zöld József h. polgármester főjegyző és Steinfeld István a DTE elnöke fogadták az illosztris vendégeket, akik az állomástól egyenesen a DTE Magoss György-tér 9. sz. alatti tornacsarnokába mentek, hogy megjelenjenek a Tornaegyesület disztornáján, melyet Vásáry István polgármester és Zöld József h. polgármester főjegyző tiszteletére rendeztek.

A DTE tornacsarnokát nagyszámu és előkelő közönség töltötte meg, melynek soraiban ott láttuk báró *Vay* László főispánt nejével, Bissingen grófnővel, dr. *Vásáry* István polgármestert nejével, *Zöld* József polgármesterhelyetest, dr. *Vargha* Emil polgármesterhelyettesst, azonkivül a közélet számos előkelő tagját, valamint nagyon előkelő hölgyközönséget.

Schmidt Gyula testnevelési tanár vezetése alatt felvonultak, a mintacsapatok, a zene a Hiszekegyet játszotta el, majd gróf *Teleky* Sándor, a MOTESZ elnöke lépett dr. *Vásáry* István polgármester elé és átnyujtotta a DTE diszplakettjét.

— Amikor átnyujtom a DTE plakettjét — mondotta — legyetek meggyőződve, hogy ebben a jelvényben soha nem muló hálánk, szeretetünk és tiszteletünk van kifejezve. Az az ut, amelyen mindnyájan járunk, rögös és nehéz, de a vég cél egy: Nagymagyarország feltámasztása. Ebben a munkában mindenkor mellettetek állunk.

Dr. *Vásáry* István polgármester nemesveretü szavakkal mondott köszönetet a szép kitüntetésért:

— Legnagyobb mértékig megvagyok hatva a szeretetnek s megbecsülésnek azoktól a megnyilvánulásaitól, amelyekben az utóbbi időkben részem volt. Meggyőződésem szerint semmi mást nem csináltunk, amit minden más magyar ember meg ne csinált volna, legfeljebb az történt, hogy mi valamivel jobban éreztük meg a kötelességünket, a pozicióval járó kötelezettséget. Ez a kötelesség vezet bennünket azon az uton, amelynek a végcélja Magyarország feltámasztása. A magyar nemzetet sohasem vitte önzés a történelmi események során és akkor sem, amikor belesodródott a világfordulásba. Minden magyarnak meg kell győződve lennie, hogy ujabb ezer esztendő következik és ha bekövetkezik az, amit a költő mondott, hogy »Európa homlokán tombolt a magyar«, akkor azt sem önzésből fogja tenni, hanem azért, hogy jóvá tegye, amit ellene vétettek s hogy ismét ember legyen az ember, testvér legyen a testvér.

Köszönöm a megbecsülést és legyetek meggyőződve, hogy amig a sors felelős pozicióba rendel, mindig részt fogok venni a munkátokban.

A nagy tetszéssel fogadott szavak után kezdetét vette a disztorna, amely mintaszerü rendezésben pergett le és kóstolót adott arról a nagyértékü nemzetnevelő munkáról, amely a DTE-ben folyik. A rk. gimnázium III. b. osztályának mintacsapata a jövő évi bajnokságok előirt szabadgyakorlatát mutatta be nagy precizitással. A reprezentáns hölgytornászcsapat buzogány, ritmikus és talajtorna gyakorlatokkal brillirozott, mig a férfiak mintacsapata korlát, nyujtó, gyürü, ugróasztal akadémiát, valamint müszabadgyakorlatokat mutatott be abszolut fölényes tudással. Nagyon tetszett a DTE ugynevezett »japán kerete«, csupa kis tornász, öt-hat évestől 10—12 évesig, akik máris pompás felkészültséggel mozogtak. Egyik-másikuk a nagyok közé is odaillett volna. Végül a parterre tornászok mutatták be ravurjaikat nagy tetszés mellett.

A szép ünnepség, amely a legteljesebb mértékben megnyerte a közönség, valamint a MOTESz elnökségének tetszését, a Hymnusz hangjaival ért véget.

A tornabemutató közönsége

Az osztálysorsjáték huzása

Az osztálysorsjáték tegnapi húzásán 20.000 pengőt nyert : 27165
2000 pengőt nyert : 18439
1000 pengőt nyertek : 15002 80121
500 pengőt nyertek : 3247 70746 74146 76383 78673
300 pengőt nyertek : 820 11576 20416 24246 36522 39221 42378 48298 50912 57636 65759 80972
200 pengőt nyertek : 1638 2569 2578 6170 6536 7156 7252 10237 12591 20532 21330 26161 27628 29208 30866 35561 35780 36550 37348 38963 40571 48543 50607 53533 53730 59856 60747 62792 62987 64849 65646 66605 69832 70500 71039 72129 75973 79183 80681 82047 83931

Azonkívül kihúztak többszáz 90 pengős nyereményt.

Legközelebbi húzás kedden, november 21-én.

D. Népszövetségi Hitelszövetkezet tüzelőanyag raktárából tessék venni tüzifát és szenet mert legolcsóbban a legjobbat veheti Maróthy György u. 24. Telefon 31—32. A hires Ózdi szén nagyraktára. Olcsó jó berentei szén kapható. —

Egyről-másról

A kiütéses tifusz

Ez esztendően itt járt közöttünk kétszer is, de a közkórház falai közé szorult. Nem ijedtünk meg tőle, nem volt veszélyes, mint valaha régen évtizedekkel, évszázadokkal ezelőtt, amikor ezrével kaszálta le az embereket. Akkor még éhtifusznak vagy érdemtelenül morbus Hungaricus-nak, magyar betegségnek nevezték. Hagsulyozzuk, hogy érdemtelenül, mert éppen úgy, mint a spanyol nátha, nemcsak a spanyolok között pusztított, a kiütéses tifusz sem csak Magyarországon szedte áldozatait, otthonos volt az egész világon.

Azóta azonban nagyot haladt a világ, az orvosi tudomány megállapította, hogy a kiütéses tifusz és a hastifusz két egészen különböző megbetegedés. A hastifusz kórokozója, a tifusz-bacillus a szájon át jut az emberi szervezetbe, tehát a hastifuszt csak megenni vagy meginni lehet szennyezett táplálékkal vagy itallal. A hastifusz bacillusa az ember béltartalmában található nagy menyiségben s tisztátalan emberek, rovarok (főleg legyek) viszik rá a másik ember kezére, ajkára, táplálékára. Sokszor forrása a hasztifuszjárványnak a beszennyezett kutak vize. Ezzel szemben a kiütéses tifuszt ruhatetű terjeszti csípésével. Akit nem csípett meg ruhatetű, az nem kaphatja meg a kiütéses tifuszt. A kiütéses tifusz kórokozója a beteg ember vérében kering és úgy látszik a fehérvérsejtekben foglal helyet, legkönnyebben megtalálható azoknak a ruhatetveknek bélrészeiben, amelyek kiütéses tifuszban szenvedő emberek vérével táplálkoznak. A tetvek belében található apró elipszis alaku testeket jelöljük felfedezőikről Rickettsia Prowazeki névvel és ezek a kiütéses tifusz kórokozói.

Ha a ruhatetű csipésével ezt a kórokozót beoltja az emberbe, az ember átlag két héten belül, néha 3—4 héten belül megbetegszik kiütéses tifuszban. Előbb a beteg feifájáról, szédülésről, derékfájásról panaszkodik, majd hőemelkedés jelentkezik, mely 3—4 nap mulva nagy lázban folytatódik. Jellemző a megbetegedés 4—5. napján jelentkező kiütés, mely a has és mellkas bőrén szokott megjelenni apró, gombostűfejnyi rószaszínű, ujjnyomásra eltünő, foltok alakjában és pár nap alatt az egész test bőrfelületét elárasztja. Ugyancsak állandó tünete a betegségnek az az álomszerű, ködös állapot, amelyről a betegség nevét is nyerte és a mely a betegséget elejétől végig kíséri. Jóindulatú esetben a lázas állapot a negyedik héten fokozatosan megszünik, az öntudat kitisztul és a beteg meggyógyul. Sokszor észlelhető azonban szövődmény, éppen ezért a betegek halálozása elég nagy.

A kiütéses tifusz továbbterjedésének a tetvetlenítéssel lehet gátat vetni. Akik harctéren voltak, akik a tömeglakások viszonyait ismerik, jól tudják, hogy ez sokszor milyen nehéz feladat. Mégis igen tisztelt olvasóm, ha kedves az egészséged és életed, ügyelj környezetedre és szigorúan ellenőrizd a tisztaság szempontjából gyermekeidet, alkalmazottaidat és önmagadat, hiszen ha közhelyeken járunk, mindenkire hullhat ruhatetű, mert bizony ez az állatka Debrecen vidékén nem ismeretlen. Vigyázz főleg a vándorcigányokra, az elpiszkolódott, iszákosság miatt magukkal nem törődő koldusokra, akik tetvekkel benépesítik házad tájékát, sőt vezesd rá embertársaidat tapintatosan, hogy tisztálkodjanak és támogasd a hatóságok, az orvosok, a tanítók ezirányú munkásságát, hiszen ezáltal a saját egészségedet is oltalmazod.

Állandóan résen kell lenni, a hajdudorogi példa mutatja ezt, mert különben könnyen meglepetések érhetnek bennünket. 1910 óta az orvosi felfedezések egész sorozata jelzi az utat, amelyen haladni kell. Nyugodtan mondhatjuk, hogy a védekezés leehtősége ma már meg van, a mai kulturviszonyok mellett gátat lehet vetni a kiütéses tifuszjárványnak.

Ha pedig visszaemlékezünk a régi időkre, idézzük magunk elé azokat a szörnyű járványokat, a melyek között a kiütéses tifusz sokszor első helyen járt és alaposan megritkította a betegek sorait és gondoljunk ilyenkor hálával azokra az orvoskutatókra, akik az ismeretlen veszedelmekkel hajlandók voltak szembenézni és életüket is feláldozni. És azt hiszem nem kívánja vissza közülünk senki azt a »régi jó« világot!

—•—

Téli szükségleteinek beszerzésére legelőnyösebb, ha a

Takarékosság Kereskedelmi R. T.

kötelékébe tartozó 42 cég kényelmes 5 havi törlesztéses rendszerét veszi igénybe.

Minden ez'rányu felvilágositással készséggel szolgál e 42 cég központi irodája

a Takarékosság Kereskedelmi R. T.

Debrecen, Deák Ferenc ucca 6.

Ságy Lajos főtanácsos bucsuja a várostól

Ságy Lajos rendőrfőtanácsos, akit tudvalevően Budapestre helyeztek át, szombaton délelőtt bucsulátogatást tett a városházán. Ságy főtanácsos melegen bucsuzott el dr. Vásáry István polgármestertől, majd a polgármesteri értekezleten levő tanácsnokokat kereste fel és szívélyes bucsut vett dr. Vargha Elemér h.-polgármestertől, Zöld József h.-polgármestertől és minden tanácsnoktól. Ságy Lajos főtanácsos a város minden vezetőférfiával az esztendők hosszu során a legnagyobb egyetértésben és összhangban müködött együtt.

Tilos a vasutasszénnel való üzérkedés

Megtorlással élnek úgy az eladóval, mint a vevővel szemben

A Debreceni Fa- és Szénkereskedők Egyesülete panasszal fordult a debreceni kereskedelmi és iparkamarához az irányban, hogy a városban a vasuti alkalmazottak kedvezményes ellátásra szolgáló különböző hazai szénnel üzérkedés folyik. Az egyesület távolról sem akar általánositani, de megállapitja, hogy szénjárandóságukat nagyon sokan eladják, sőt vannak egyének, kik üzérkedésszerüen foglalkoznak a vasutas szénnel, illetőleg utalványok összevásárlásával és eladásával. Az ilyen manipulációk sértik a legális kereskedelem érdekeit, de a közönség megtévesztésére is szolgálnak, mert hisz a dugaszban eladott szenek olcsóbb ára csak látszólagos, mert a minőségben van különbség.

A Kereskedelmi és Iparkamara ebben az ügyben átirattal fordult a debreceni MÁV üzletvezetőséghez. Átiratában rámutatott arra, hogy a kereskedelmi minisztérium éppen a mult hónapban adott ki rendeletet ennek az anomáliának megszüntetésére. Az üzletvezetőség válaszában értesitette a kamarát, hogy bár mint tiltott cselekményt eddig is a legszigorubban üldözte a kedvezményes ellátásra szogáló tüzelőanyagnak eladását, az ilyesminek megakadályozására ujból szigoru intézkedéseket léptetett életbe és utasitotta a tüzelőanyagot kiszolgáltatató közegeit is, hogy a kiszolgáltatásnál a legnagyobb szigorusággal járjanak el, igazolást kérjenek és gyanus esetekben a tüzelőanyagot ne szolgáltassák ki, az utalványt (csekket) pedig kobozzák el. Intézkedést is tett aziránt is, hogy az anyagok kiadását és hovaszállitását is az erre illetékesek ellenőrizzék.

Mindazokat, akik szénjárandóságukat eladják, a kedvezményből kizárják, a tényelegeseket pedig még fegyelmi uton is büntetik.

A Fa és Szénkereskedők Egyesülete megnyugvással vette tudomásul az üzletvezetőség intézkedését melyben a legális kereskedelem jogos érdekeinek kellő méltánylását és megértését látja.

Az egyesület abban a meggyőződésben van, hogy ezen intézkedések után a közönség is bizonyára tartózkodni fog attól, hogy kizárólag vasutasokat illető fát, szenet, vagy utalványt vásároljon, annál is inkább, mert az ilyen ügyek vizsgálatával járó jegyző könyvi kihallgatások és helyszini szemlék révén a vevő is kellemetlenségnek, az utalványok elkobozatása esetén pedig károsodásnak teszi ki magát.

Az egyetemi templom

A négy tudományegyetem közül a debreceni az, melynek egyetemi temploma nincsen. Budapesten egyetemi templom van, Pécsett anyagilag is támogatja az állam az ifjuság lelki gondozását, Szegeden a Fogadalmi Templom az egyetem központjában egyetemi templom szerepét tölti be és jórészt állami költségen épült fel.

A debreceni egyetem erre a célra a Nagytemplomot használja. A Nagytemplom tulságosan messze van az egyetemtől, tehát az egyetem szomszédságában van szükség Egyetemi templomra, már azért is, mert az egyetem környékén templomra úgyis szükség van. Az egyetem környékén egy uj városrész alakult ki. Egyetemi professzorok, orvosok és klinikai személyzet a nagyerdei telep lakosságával külön is alkot egy szép gyülekezetet.

Egyetemi templom épitése tehát érdeke az egyháznak, de hasznára válik az államnak és a városnak is!

Mégis elsősorban az ifjuság érdeke. Az ifjuságnak lelki problémái voltak mindig és vannak. Sok megoldatlan problémája van az ifjuságnak lelki téren, igy nagy szükségét érzi egyetemi lelkésznek is. Addig is mig a templom felépül. Legyen akihez bizalommal forduljon élete nehéz problémáiban. Természetesen templom mellett az egyetemi lelkész munkája sokkal sikeresebb lesz.. Egyetemi templom és lelkészség érdeke az államnak is. Az ifjuság a vallásos szellemét százados hagyományok alapján ab ősi Kollégiumból hozta. Ez a szellem tartotta vissza nagy egészében mindig a szélsőséges tulzásoktól. A nemzet jövője az ifjuságban van. Igy érdeke az államnak, hogy a debreceni ifjuságot továbbra is megtartsa a maga és a magyar jövő számára.

A mozgalmat jelenleg a theológus ifjuság kezdte. *Egy hét alatt 1500 pengőt ajánlott meg,* bizonyitván azt, hogy áldozatkészségével is kész az eszmét támogatni. Az Egyetemi Kör Theológus Szakosztálya kálvinista akarattal indult el, a protestáns egyetemi hallgatók egyhangú támogatásával, bizva abban, hogy az egyház, állam és város az ifjuság problémáját saját problémájának tekintik.

Az ifjuság jól tudja, hogy egyedül képtelen a tervet megvalósitani. Mégis küzdeni fog és hangversenyek rendezésével, teák adásával fogja eszméjét propagálni.

Egyetemi temlom dísszére válik a városnak is. Azonkivül hasznára is válik, mert munkaalkalom teremtődik sok munkáskéznek, a nyersanyag pedig nála szereztetne be.

Tehát nem akar az ifjuság lehetetlent. Bízik az egyház, város és állam, valamint a társadalom nagylelküségében, hogy eszméjét támogatni fogja. Dolgozó szivvel és azzal a hittel indult el az ifjuság a szent cél felé, hogy Isten segitségével és a maga lelkesedésével a lehetetlent is képes megvalósitani!

Villany-, rádiószereléseket, olcsón és jól Nánássy Lajos készit Kálvintér 3.

Miért népszerűek a **Robur cipők?** mert kitünő anyagból, remek szabással, szép formában készülnek! Jutányos szabott ár!

ROBUR
cipőüzlet, Ferenc József ut 49.
Telefon 26-16.

A Nemzeti Egység zászlóbontása az ötödik városrészben

Impozáns keretek között fog ma, vasárnap délután lezajlani a Nemzeti Egység debreceni szervezete ötödik városrészének zászlóbontó nagygyülése, melyet 6 órai kezdettel *Kemény* János *Kispipa* vendéglőjének nagytermében tartanak meg. A zászlóbontó nagygyülésen részt vesz báró *Vay* László főispán, törvényhatósági elnök, dr. *Vásáry* István polgármester, dr. *Rásó* Sándor kerületi elnök, dr. *Böszörményi* Béla városrészi elnök, valamint a 28—33. körzet elnöksége és összes választmányi tagjai. A gyülésen báró Vay László főispán nagy beszédet fog mondani a Nemzeti Egység célkitüzéseiről.

Gyülés után ugyancsak a Kispipa külön termében társasvacsora lesz. Az ötödik városrész megalakulása iránt Debrecen hazafias társadalma részéről igen nagy érdeklődés nyilvánul meg.

—

A vizszabályozó csatornába dobták egy meggyilkolt öregasszony holttestét Nyirábrányban

Az életfogytiglani eltartásra fogadott asszony rejtélyes halála

Megdöbbentő, egyelőre még titokzatos gyilkosság történt a közeli Nyirábrány községben. Özvegy Nagy Mátyásné született Kiss Flóra ottani idős asszonyt holtan találták meg a falubeliek a Románia felé folyó belvizeket levezető csatornába.

A holttest fején, testén sérülések voltak, amelyek valamely sulyos tárgytól eredhettek.

Minden jel arra mutat, hogy a szerencsétlen öregasszonyt meggyilkolták és azután bedobták a csatornába, hogy a gyilkosság nyomait eltüntessék. A lassuvizü csatorna azonban csak alig pár méternyire sodorta a holttestet, amely megakadt az iszapban és igy napfényre került.

A felfedezett gyilkosság ügyében a hatóság azonnal megindította a nyomozást és megállapitást nyert, hogy

az öregasszony Kerti Mihály ottani lakosnál lakott teljes ellátásban, akiknek azzal a feltétellel engedte át a házát, hogy őt holtanapjáig el fogják tartani.

A nyomozó csendőrök azonnal gyanuba vették Kertiéket és kihallgatták őket. Kertiné a kihallgatás során elmondotta, hogy Nagy Mátyásné a férjével együtt ment ki a mezőre, ahol soká ottmaradtak, de a férje egyedül tért vissza a faluba.

Amikor megkérdezte a férjét, hogy hol maradt az öregasszony, Kerti azt felelte, hogy a mezőn rosszul lett és ő otthagyta.

Később a házaspár együtt kiment a mezőre, megnézni, hogy mi van az öregasszonnyal és ekkor már sérülésekkel telten, halva találták.

Kerti félt, hogy most őt veszik gyanuba, mire megfogta a holttestet és bedobta a csatornába.

Kihallgatták még Kertiék kislányát, aki elmondotta, hogy látta, amint az apja egy pár csizmát hozva tért haza a mezőről.

A gyilkosságról jelentést tettek a debreceni ügyészségnek, amely elrendelte a hulla felboncolását. Egyuttal dr. Preineszberger Jenő vizsgálóbirósági elnök, valamint dr. Horváth Artur törvényszéki orvosszakértő kiutaztak Nyirábrányba a vizsgálat megindítása végett.

Országos baromfi, galamb, nyul és vadászati kiállitás Debrecenben

Mint már megírtuk, a Keletmagyarországi Baromfi- és Galambtenyésztők Országos Egyesülete, melynek működéséhez annyi országos jelentőségü eredmény fűződik, fáradtságot nem kímélve, az idén is megrendezik országos kiállítását vadászatkiállítással egybekötve az Arany Bika szálló dísztermében. Az eddig benevezett állatok mennyisége jóval felülmúlja a 900 darabot. Igy a nagyközönségnek nem mindennapi szines és változatosságban lesz része. S ezúttal is bizonyára a régi országos hirüvé vált ritka nagy érdeklődéssel tekinti meg a sok-sok látnivalót.

A vadászati kiállítással kapcsolatban igen sok élő vad is kerül bemutatásra. Az elsőrendüen összeállított kiváló anyag most is bizonyára állandó nagy tömegeket fog vonzani a 2 napos kiállításra.

Hogy a kiállítás mennyire fontos és mennyire közgazdasági érdeket szolgál, misem bizonyítja jobban, mint az, hogy annak fővédnökségét *dr. Kállay Miklós földmivelésügyi miniszter* vállalta el s a kiállítók jutalmazására több államdijat engedélyezett. A kiállítási ügyekben egyébként bárkinek készséggel áll rendelkezésére és szivesen ad felvilágositást Csapó László, rendezőbizottsági elnök, Városháza.

A kiállítás megrendezésére a rendezőbizottság ma délelőtt 10 órakor a városháza kistanácstermében választmányi ülést tart, melyre ezúton is meghívja az Egyesület összes tagjait.

Végre elégedett

vagyok a rádiómmal..... most minden állomást tisztán és szelektiven fogok .... és milyen pompás hangszinezet ..... mintha nem is a régi készülékem lenne ..... ezek az uj csövek valóban csodát müvelnek .... tényleg csak elsőrangu márkás rádiócsövet szabad vásárolni ..... természetesen a mindenütt kedvelt TUNGSRAM világmárkát.

TUNGSRAM

Mákony.

Előbujt a nap. Be furcsa! Régen
nem láttam fénysugárt...
fátyol volt az égen.

Hosszú volt a köd! Be rossz a vakság
Felhők fáradtak, hogy
lelkem elaltassák.

Álomkór ült rám. Fáradtan, resten
csüngtem az éjszakán
s egy kis fényre lestem.

Most derüs a föld! Be jó igy végre,
kérdező szemekkel
felnézni az égre!

Hogy holnap mi lesz?... a fény csak mákony?...,
Ej, tán nem is leszek
holnap a világon?!...,

FÉNYES JENŐ

Meglepő változás a debreceni hőforrásviz kezelésénél

Mi az eredménye az óriási forgalomnak?

A debreceni Hőforrásviz aránylag rövid idő alatt teljes mértékben meghódította a közönséget. Ahelyett, hogy a fogyasztás bizonyos niván megállt volna, egyre fokozódott, ami részben annak is betudható, — hogy bár nincs a rendszeres vidéki eladás megszervezve — a vizet nagy mennyiségben viszik a vidékiek is.

A hőforrás kezelősége máris visszaakarja adni a mutatkozó többletforgalom hasznát a közönségnek. Ezt a tervet úgy akarják keresztülvinni, hogy azoknak a családoknak teszik jóval olcsóbbá a vizet, amely háztartásokban rendszeresen és nagyobb mennyiségben fogyasztják. Ezért a másfélliteres családi üvegeket az eddigi 36 filléres ár helyett kedvezményes 30 filléres áron hozzák forgalomba. Egészen bizonyos, hogy ennek az intézkedésnek meg lesz a várt eredménye, hiszen nagyon sok család hordatta eddig is házhoz a félliteres és literes hőforrásvizet. Most azonban, hogy ez a nagy családi üveg ilyen olcsó áron kerül forgalomba, bizonyosan a fogyasztás mennyisége áthelyeződik a nagy családi üvegekre.

Mindenesetre mindenki csak örömmel üdvözölheti a hőforrás kezelésében jelentkező élénk kereskedelmi szellemet, amely a forgalom növekedésével előállott előnyt nyomban értékesíti a közönség javára.

—

MOST VEGYEN KALAPOT!
Mert megnyilt Piac ucca 70. szám alatt
a Filléres férfidivat áruház.

Szivesen vallom Mussolinit mintaképnek, mondotta Gömbös miniszterelnök

Budapest, nov. 18. A TESz Mussolini tiszteletére szombaton este a Gellért-szállóban ünnepi vacsorát rendezett. A vacsorán megjelentek Gömbös Gyula miniszterelnök, Colonna herceg olasz követ, Fabinyi Tihamér kereskedelmi miniszter, Kállay Miklós földmivelésügyi miniszter és mások.

Több felszólalás után Gömbös Gyula emelkedett nagy éljenzés között szólásra.

— Többször volt alkalmam személyesen értekezni Mussolini őexcellenciájával — mondotta a miniszterelnök — s minden egyes alkalommal azt a meggyőződést szereztem, hogy van valaki, aki megérezte ennek a nemzetnek szenvedéseit, aki benne élt a magyar ügy igazságában és aki megérezte Magyarország történelmi hivatását, az Mussolini őexcellenciája. Mussolini a háboruban bersaglieri volt és mi, akik szemben álltunk a bersaglierekkel, megtanultuk tisztelni őket, mint erős és nemes ellenfeleket és a bersaglierik megtanulták tisztelni a magyart. Ez lett a legerősebb kapcsolat a két nemzet között.

— Az a tisztelet ugyanis, amely a háboruban egymásközött szembenálló ellenfelek között fejlődik ki, megmarad a békében is és megalapozza az igazi barátság érzését is. Mussolini az igazi nagy teremtő államférfiu-tipus, ösztönösen államalkotó zseni, aki zsenialitásának sugallatára hallgatva vezeti nemzetét és jelölte ki számára a követendő utat.

A miniszterelnök ezután a teremben elhelyezett Mussolini-portré felé fordult s igy fejezte be beszédét:

— Ez a kép másként fogja fel Mussolini egyéniségét, mintahogyan én látom azt. Mussolini az, aki erőt és energiát sugároz, szemei pedig szellemi zsenialitást és derüt árasztanak szerteszét. Mussolini mind a nagy nemzetközi, mind a nemzeti kérdés vezetésében olyan felfogást vall, amelyben teljesen egyezünk, **Én szivesen vallom őt mintaképnek és szivesen tekintek rá, mint akinek példáját érdemes követnünk.**

A miniszterelnök szavait kitörő lelkesedéssel fogadta a közönség.

Dollfuss kancellár merénylőjét ötévi sulyos börtönre itélték

Bécs, november 18. A bécsi országos törvényszék szombaton tárgyalta Dollfuss kancellár merénylőjének bünügyét. A huszonkétéves leszerelt katona október 5-én a parlament előtt kétszer rálőtt Dollfuss kancellárra és megsebesitette őt. A vádirat gyilkosság kisérletének büntettével és a fegyverviselési tilalom megsértésével vádolja Dertilt.

A tett indító okairól a vádlott kijelenti, hogy 1932 őszén nagy kétségbeesés fogta el. Amikor Dollfuss dr. kormányra jutott, minden reményét beléje helyezte. A parlament kikapcsolását tartotta az első lépésnek, a pártrendszer megszüntetéséhez és mostohaatyját Günther dr.-t eszméinek megvalósitásához. Később azonban kiábrándult, mert Dollfuss dr. becsapta a népet. Az elnök erélyes rendreutasitással szakitotta félbe a vádlottat. A vádlott kijelenete, hogy semmiféle politikai párt nem szólitotta fel a tett elkövetésére.

A vádlott az elnök keresztkérdései ellenére kitart állitása mellett, hogy nem volt gyilkos szándéka. Az elnök ezzel szemben rámutat arra, hogy a vádlott ugyszólván végrendelkezett.

Vádlott: Számoltam azzal, hogy esetleg agyonütnek.

Elnök: Ez Ausztriában igazán nem szokás.

Vádlott: Igaz, hogy nem szokás, de tekintettel az érdekelt erős felindulásra, ezzel is számolni kellett.

Kihalgatása további során a vádlott kijelenti, hogy véleménye szerint pisztolya, amely tulajdonképpen *női pisztoly*, egyáltalában nem okozhat halált.

A vádlott kihallgatása ezzel végetért s a biróság megkezdte a tanukihallgatásokat.

Dollfuss kancellár vallomásában ugyanugy mondja el a merénylet lefolyását, mint a vádirat. Majd a lövés eldördülését követő pillanatokról nyilatkozott és elmondta, hogy a ruhatárban levetette ingét, megállapitván, hogy nem véres. Az első segélyállomáson azt a megállapitást tették, hogy nem történt sulyosabb természetü sebesülés.

A törvényszéki orvosszakértő véleménye szerint *az esetben, ha az első golyó nem akadt volna meg a kancellár öltözetében*, hanem behatol testébe, *a szív, vagy tüdő halálos sérülése lehetséges lett volna.* Az elmeszakértő Dertilt nyugodt, komoly és épelméjü embernek mondta. A tett elkövetésének időpontjában sem fogta el pillanatnyi elmezavar. Ezzel a bizonyitási eljárást befejezték.

A vád és védőbeszéd következett ezután, *majd a biróság Dertilt gyilkossági kisérlet és tiltott fegyverhasználat miatt 5 évi sulyos börtönre itélte, évenként a tett elkövetésének napján egyszeri böjttel. A vizsgálati fogságot beszámitották.*

—

RENDSZERVÁLTOZÁS ROMANIÁBAN

Bukarest, nov. 18. A liberális kormány ma megkezdte a nemzeti rend szerváltozás végrehajtását. Románia valamenyi prefektusát elmozditották és helyükbe a leberális párthoz tartozó prefektusokat nevezték ki. Elmozditották Bukarest főpolgármesterét és valamennyi alpolgármesterét is és az ő helyüket is a liberális párt embereivel töltötték be.

Kolozsvár, nov. 18. A nemzeti parasztpárt gyülésén mintegy 75 képviselő és más párttag jelent meg. — **Határozatot futárral küldték Bukarestbe Mihalachehoz, a párt elnökéhez.** A határozat szerint a gyülés követeli, hogy a trón közeléből távolitsák el azokat az elemeket, akik a trón fényét elhomályositják. Követelik továbbá a gazdatársadalom erélyes és gyors megsegitését és a közigazgatás decentralizációt. Követelik a kamarilla megszüntetését és kamarillában résztvevő párttagok kizárását a pártból. **Kisebbségi magyar szempontból megütközést keltő pontja a javaslatnak, hogy követelik az erdélyi városok román jellegének kidomboritását.**

—

Egy nap alatt hat százalékkal emelkedett a dollár árfolyama

London, nov. 17. MTI. A dollár ma a devizapiacon váratlanul megszilárdult és az idegen pénznemek Newyorkban lanyhulni kezdtek. Ezt annak a hiresztelésnek tulajdonitják, hogy az amerikai devizaellenőrző hivatal korlátozza az amerikai vállalatok külföldi értékpapirvásárlásait és hogy a jegybankok most már alátámasztó vásárlásokat kezdtek. A dollár váratlan megszilárdulása sulyos veszteséget okozott a londoni devizapiacokon a **dollárkontremin spekulánsoknak**, akik a további zuhanás reményében jelentékeny dollárösszegeket előre eladtak.

Newyork, november 18. A devizapiacon tegnap is folytatódott a dollár értékemelkedése és ezzel párhuzamosan a devizák áresése. Az angol font, amelyért csütörtökön délben még 5.52 dollárt adtak, tegnap 5.20 dollárra esett, ami a dollárnak körülbelül hatszázalékos értékemelkedését jelenti.

Zürich, november 18. A zürichi devizapiac teljes mértékben átvette a dollár newyorki értékelést. Ma reggel 3.19 svájci frankot adtak a dollárért, amelynek árfolyama szerdán 3.63 frankkal érte el mélypontját. Valamivel javult az angol font is, amelyet 16.66 frankkal jegyeztek a tegnap esti 16.64 frankos árfolyammal szemben.

ZAVAROS ELMEBELI ÁLLAPOTA NORMÁLIS

Budapest, nov. 17. A Zavaros-ügy mai tárgyalása közben Minnich Károly egyet. tanár megvizsgálta a volt polgármestert és azután azt ajánlotta, hogy a vádlott állapota kimeletet igényel és kivánatos volna a tárgyalásban egy-két napi szünet. Zavaros elmebeli állapotában egyébként nincs rendellenesség. Az elnök ezután a tárgyalást hétfő délelőttre halasztotta.

Virágbarát Ön?

És még nem ünta meg a kertjében az örökös muskátlit, petúniát és árvácskát?

Nem vágyik új szinek, új formák, ismeretlen illatok után?

A télálló, virágzó, évelő-növények százezer tagú zenekara egész éven át játsza a fiatalság és tavasz örök himnuszát.

Havasi, sziklai, mocsári és vizinövények, díszfüvek és nádak, pázsitpótlók, szabadban áttelelő kaktuszok, örökzöldek, már félméteres edényekben is pompásan virágzó *tavi tündérrózsák*, ágyásba, vázába, csokorba való virágok végtelen sokfélesége áll ma már rendelkezésére.

Inárcsi Farkas László dr

kertészete, — Jászkarajenőn (Pest vármegye).

Intézője itt tartózkodik, bemutatja képes díszalbumát, díjtalan szaktanácsot ad. Cime: Arany János ucca 7. sz.

HIRDETMÉNY.

Felhivja a városi adóhivatal a házbirtokoskat, hogy a birtokukban levő házak utáni és *1934. évre szóló házbérvallomási ivet november hó 1. napjától november hó 30. napjáig a városi adóhivatalnál*, a ház fekvésére nézve illetékes kerületben nyujtsák be. A vallomáshoz szükséges nyomtatvány a városi adóhivatal 4. számu szobájában, az iktatóban a beszerzési ár megtérítése mellett szerezhető be. Figyelmezteti a városi adóhivatal a házbérvallomási iv beadására kötelezetteket, — a ház tulajdonosát, vagy haszonélvezőjét, — hogy a bevallás benyujtásának elmulasztása a kivetendő 1934. évi házadó utáni 5 százalék, illetve 10 százalékos birság kivetését vonja maga után.

Városi adóhivatal.

KERESSE FEL

ha olcsón akar vásárolni

Mátyás Csapó-u. 8. sz. a, Női kabát áruházát,

hol női kabátot már 19.80 P-től, leányka kabátot már 9.80 P-től, női ruhákat 3.80 P-től.

HIRDETMÉNY.

Közhírré teszi a városi adóhivatal, hogy az alább felsorolt, árverésen el nem adott ingóságokat szabadkézből értékesíti:

1. Ebédlő berendezés, mely áll: egy nagy kredenc, egy kis kredenc, 1 asztal, 6 bőrhuzatú szék, 2 plüs fotel, 1 darab csillár, és egy zsúrasztalból;
2. 3 darab ruhaszekrény;
3. 1 darab toilette tükör;
4. 5 darab diványpárna;
5. 1 darab 4 lámpás rádió;
6. 2 darab vaseszterga pad, motorral hajtott;
7. 2 darab fúrógép.

Ajánlat beadható a városi adóhivatal IV. kerület 17. számú szobájában, ahol felvilágositás is nyerhető.

Debrecen, 1933. november 18.

Városi adóhivatal.

SZENT ANNA PUSZTAI

Pasztörizált tejből készülő

TEAVAJ

10 dekás csomagolásban kapható

Kontsek Géza rt.

fűszerüzletében Kossuth-u. 15.

„DIVA" hölgyfodrászat, és kozmetika,

HATVAN UCCA 6. SZAM.

Hölgyeim, aki szép frizurát akar, próbálja meg nálunk. Szépségápolás. Esti és nappali kikészitések. Olcsó árak. Borravaló nincs. Tartós ondolálás, 6 havi garancia.

B. VATTAY MARGIT

tánciskolájában, november hó 15-én kezdők részére, diák tanfolyam nyilik. — Privát óra baby és gyermek kolonokra előjegyzések. — Csütörtök délután 5—8-ig, vasárnap délelőtt 11—1-ig, este 8—12-ig össztánc.

Előry Klári dirigál: TESSÉK BESZÁLLNI egy jó kalapért ANNY-hoz!

A nagyváradi bridzscsapat, melynek tagjai a debreceni Ujságíró Klubban mérkőznek a debreceni bridzscsapatokkal

Sötétzöld szoleil-tok, világos-zöld tollaplikációval. Rövid bundához viseli: Előry Klári, a szinház szubrettje. Tervezte és készítette:

ANNY

szalón. (Csapó u. 1. sz., szemben a Nagytemplommal.)

— Érdekes hireket olvashat hétfőn a Debreceni Hirlapban.

Zsarolásért elitélt debreceni gépész

A debreceni törvényszéken Rózsa Lenci tanácselnök büntető tanácsa szombaton vonta felelősségre Földi Sándor helybeli gépészt, aki ellen az ügyészség zsarolás miatt emelt vádat. A per onnan datálódik, hogy Pusztai József eladott egy cséplőgarniturát Földinek 100 mázsa terményért. Földi azonban nem fizette ki a vételárat, mire Pusztai kérte, hogy nem fizetés esetén adja vissza a gépet. Hosszas huzavona után Földi átszolgáltatta ugyan a cséplőgarniturát, de a cséplési igazolványt nem adta ki, noha már hozzá kellett fogni a dologhoz. Végül is Pusztaiék uj igazolvány kiállítását kérték a hatóságtól, mivel Földi kijelentette, hogy ő 800 pengőért javíttatta meg a gépet s amig Pusztai nem fizet neki 300 pengőt, addig nem adja ki a cséplési igazolványt.

Ilyen előzmények után került a törvényszék elé az ügy. Földi Sándor ártatlanságát hangoztatta, ismételten kérte a 300 pengő megtérítését.

A bizonyítási eljárás befejezése után a bíróság 20 pengő pénzbüntetésre itélte Földi Sándort zsarolás vétségéért, egyben kötelezte, hogy a cséplési igazolványt adja ki a sértettnek. Egyéb követelésével polgári perre utasította a vádlottat. Az itélet jogerős.

Az evangélikusok jubileumi ünnepségei

Vasárnap délelőtt 10 órakor ünnepi hálaadó istentisztelet lesz. Az istentiszteleten jelen lesz *Geduly* Henrik evangélikus püspök, az egyetemes egyház lelkész-elnöke is, valamint a katonaság egyetem, hatóságok képviselői is. *Baltazár* Dezső ref. püspök, aki ugyanakkor Szentesen lesz, *Uray* Sándor ref. moderátor-lelkészt bizta meg képviseletével. A várost dr. *Vargha* Elemér h. polgármester fogja képviselni. Az istentiszteleten *Pass* László lelkész prédikál és az evangélikus egyházi vegyeskar ad elő egyházi karéneket *Elefánthy* Sándor karnagy vezényletével.

Este 6 órakor a vármegyeháza disztermében evangélikus kulturest lesz a következő müsorral: 1 Az evang. egyházi vegyeskar karéneke, melyben Luthernek a muzsikáról irt Goldmark által megzenésitett dalát adja elő. 2. *Halassy* Mariska müvésznő Reményik: Az óriás c. költeményét szavalja. 3. *Pass* László lelkész »Az örök reformáció«-ról tart ünnepi előadást. 4. *Uhrin* Klára, a kiváló wagneri szoprán énekesnő több énekszámmal szerepel. *Galánffy* Lajos zongoramüvész kiséretében. 5. *Galánffy* Lajos zongoramüvész Bach Chorálokat játszik zongorán. 6. Végül az evangélikus egyházi vegyeskar a »Magyar Hiszekegy«-et adja elő.

Belépődij nem lesz ezen a kulturestén, hanem 50 filléres müsormegváltás.

A kulturest után, este 8 órakor az Angol Királynő külön termében közös vacsora lesz étlap szerint, amely a jelentkezések szerint kedves együttlétnek igérkezik. (A vacsorára vasárnap délig lehet jelentkezni a lelkészi hivatalban, telefon 33—05.)

Geduly Henrik ma reggel 9 órakor érkezik Debrecenbe. Az állomáson az elsőosztályu váróteremben ünnepélyesen fogadják.

Nyulászy János
nagysikerü előadása az Ügyvédszövetségben

A Debreceni Ügyvédszövetség és a Tébe szombaton hatalmas érdeklődő közönség előtt fejezte be azt az ankétsorozatát, amelyet neves előadók közremüködésével a gazdasági válság kérdésében rendezett.

A szombati előadást dr Tunyoghy Szücs Géza kormányfőtanácsos, az Ügyvédszövetség debreceni elnöke nyitotta meg lendületes szavakkal, üdvözölve dr Nyulászy János kincstári főtanácsost, a szövetség vendégét.

Ezután dr Varga Lajos ügyvéd szólalt fel és válaszolt azokra a kritikákra, amelyekkel multkori előadását illették. Majd ismét hangoztatta, hogy a válság megoldásának hathatós módja, ha a társadalmi szervezetek politikamentesen összefognak.

Ezután dr Nyulászy János kincstári főtanácsos emelkedett általános érdeklődés közepette szólásra és megtartotta nagy koncepcióju előadását, mely felölelte a mezőgazdasággal kapcsolatos aktuális hitelviszonyokat. Bevezetésül foglalkozott a gazdavédelmi rendelettel és kifejtette, hogy a magyar állam és hitelszervezet mily nagymérvü áldozatokat hozott a gazdák érdekében. Az állam 175 milliója mellett a pénzintézetek a betétállomány utáni járulék és kamatengedmény cimén összesen 32 milliót juttatnak a mezőgazdaságnak, sokkalta többet, mint amennyi a tiszta nyereség volt az 1932. évbe. Előreláthatólag a bankok által hozott áldozathoz járul hozzá az állam kamathozzájárulása, amely kereken 27 millió, ugyhogy a két évi kamatcsökkentés 32+27 = 59 millióval.

Ily áldozatok mellett nem lehet eléggé hangsulyozni, hogy a végrehajtás legyen pontos és lelkiismeretes és hogy a gazdákra szánt milliók ne vesszenek kárba.

Foglalkozott ezután a gazdavédelmi rendelet egyes részletkérdéseivel, a védettség joghatályaival, a behajtási perek technikájával, a hitelezői és közfelügyelettel.

A közönség meleg ovációban részesitette az előadót értékes és nagy perspektivákat nyitó előadásáért.

Este a Bika szállóban bankett volt, melyen megjelent a debreceni ügyvédikar szinejava és a helybeli bankok vezetői. Elsőnek dr Magyar Simon ügyvéd, az Ügyvédszövetség társelnöke mondott hatásos felköszöntőt, amelyre dr Nyulászy János válaszolt. Végül dr Rényi Andor ügyvéd mondott pohárköszöntőt. A vacsora a legjobb hangulatban ért véget.

Megbizható pontos órákat
Legizlésesebb ékszereket
Legjutányosabb áron árusit
Engel László
ékszerész
törvényszéki hites ékszerszakértő
Piac ucca 59.

Két bátor rendőr...

Szombaton délben néhány perccel két óra előtt izgalmas jelenet játszódott le a Kistemplom előtt a Piac utcán. Az Arany Bika felől egylovas szekér ment az állomás felé. A ló két rud közé volt fogva, a szekéren egy férfi és két nő ült. A városháza előtt az egyik rud lekapcsolódott a hámfa mellől és megütötte a lovat, amely hirtelen megvadult és elragadta a szekeret.

Az állat bőszülten vágtatott el az utca közepén álló két rendőrőrszem mellett és attól lehetett tartani, hogy valami szerencsétlenség történik, mert a fasorban igen sokan sétáltak a déli napsütésben. Az utca közönsége egy pillanatra megdermedt, de a következő percekben már megkönnyebbült. A Kistemplom előtt posztoló rendőrőszemek: Bagoly Sándor 271. és Deák Gábor 190. számu rendőrtörzsőrmesterek ugyanis meglepő gyorsasággal ismerték fel a helyzetet és azonnal cselekedtek is. Arra már nem volt idő, hogy a megvadult ló zabláját elkapják, de mindketten hirtelen a szekér után ugrottak és megragadva a lőcsöket, teljes erőből visszafelé húzták a szekeret.

A viaskodás rövid ideig tartott. A ló még tett vagy két ugrásszerü lépést, de a két markos rendőr izma acélból volt s a ló megtorpant: érezte, hogy legyőzték. Ezután az állat teljesen lecsendesült s a szekér tovább folytatta utját. Bagoly Sándor és Deák Gábor rendőrtörzsőrmesterek pedig mosolyogva törölték meg fehér keztyüjüket. Ez a két derék és bátor rendőr megérdemli, hogy megjegyezzük a nevüket!

Öröklakásos társasházban
2 és 3 szobás, hallos, minden kényelemmel ellátott lakások azonnali telekkönyvi tulajdonjoggal 15 évi törlesztés melletti lefizetésre, igen olcsón jegyezhetők
Báró Györffy Miklósnénál (Nap u. 4. szám alatt).
Dr Ratkóczy Jánosnál (Piac u. 8.)
Csanak József épitészmérnöknél, (Vilmoscsászárkörút 48. szám).

Ha jól akarja eltölteni idejét, olvassa el a szinházi jelentést!
Ma vasárnap délután OLCSÓ helyárakkal: KEK LAMPAS
MINDEN ESTE a legnagyobb sláger revü operett:
TESSÉK BESZÁLLNI
Szerda és csütörtök délután ZÓNA helyárakkal: Magdát kicsapják
PÉNTEKEN - OPERA EST!
K. Voith Ilonka, Pilinszky Zsigmond, Érdy Pál és Komor Vilmos fellépével: CARMEN

SZINHÁZ

Nov. 19., vasárnap délután: *Kék lámpás, este:* Tessék beszállni.
Nov. 20., hétfő este: *Tessék beszállni.* A. bérlet.

„Tessék beszállni"

Operettbemutató a Csokonai szinházban

A »Tessék beszállni« egészen könnyü fajsulyu operett, amelynek csipetnyi meséjét Harmath Imre irta, zenéjét pedig Márkus Alfréd komponálta. A darab vérszegény ötleten épül fel s valójában csak egy énekes, táncos, látványos revü, mely igen távoli rokonságban van az operettel, mint müfajjal. A librettistának nincsenek is ilyen nagy rokoni igényei Egyetlen célja a mulattatás s ezt többé-kevésbé el is éri. Rengeteg vicc, szójáték, tréfa robban a szinpadon s állandó derültségben tartja a nézőteret. A siker oroszlánrésze azonban Márkus Alfrédé, akinek pattogó, eleven és fülbemászó táncmuzsikáját elég egyszer is hallani, hogy az ember megtanulja. De minek beszélni ennyit!... Adva van egy cim, ez legyen az irányadó. Aki szeret nevetni, aki rajong a modern táncokért és a jó slágerekért, annak mi is csak azt mondhatjuk: Tessék beszállni... a Csokonai szinházba!

Az előadást v. *Jakabffy* Dezső nagyon ötletesen és szinesen rendezte. Ha a bemutatón a szinpadi hajó nem is siklott olyan simán, mint a rendező remélte, ennek csak az az oka, mert kevéssé volt *megolajozva.* A szereplők kedvvel és ügyesen játszottak. *Eőry* Klári női karmestere csupa sikk, csupa lendület és sexappeal s emellett nagyszerüen táncolt. Őszinte sikert aratott. *Jatzkó* Cia bájos fiatalságával, gamin humorával, közvetlen játékával és ragyogó táncszámaival ragadta a közönséget lelkes tapsokra. *Apor* Klári Gerenday müvésznője tele volt temperamentummal, leleménnyel és meleg derüvel. Táncban is elsőrangu. Egy türelmetlen öreg hölgy szerepében *Fáskerthy* Mária ismét felülmulta önmagát páratlan komikumával. *Szende* Mária kissé idegenül mozgott a nem neki való szerepben.

A férfi szereplők közül *Sólyom* Győző sokoldalu művészete minden elismerést megérdemel. A komoly jelenetekben éppen olyan kitünő volt, mint az énekben, a táncban és a humor terén. Ami egyébként a komikusokat illeti, nem panaszkodhatunk. *Bihari* Nándor utólérhetetlen figurája harsogó derüt váltott ki. Eredeti ötletei rakétaként sziporkáztak s ízes játéka maga volt a találékonyság. *Kormos* Ferenc végtelenül mulatságos alakítása, remek humora valóságos merénylet nevető izmaink ellen. *Szokoly* Gyula és *Köpeczy Bócz* Mihály groteszk táncszáma egyenesen szenzáció. Szokoly és Köpeczy Bócz egyébként *Marjay* Károllyal olyan táncprodukciókat mutattak be, amelyek méltán ragadták magukkal a publikumot. *Lányi* Alfrédból nem hiányzik az egészséges érzék a komikum iránt. *Bende* László olasz tenoristája nagyon jó szinészi munka s a Don Juanról szóló sanzont művészien adta elő. (Itt nem a hang volt a fontos, hanem az előadás.) *Bányai* Ferenc hajóskapitánya rokonszenves és mutatós. A férfikar klasszissal jobb volt a női karnál, amelynek néhány tagja csak vendég a szinpadon.

A közönség a szombat esti bemutatón zsufolásig megtöltötte a szinházat és sokat tapsolt sokat nevetett.

(b. p.)

Timár Ila
nagysikere Aradon és a budapesti studióban

Timár Ila, mint ismeretes, a budapesti Studióban vendégszerepelt olyan nagy sikerrel, hogy a felvonás végén az Operaház zenekara muzsikusmódon megtapsolta a müvésznőt: megforditott hegedüjökön a zenészek a vonóval **„tapsoltak".** Timár Ila studióbeli fellépése olyan tökéletesen sikerült, hogy valószinüleg többizben is szerepeltetni fogják a közeljövőben.

Timár Ila debreceni vendégszereplését is azért volt kénytelen lemondani, mert **a korábban Aradra szóló vendégszerepléséhez az engedélyt megkapta.** Hétfőn el is utazott Aradra és csütörtökön fellépett az aradi szinházban. **Rég nem látott olyan sikert az öreg aradi szinház, mint a Timár Iláé volt.** A jegyeket már napokkal előbb elkapkodták és minden este zsufolt ház előtt játszott és énekelt Timár Ila, aki egy csapásra meghóditotta az aradi közönséget.

Néhány szemelvényt adunk az aradi lapokban megjelent kritikákból.

Az **Erdélyi Hirlap** igy ir Timár Iláról:

„Elsősorban Timár Iláról kell elmondanunk, hogy tökéletes tehetség, aki a régi nagy primadonnák idejét hivatott az aradi szinházba visszavarázsolni. Ugy látszik, a direktor ur ez évben akarja pótolni azt, amit a mult szezonban a primadonna tekintetében mulasztott. Kitünő hang, tánctehetség, intelligens beszéd, rutinos játék jellemzi Timár Ila bemutatkozását."

A másik **aradi ujság** ezeket irja: „Az aradi közönséget Timár Ila hóditotta meg és teremtette meg a zsufolt házat. Megjelenése az első pillanat illuzióját azonnal megadja. A müvésznő jól ért hozzá, hogy a kedvező hatást továbbra is megtartsa, sőt fokozza. Ugy énekben, mint táncban nem marad el a legnagyobb primadonnák mögött."

— Timár Ila — irja egy harmadik lap kritikája — kellemes megjelenésü, kulturált hangu és decens játéku szinésznő, aki már az első fellépésében teljes sikert aratott.

Az **Aradi Közlöny** is nagy elragadtatással ir a debreceni müvésznőről:

— Az uj hölgyek közül **Timár Ila kellemes meglepetés. Vannak szinészek, akik bejönnek a szinpadra, egyebet sem tesznek, csak belépnek és már eldől róluk, hogy szinészek-e vagy sem. Ez a tipus Timár Ila is.** Minden legkisebb mozdulatában rutin buzog, tánca diszkrét, megjelenése rokonszenves és ami végeredményben a legfontosabb a primadonnánál, olyan iskolázott, kulturált, szépen csengő hangja van, melyhez nem elég egyedül a tudás, hanem amihez a szív melege és játékának öntudata ad szárnyalást. Különösen a bécsi valcer és a Szonja kuplé aratott sikert tapsviharba fuló módon.

Timár Ila aradi vendégszereplését csak azért szakitja meg, hogy 25-én a vegyesdandár tisztikara által rendezendő fényes hangversenyen **Szórád** Ferenccel együtt fellépjen. Utána ismét visszamegy Aradra, hogy folytassa diadalszerzését.

A **Tessék beszállni** revüoperett főszereplőinek kalapjait és fejdiszeit **ANNY** készitette.

METEOR MOZI MÜSORA

Vasárnap: »ÖKÖLJOG ORSZAGA«. Vadnyugati történet Big Bill főszereplésével. Megelőzi: »KÉK DUNA MENTÉN«. Amerikai világfilm Alexander Gray főszereplésével. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

Izgalom,
Élvezet,
Titokzatosság
„Ketten az éjszakában"
cimü film főszerepben
LIANE HAID
és GUSTAV DIESSL
Előadások kezdete:
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor,
hétfőn 5, 7 és 9 órakor.
Jegyelővét mindkét nap d. e. 11-től.
Ma és hétfőn az Urániában.

A Szent Erzsébet Egyesület
kegyeletes Árpádházi Szent Erzsébet ünnepélye a Déri-muzeumban

Osztatlan nagy érdeklődés előzi meg a Szent Erzsébet Egyesület hétfői müsoros délutánját, melyet a Déri-muzeum dísztermében délután 6 órai kezdettel tart meg. Az ünnepély keretében fellépnek G. Hoór Tempis Erzsébet, dr. Jósa Ödönné, Sálly Pálné, Piacsekné Kovássy Irénke, dr. Milleker Rezső, dr. Karl János, Galánffy Lajos, továbbá a Szent László dalárda Kollwentz Rezső vezényletével.

Részletes müsort a múlt számunkban közöltük. Az előadásra belépőjegy nincs. Müsor megváltás azonban kötelező. I—IV. sorig, fenntartott hely 1.50 pengő, további sorokban 1 P.

Az est jövedelme az inségakció céljait szolgálja. Az előadás meghallgatására csak az egyesület bélyegzőjével ellátott meghivók jogositanak. A rendezőség szivesen látja és ezúton hivja meg mindazokat, akik lelkesednek a kultúrális, müvészi és jótékony célokat szolgáló előadásokért s akik szivesen áldoznak a jótékonyság oltárán. A Szent Erzsébet Egyesület vezetősége mindenkor arra törekszik, hogy a legszebbet, legjobbat nyujtsa kedves és áldozatkész közönségének a legcsekélyebb anyagi ellenszolgáltatásért. Reméli, hogy nemes törekvése minden téren meghozza a kívánt és remélt eredményeket.

Vigszinház
Ma és holnap utoljára!
GRETA GARBO
és
Clark Gable
együttes filmje
Susan Lenox
tündöklése
Előadások:
Vasárnap 1/2 3, 1/2 5, 1/2 7, 1/2 9 órakor
Hétfőn 1/2 5, 1/2 7, 1/2 9 órakor.
Vasárnap d. e. 11 órakor zóna előadás 30—40 filléres helyárakkal.

Kenyér és sütemény árak

A sütőszakosztály f. hó 16-án tartott ülésén foglalkozott a kenyérárakkal s a következő határozatot hozta: F. hó 20-tól kezdve: fehér kenyér 4-es lisztből 26 fillér, félbarna kenyér 5-ös lisztből 20 százalék rozzsal 24 fillér, barna kenyér 6-os lisztből 20 fillér. Sütemény darabonként 4 fillér. Kalács 42 fillér. Stec-sütés kg.-ként 06 fill.

GYÁSZ ROVAT

Özv. Kovács Imréné Nagy Juliánna életének 79. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 2 órakor lesz a Köztemetőben a református egyház szertartása szerint tartandó ima után. Temetését Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Balogh Isván életének 27. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető 2-a. ravatalozójából a református egyház szertartása szerint tartandó ima után. Temetését Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Dr Diószeghy Mihály ref. lelkész temetése vasárnap délután három órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából a Dankó temetkezési vállalat rendezésében.

Osztroviczky Tibor piarista gimnáziumi tanuló 15 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése vasárnap délután három órakor lesz a Köztemetőben Dankó temetkezési vállalat rendezésében.

Csorba Ferenc temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemetőben a Dankó temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth u. 3.

Szerb Pálné temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemetőben a Dankó temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth u. 3.

Id. jeddi Fejér Lajos nyug. városi tisztviselő temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemetőben. Temetését Gebauer cég rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik felejthetetlen jó édesanyánk, testvérünk: özv. Horváth Imréné sz Hatvani Zsuzsánna temetésén részt vettek, részvétükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezuton mondunk köszönetet. Horváth és Törös család.

Köszönetnyilvánítás. Felejthetetlen jó gyermekünk, testvérem végtisztességtételén megjelent rokonaink, jóbarátaink és ismerőseink s mindazok, akik ravatalára koszorut és virágot helyeztek s mély fájdalmunkat részvétükkel enyhíteni igyekeztek, — fogadják ezuton hálás köszönetünket. Nagy Imre és családja.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonoknak, barátoknak és ismerősöknek, kik édesanyánk, özv. Kiss Sándorné temetésén megjelentek és részvéttel voltak, köszönetet mondunk. — Szerető gyermekei.

MA VAN AZ EGYETEMI IFJUSÁG CSOKONAI EMLÉKÜNNEPÉLYE

Az ünnepélyen avatják fel a Csokonai-vándordijat

Mint már többször megirtuk, ma délelőtt 11 órakor tartja a debreceni bölcsészek „Árpád" Bajtársi Egyesületének Csokonai vezértörzse hagyományos Csokonai emlékünnepélyét. Különös jelentőséget az ad ennek az ünnepélynek az egyetemi ifjuság emlékezésén tul, hogy ezen avatják fel a törzs vándordiját, egy Csokonai mellszobrot, melyet a dominusok ajándékoztak a törzsnek s melyet a tanulmányi verseny győztese kap. A táborozás müsora:

1. Megnyitót mond, a vándordijat felavatja és első tulajdonosának átadja: O. Szabó Mihály törzsfő. 2. Ady-verseket szaval Vietorisz Ilona db. 3. Hegedüszólót ad elő Kovács Edith lb. 4. Csokonairól előadást tart Juhász Géza iró. 5. Petőfi: „Csokonai" c. költeményét szavalja Ries Janka törzsiródeák. 6. Magyar és orosz dalokat játszik az Árpád B. E. pengetős zenekara Erendits E. vezetésével. 7. „Csokonai utolsó álma". (Irodalomtörténeti anekdota.) Ismerteti Mihályi József lb. 8. Csokonai anakreoni dalaiból szaval K. Nagy József udvarnagy. 9. Törzsfői zárszó.

Az előadás helye a Kollégium disz terme. Belépődij nincs. Müsormegváltást köszönettel fogad a Törzs.

ANYAKÖNYVI HIREK

HÁZASSÁGOK: Vig Imre szerelősegéd—Biró Erzsébet, Kozma Bálint kőművessegéd—Féderi Irén, Nagy Gábor npsz.—Földesi Ilona, Máté Gergely fm.—Szabó Eszter, Demeter István asztalossegéd—Paulai Irma, Patai István lakatossegéd—Vadász Margit, Molnár Károly kereskedősegéd—Nagy Margit, Biró József lakatossegéd—Piskolti Katalin, Terdik László gazdálkodó—Hamza Erzsébet, Kecskés István MÁV málházó—Sipos Gizella, Siposs István ácssegéd—Kecskeméti Eszter, Farkas Károly hentesegéd—Iván Erzsébet, Hermann György gazdálkodó—Fábián Eszter, Péntek József gummijavitó—Szilágyi Erzsébet, Szabó Lajos npsz.—Nagy Julia.

SZÜLETÉSEK: Borsos Károly cipész, leány Róza Egy halvaszületés és hat törvényteln ujszülött.

HALÁLOZÁSOK: Fejér Lajos r. kath. 82 éves, Nap u. 10. Özv. Kovács Imréné Nagy Julia ref. 79 éves, Bellegelő 147. Szerb Pálné Muszka Anna r. kath. 36 éves, Petőfi tér 5. Marján Ilona g. kath. 5 éves, Szakoly. Darányi Imre ref. 3 hetes, Pesti u. 4. Osztroviczky Tibor r. kath. 14 éves, Timár ucca 20. Koncz Péterné Nagy Zsuzsánna.

Minden előfizetőnk dijmentesen kapja karácsonykor a „DEBRECZEN KÉPES NAGY NAPTÁR"-át

mely több, mint 200 oldal terjedelemben, képekkel illusztrálva, elsőrangú naptár és előjegyzési naptár résszel, helyi címtárral, minden vonatkozásában debreceni és tisztántúli tartalommal jelenik meg és nagy karácsonyi számunkkal együtt kézbesitjük előfizetőinknek.

Fizessen elő a „DEBRECZEN"-re!

Kiadóhivatal: Jozsef kir. herceg ucca 1. sz

Rádió leadóállomást Debrecennek

Annak idején, amikor a közvetitő (relée) állomások felállitását vette tervbe a M. Kir. Posta, akkor Debrecenben nagy hanggal követelni kezdtük, hogy Debrecennek is adjanak egy ilyen közvetitő állomást. Persze a hangos szó, a tetterő hiányában, nem használt semmit. A pósta meg jobbnak látta inkább Nyiregyházának juttatni, a legnagyobb (8 kwattos) relée állomást. Ezen a debreceni rádiósok sokat zugolódnak, mert Nyiregyháza a lámpás gépeken ugyan olyan erős mint Budapest I., a kristályos gépekkel pedig, nappal alig, este pedig egyáltalán nem lehet élvezni. (A fadding jelenségeket nem is emlitve.) Igy tehát a debreceni rádiósok helyzete továbbra is, a kedvezőtlen régi maradt.

Az uj lakihegyi, (120 kwattos) modern adóállomás üzembe helyezésével hangerőben ugyan nyerünk, de Zakariás mérnök ur szerint, a fadding mentesség 100—150 km-es határon túl nem igen fog tulterjedni. Tehát a debreceni rádiósok helyzete, majdnem a régi marad. Mert a jó rádiózás nem az erős hangerőben, hanem a fadding mentességben rejlik.

Most az uj leadóval nyilna egy lehetőség arra, hogy Debrecen is, a rádió leadóállomások sorába léphessen és evvel meglenne oldva a fadding mentesség. Természetesen ide most tetterő kell. Ezt ki kell harcolni!

A Pósta tervei szerint, a 120 kwattos leadó lesz Budapest I., a 20 kwattos Budapest II.

A mostani Csepeli Budapest II. (3 kw.) pedig legyen Debrecené! Müködve mint közvetitő és mint önálló müsor adó is.

A csepeli 3 kwattos adó állomás most ugyis feleslegessé válik Budapesten, adják Debrecennek! Nem baj, ha kis energiával is dolgozik! A mi meghitt körünk, a mi debreceni müvészeink, müvészetének világraszóló erejével ki fogja harcolni magának, a kis energiával is, a maga megilletö, méltó helyét.

Lépjen most már igazán közbe a Keletmagyarországi Rádió Társaság, a maga tömeg erejével, e nem keresztülvihetetlen terv érdekében!

Ime itt a debreceni rádiósok álma, most megvalósulhat, ha kinyujtjuk a kezeinket, addig amig nem késő!

Adja Isten, hogy minél előbb Debrecen neve is elhangozzék, a debreceni szpiker szájából, az elektromos fül előtt, az éterbe sugározva a világ szine elé magas müvészetünk gyöngyszemeit.

(Iloszvai Leó.

Elmarad a mai nőegyleti teadélután

Az Izraelita Nőegylet ma délutánra tervezett tánccal egybekötött teadélutánját december 3-ára halasztotta.

HIRDETMÉNY.

A m. kir. debreceni 6. sz. honvéd és közrendészeti helyőrségi kórház 1934. évi január hó 1-étől 1934. évi december hó 31-ig terjedő időre hús, élelmicikkek és tej szállitására 1933. évi november hó 28-án 10 órára nyilvános versenytárgyalást hirdet.

Az erre vonatkozó bővebb felvilágositást nyújt az érdekelteknek a kórház gazdasági hivatala hétköznap 8 h-tól 13 h-ig.

Kórházparancsnokság.

728/63—933.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A debreceni m. kir. tudományegyetem gazdasági hivatala árverést hirdet a Horthy kórházban feleslegessé vált 42 darab külnböző rendszerü vaskályhára.

Az árverés a kórház területén november hó 21-én délelőtt 10 órakor fog megtartatni.

Debrecen, 1933. november hó 18.

Egyetem gazdasági hivatala.

4874/933.

Dankó Temetkezési Vállalat

Debrecen sz. kir. város szerződéses szállitója.

Üzlet: Kossuth ucca 3. Telefon: 23-22. Telep: Domb ucca 16. Telefon: 30-66. éjjel is.

Temetéseket

a legegyszerübbtől a legdiszesebb kivitelig.

Exhumálásokat

vidéki szállításokat

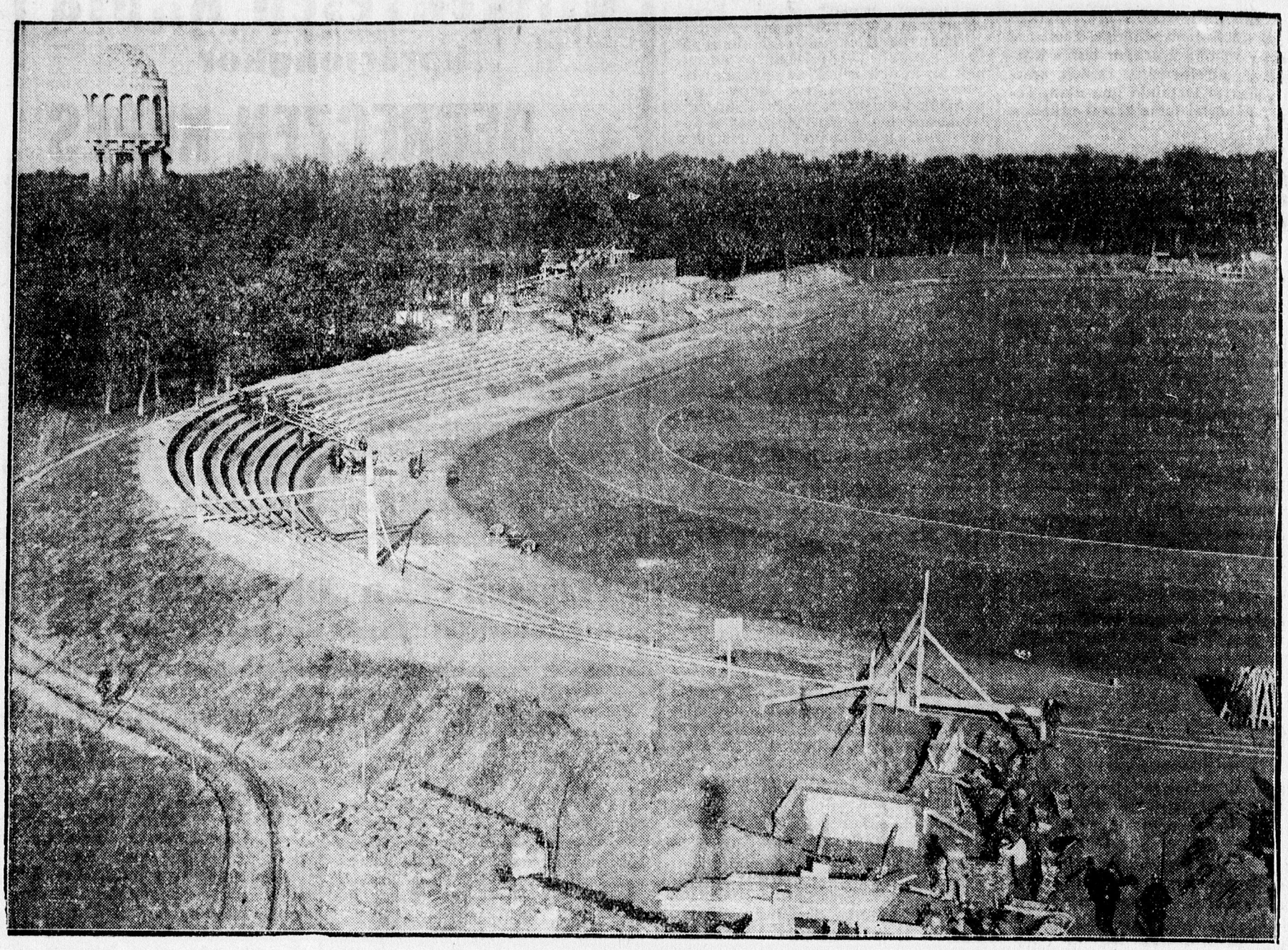
legolcsóbb árban, személyes felügyelet mellett eszközöl.

Cégtulajdonosok:

Ekli örökösök és Pusztay József.

Az épülő stadion

Tervezte Sajó István műépitész tb. műszaki tanácsos.

Zöld József h.-polgármester felvétele.)

FOTO

A Magyar Amatőrfényképezők Országos Szövetségének Debreceni Csoportja által rendezett ismeretterjesztő előadási sorozat második előadását Folgeus Arisztid mérnök a a modern amatőr túrafelszereléséről tartotta. A sikerült előadást a hallgatóság tapssal jutalmazta.

A sorozat következő előadását Aszmann Ferenc tartja az »Uj fotó«-ról, f. hó 23-án, csütörtök este pontosan fél 9 órai kezdettel. Felkéretnek a mt. tagtársak és érdeklődők, hogy még az előadás kezdete előtt foglalják el helyeiket az előadóteremben.

*

Az egyesület könyvtára 10 darab új könyvvel gyarapodott, amelyeket az egyesület tagjai a könyvtáros útján igénybe vehetnek.

*

Jövő vasárnap, november hó 26-án lesz a Déri-muzeum előadási termében a Kodak Ltd. vetítettképes ismeretterjesztő előadása. Az előadást Magyarország világhírű művészfényképezője, *Vadas Ernő* tartja, a modern negatívanyagok által nyújtott lehetőségekről. Az ő tudásának magas klasszissa garancia arra, hogy a debreceni amatőrök sok értékes tudnivalóval távozhassanak erről az előadásról. Beléptidíj nincs, egyesületünkön kívüli amatőröket és érdeklődőket is szivesen látunk.

Szalacsy Rácz Imre A véres föld c. regénye könyvalakban megjelent, kiadóhivatalunkban kapható

Ajánlat a szoboszlói fürdő bérbevételére

Megindult a tárgyalás Hajduszoboszló város sulyos adósságainak a megváltására.

Egy megalakuló érdekcsoport megbízásából dr. Tyroler Oszkár ügyvéd ajánlatot adott be Hajduszoboszló városához, hogy a forrásokkal kapcsolatos üzemeinek 50—60 évre való bérbeadása esetén átvállalja a városnak beruházásokból származó adósságait, a fürdőtelepet kibővíti, szállodákat épít s a társaság a melegvíz és földgáz kihasználásával jéggyárat, szódagyárat, gyapjumosóüzemet s holland módszerű nagy hajtató üvegházakat létesít.

A város megbízottai már meg is kezdték a tárgyalásokat a feltételek megállapítására nézve dr. Tyroler Oszkárral.

Első kívánsága a városnak, hogy ne csak az egymillió pengő értékben felvett dollárkölcsönei rendezését vegye át a megalakulandó társaság, de a Ganzéknál és a Magyar Aszfaltnál fentlévő 500—600 ezer pengő meghitelezési tartozásait is fizesse ki helyette. Azonkívül mutassa be az ajánlattevő a létesitendő uj beruházások részletes leirását, amelyek az 50 év leteltével minden megtérítés nélkül a város tulajdonába mennek át.

Azonkivül vállalja a bérlőtársaság a vízért és földgázért a kincstárnak fizetendő díjakat, vegye át a községekkel s az államvasutakkal a villany és földgáz szállítására kötött szerződéseket, adjon 5 százalék részesedést az üzemek nyers bevételéből, amely ne lehessen kevesebb, mint a város mai közvilágítása. Sőt a fürdő és villanyáramdíjaknál is bizonyos kedvezményeket kíván biztosítani a helybeli lakosok részére.

Ha ez a nagyszabású terv külföldi tőke bevonásával sikerül, Hajduszoboszló város forrásai 50 éves bérbeadása révén nemcsak a mai 150—160 százalékos községi pótadó kivetésétől szabadul, de fürdője kifejlődhet, a város hasznothajtó forgalomhoz jut s az uj ipari üzemek révén néhány száz munkás kereseti lehtőséghez jut.

Az ajánlattevők hajlandók 20.000 pengős betéti könyvet is letétbe helyezni a városnál ajánlatuk komolyságának bebizonyítására.

MINDENKI

kedvezményes áron vásárolhat a **KÖZTISZTVISELŐK** árudájába
(Figyelje kirakati árainkat.)

Autó és motor szaktantolyam nyilik meg Debrecenben

A budapesti „Kultur" autószakiskola november 27-től négyhetes tanfolyamot kezd Debrecenben a Csapó uccai ipariskola I. emelet 1. számu tantermében, önvezetők és hivatásos soffőrjelöltek, hölgyek és urak részére. Napi elfoglaltsága mellett is zavartalanul tanulhat mindenki, mert elmélet az esti órákban fél 8—9-ig, mig a gyakorlati részt, vezetni a nap bármely órájában lehet tanulni. Az iskola célja: a vidéken lakóknak is lehetővé tenni ugy az autóvezetést, mint a traktor, kerékpár és csónakmotorok elméletének szakszerű tanulását a legmodernebb felszerelések segitségével. Ezen tanfolyam elvégzése után a tanulók levizsgáznak és gépjárművezetői igazolványt nyernek. Az iskolát vezető gépészmérnök személyesen fogja felkeresni a részletek megbeszélése céljából midazokat, akik a tanfolyamot elvégezni óhajtják. Megemlitjük még, hogy az iskola vezetője a szaktanfolyamon való részvételt megkönnyitendő, előnyös fizetési feltételeket állapitott meg és a dijaknak 10 pengős részletekben való fizetéséhez is hozzájárul. A tanfolyamra kiadóhivatali pénztárunknál (József kir. herceg ucca 1.) lehet jelentkezni.

DR ILLYÉS ENDRE TANITÓKÉPZŐINTÉZETI TANÁR „AZ ÖNÁLLÓSÁGRA VALÓ NEVELÉS" CIMÉN TART ELŐADÁST A SZÜLŐK ISKOLÁJÁBAN

A Szülők Iskolája második előadását f. hó 21-én, azaz kedden este 6 órai kezdettel a városháza közgyülési termében tartja, mely alkalommal dr Illyés Endre ref. tanitóképző intézeti tanár az önállóságra való nevelés pedagógiai szempontját, tan tételeit és célkitüzéseit fogja az érdeklődő szülők és nevelők előtt ismertetni.

Az előadó az önállóságra való nevelés célkitüzéseinek szolgálatában a testi és szellemi erők együttes kifejlesztésének szükségességéről, formáiról módszereiről, szóval az önálló életre való előkészités nagy jelentőségü nevelői munkájáról fog igen hasznos ismereteket, utmutatásokat nyujtani. A megváltozott világi élet uj embert kiván, céltudatosan önállóságra törekvő egyént, ki e történelmi nagyidőknek sulyos feladatait önmaga, családja, nemzete javára igyekszik megoldani. Az önállóságra való nevelés alapját az otthoni, családi nevelés szolgáltatja, az iskola ezt a feladatot a maga speciális szempontjai alapján végzi. Ismertetni kivánja azért az előadó a család és iskola ezirányu közös munkájának feladatait.

Az előadás iránt már is nagy érdeklődés nyilvánul meg. Ez alkalommal közremüködik a Máv. Egyetértés Dalosegyesülete. Az érdeklődő szülőket és nevelőket az Iskolánkivüli Népmüvelési Bizottság ez uton is meghivja az előadásra, melyre belépti dij nincs. (B. E.)

NAGY VÁRAKOZÁSSAL TEKINT A DEBRECENI KÖZÖNSÉG A VASZARY JÁNOS KIÁLLITÁSA S ELŐADÁSA, UGYSZINTÉN B. KOKAS KLÁRA BEMUTATKOZÓ KIÁLLITÁSA ELE

Városszerte hatalmas és rendkivüli nagy az érdeklődés az iránt a kiállitás iránt, amelyet *Vaszary* János rendez december harmadiki kezdettel a debreceni Muzeumbarátok Köre meghivása folytán a Déri muzeum kiállító termében.

Ez a felfokozott várakozás még inkább érthetővé válik az által, hogy a kiállitás megnyitásának napjára maga a mester személyesen is Debrecenbe érkezik s az Ujságiró Egyesület felkérésére a kiállitás megnyitása előtt előadást tart a mai Európa művészi áramlatairól és problémáiról. *Vaszary* Jánosban ugyanis hivei, valamint úgy a belföldi, mint a külföldi szakkörök elméleti téren is, a jelen európai művészet egyik legismertebb nevü tekintélyét és ismerőjét tisztelik.

Ezzel a kiállitással kapcsolatosan mutatkozik be a debreceni közönségnek gyüjteményes kiállitás keretében a már eddig is ismert és nagytehetségü fiatal festőnő : B. *Kokas* Klára is, akinek a nevét Debrecen publikuma ez ideig leginkább a krematórium egyik termének üvegablakai révén ismerte.

A fiatal művésznő bemutatkozó gyüjteményes kiállitására nagy gonddal és elővigyázattal készül s egy pár különösen érdekes és lebilincselő, ujszerü forma és kifejezésbeli törekvést mutató képpel lép a közönség elé, eltekintve eddigi teljes munkálkodásának reprezentáns darabjaitól.

Külön meg kell emlitenünk a művésznő különösen szép és modern perzsa és rátét szőnyegeiről, amelyek szintén megkapó specialitásai lesznek a kiállitásnak.

Vaszary János előadása december harmadikán délelőtt pontosan fél 11 órakor kezdődik a Déri muzeum előadótermében s közvetlenül utána lesz mindkét kiállitás ünnepélyes megnyitása. A belépés úgy ezekre mint az előadásra dijtalan.

Rendkivül olcsó SCHÖNNEL.
I.-a. férfi svédbőr bélelt keztyü 6 pengő.
NÉZZE MEG A KIRAKATOT.

Feltámadt „halottaiból" a gazda

Tegnap egy szegedi tanyán riadalmat okozott Márki Illés gazda állitólagos halála és feltámadása. A család valamennyi tagja a korán reggeli órákban eltávozott hazulról, hogy a több kilométer távolságban levő templomba menjen misét hallgatni. Egyedül az öreg gazda maradt a tanyán, aki ágybanfekvő beteg volt. Amikor délfelé a család tagjai hazatértek, a gazda nyolcéves kislánya bement apjához, hogy üdvözölje. A ház népe a kislány hangos kiáltozására lett figyelmes. Valamennyien besiettek a szobába és ott találták a gazdát halott mereven, kihült testtel az ágyában. Élesztgetni próbálták, de hasztalan. Erre megmosták a testét, felöltöztették halotti ruhájába és fejéhez égő gyertyát állitottak.

Kisvártatva meg is érkezett a halottkén, aki hozzákezdett a szokásos vizsgálathoz. Ebben a pillanatban a háznép legnagyobb rémületére a gazda váratlanul magához tért és felült ágyában. Az orvos megállapitotta, hogy Márki Illés nem halt meg, hanem a halálhoz hasonló ideges merevség vett rajta erőt. Valószinü, hogy a gazda, amikor a háznép eltávozott hazulról, attól való félelmében, hogy egyedül hagyták otthon betegen, ilyen merevgörcsöt kapott. Teljesen érzéketlen lett nem hallott, nem látott semmit. Igy nem tudott arról, amikor felöltöztették halott ruhájába és fejéhez két gyertyát állitottak. Az orvos kijelentette, hogy Márki Illés rövidesen fel fog gyógyulni betegségéből.

—

A rablók agyonlőtték a bankárt

Stuttgart, nov. 18. Szombaton délelőtt két rabló hatolt be a Stuttgarter Bank gablenbergi fiókjába. A rablók pisztolyt fogtak a bank vezetőjére, Feuersteinra, akit arra kényszeritettek, hogy adja át a pénztárban lévő összeget. Amikor a rablók észrevették, hogy a szomszédos helyiségben egy alkalmazott jelentkezik, gyors egymásutánban több lövést adtak le, amelyek közül egy halálosan találta Feuersteint. A rablók 12 ezer márkányi zsákmányukkal gépkocsin elmenekültek.

Városközi bridzsverseny az Ujságiró Klubban

Szombaton este 9 órakor vette kezdetét az Ujságiró Clubban a nagyváradi és debreceni bridgezők közötti nagy verseny. A nagyváradi vendégeket lelkesen fogadták s az üdvözlésre Dénes Sándor dr válaszolt.

Az első asztalnál a debreceni Uri Casinó csapata: Vecsey—Nagy Géza pár a Katona Béla—Feldmann Ármin (Nagyvárad) csapat ellen, a második asztalnál dr Kelemen Béla —dr Paul Benő (Debrecen) Sebestyén Sándor—Pelle György (Nagyvárad) ellen játszott. Az első leosztásnál a debreceni Casinó csapat 11 ponttal győzött.

A másik csapatban játszott dr Rimanóczy Kálmán—dr Fleischer Béla (Nagyvárad) dr Szabados Sándor—dr Ungár Pállal (Debrecen), továbbá dr Leibnick Sándor—Pásztor Béla (Nagyvárad) dr Hegedüs Anrdás—dr Fehér Jánossal (Debrecen). Ez utóbbi a debreceni Ujságiró Club csapata volt, amely az első leosztást 14 ponttal elvesztette.

A második elosztás az éjféli órákba nyult s a versenyt vasárnap folytatják.

1½ literes (családi üveg)
hő-forrásviz
36 fillér helyett
30
fillér
Savanyukás borokhoz kiváló.

Tüzifát, szenet kokszot
legolcsóbban és a legjobb minőségben szállit a DEBRECENI FAIPAR ÉS FAFORGALMI RT.
I. porosz koksz kapható.
Tel.: 21—56. Tel.: 21—56.
Telep : Salétrom utca 5. szám.

KÖZÉRDEKÜ LEVÉL

Tripolisz vagy Kamerun?

Simándy Pál szerint a magyar ma is boros áldomásokban éli ki legőszintébben a maga vallásos érzését. Mióta ezt tudom, nyugodtan engedem érvényesülni a magas kirgiz természetét, amely megkívánja, hogy koronkint végigüvöltözzem a féléjszakát jócimborák közt a kondorosi szép csárdásné nótájával. Hangversenyre viszont nem járok, pláne mióta tudom, hogy korunk legnagyobb gondolkozója, Ortega is divatjamult merényletnek tartja, hogy órákhosszat zár alatt tartsák az emberek százait a magas zene szent nevében.

Legutóbb mégis elvetődtem egy koncertre, s vadkirgizségem teljes járatlanságával az alábbiakban van szerencsém beszámolni.

Már a műsor megragadta figyelmemet : csupa olasz és német darab szerepelt rajta. Ühm, — merengtem el magamban, — körülbelül ilyesmódon állithatnák össze a programot az olasz gyarmaton, Tripoliszban, vagy — ha még német gyarmat volna : Kamerunban. Ezt a furcsa ötletemet sietett megerősíteni az előadás. Föllépett ott például egy kitünő énekes, akiről megtudtam, hogy ugyanattól a tanártól tanult énekelni, akitől jómagam. Ez azonban már régen lehetett, mert végig olaszul énekelt, akár a 18. század magyar kastélyaiban, azazhogy Mephisto áriáját magyarul volt szives leénekelni egy darab papirról, de mikor ezért a lelkes bennszülöttek ujráztak, másodszor már nem volt hajlandó strapálni magát, hanem olaszul ismételt. Adott azért magyar ráadást is, — ha jól értettem, egy svájci szerző dalát, a bennszülött karmester áttételében és egy bennszülött hölgy fordításában.

Ismétlem, tapasztalatlan pusztafi vagyok s dunsztom sincs róla, mi a programja egyébként annak a két érdemes egyesületnek, amelynek nevét a müsoron olvastam. Magyarkodó becsvágyak meg éppenséggel nem feszitenek. Igy például készséggel elismerem, hogy a fentemlitett énekes százszor több szolgálatot tett és jobb fia a magyarságnak, mint mi debreceni kirgizek valamennyien együttvéve. Selejtes árut azonban nem vagyok hajlandó elfogadni csak azért, mert magyar. Elengedtem volna szivesen a multkori koncert magyar (?) ráadását is. Csak éppen azt kérdem teljes tisztelettel : olyan jól állunk-e már a magyar zene kultuszu terén, hogy *lepereghet Debrecenben egy teljes estét betöltő müsor anélkül, hogy azon egy Kodály vagy Bartók kompozició elhangzanék* s anélkül, hogy az énekes valamit szükségesnek ne tartana bemutatni parasztzenénk *ismeretlen remekeiből, amelyeknek közkinccsé tétele sürgősebb föladat, mint Mendelssohn, Mozart és Gounod és mindenki más.* Ha valaki azt feleli, amit rádió szokott szemforgatózni, hogy : nincsenek ilyen szerzeményeink kellő számmal, járatlan kirgiz eszemmel nem tudok rá mást dünnyögni : Követelje a közönség, majd lesznek.

Kirgiz Balambér.

A Hadirokkant-nap elszámolása

Csoda történt. A f. évi »Hadirokkant nap«-ra az idő igen kedvezőtlen volt s az eredmény az elmult esztendőhöz és az erősen megromlott gazdasági helyzethez képest a báró Vay Lászlóné sz. Bissingen Margit grófnő vezérlete és lelkes példaadása nyomán buzgólkodó magyar úrasszonyok és úrleányok nemes vetélkedéséből és fáradhatatlan tevékenységéből kifolyólag nemcsak minden tekintetben megfelelt a várakozásnak, de azt mindenütt igen szépen felül is multa.

Az egyes urnáknál befolyt összegek a következők :

I. sz. Nagyállomás—Petőfi tér. Dr. Sziklay Lászlóné és Hegedüs Károlyné úrnők csoportja : 37 pengő 79 fillér.

II. sz. Royal. Mikepércsi uti állami iskola tantestülete : 44 pengő 31 fillér.

III. sz. Szent Anna—Piac u. sarok. Ev. Filléregylet. Kovaliczky Antalné úrnő csoportja : 57 pengő 38 fillér.

IV. sz. Hungária. Izr. Nőegylet : Léderer Miksáné úrnő csoportja : 32 P 58 fillér.

V. sz. Gambrinus Passage. Jótékony Nőegylet. Sass Béláné, Kesserü Lajosné és Rásó Istvánné úrnők csoportja : 94 pengő 54 fillér.

VI. sz. Casino. MANSz. Báró Vay Lászlóné, dr. Vásáry Istvánné és Lábass Béláné úrnők csoportja : 53 pengő 58 fillér.

VII. sz. Kistemplom. Kálvinista Templomegyesület. Balogh Istvánné és Fehértóy Dánielné úrnők csoportja 33 pengő 60 fillér.

VIII. sz. városháza. Demény Gézáné úrnő csoportja : 124 pengő 28 fillér.

IX. sz. Csokonai szinház. Kardoss Gézáné úrnő vezetésével a szintársulat tagjai : 48 pengő 70 fillér.

X. sz. Piarista Rendház. A Szent Erzsébet Nőegylet Kovássy Kálmánné úrnő csoportja és a Szociális Misszió Társulat Kazinczy Gáborné úrnő csoportja : 89 pengő 88 fillér.

XI. sz. Piac—Csapó u. sarok. Patronage Egyesület. Martinek Ferencné, Nyiry Gézáné, Tömöry Gyuláné és Zoltán Ödönné úrnő csoportja : 54 pengő 73 fillér.

XII. sz. Arany Bika. Suhajda Béláné és Havass Kálmánné úrnők csoportja : 16 pengő 70 fillér.

XIII. sz. Déri muzeum. Dr. Fekésházy Endréné úrnő csoportja : 85 P 65 fillér.

XIV. sz. Nagytemplom. Kálvinista Templomegyesület. Dr. Frick Józsefné úrnő csoportja : 28 pengő 07 fillér.

XV. sz. Simonyi ut. Közkórház. Lévay Irén és Nagy Mária úrnők csoportja : 25 pengő 58 fillér.

XVI. sz. Csapó—Rákóczi u. sarok. Stefánia Szövetség : 48 pengő 22 fillér.

XVII. Péterfia ref. főgimnázium. Dóczi Leánynevelő Intézet Volt Iskolatársak Szövetsége. Dr. Papp Ferencné és Mihalovitsné Szücs Margit úrnők csoportja : 20 pengő 74 fillér.

XVIII. Árpádtér. Árpádtéri Nőegylet. Magyar Bertalanné és Péterffy Lászlóné úrnők csoportja : 22 pengő 58 fillér.

XIX. sz. Attila tér. Papp Gyuláné úrnő és az I. sz. Gazdasági Népiskola tantestülete csoportja : 41 pengő 79 fillér.

XX. sz. Péterfia. (Vegyesdandár.) Vitéz Nagy Pálné úrnő vezetésével a Vitézi Szék hölgyei : 74 pengő 33 fillér.

XXI. sz. Kossuth utcai templom. Kálvinista Templomegyesület. Báró Györffy Miklósné csoportja : 20 pengő 79 fillér.

XXII. sz. Egyetemi Klinika. Dr. Vargha Zsigmondné úrnő csoportja (egyetemi tanárok feleségei) : 88 pengő 04 fillér.

XXIII. sz. Auguszta Szanatórium. Dr. Geszty Józsefné úrnő csoportja : 31 P 87 fillér.

XXIV. sz. Nagyerdő. Hősi emlékmű. A Sámsoni uti állami iskola tantestülete. Hazay Zoltánné és Bihari Gáborné úrnők csoportja : 17 pengő 52 fillér.

XXV. sz. Krematórium. A HONSz csoportja : 14 pengő 60 fillér.

Az urna-gyüjtés végösszege az eladott megváltási jegyekkel együtt 1207 pengő 80 fillér azaz egyezerkettőszázhét pengő nyolcvan fillér.

Amidőn ezt az összeget, mint Debrecen nemesszivü társadalma szive dobbanásának a látható és országszerte nemes példáját adó jelét e helyen nyilvánosan nyugtázzuk, a gyüjtés emberbaráti és lázas munkájában önzetlenül résztvett nemeslelkü hölgygárda minden egyes tagjának, elsősorban a báró Vay Lászlóné sz. Bissingen Margit grófnő fővédnöknő fővezérsége és irányitása alatt müködő nagy vezérkarnak e helyen is a leghálásabb köszönetünket nyilvánitjuk.

Bár az igazán lelkes és odaadó munka elismerésére alig lelünk meg felelő szavakat és egyes hölgyeket igen nehéz az egyformán lelkes és munkás grádából kiemelnünk, mégis külön meg kell emlékeznünk különösen nagy és páratlanul eredményes tevékenységükért Demény Gézáné, dr Fekésházy Endréné, Hegedüs Károlyné, Kazinczy Gáborné, Kovássy Kálmánné, vitéz Nagy Pálné, Sass Béláné, dr Sziklay Lászlóné és dr Vargha Zsigmondné urnőkről, mint a legagilisabb csoportvezetőkről.

Ugyancsak hálás köszönettel adózunk Debrecen minden egyes érzőszivü aprajának és nagyjának, aki csak egy fillérrel is adózott csoportunk javára és a hadigondozottak felsegélyezésére.

Hálásan köszönjük a szives közreműködését a 11. h. gy. ezred zenekarának, a Máv. Egyetértés zenekarának, Rácz Jancsi, Buri Lajos és Balogh Gyula cigányzenekarainak.

Nemeslelkü és önzetlen közreműködésük vigasztaló és biztató jel arra nézve, hogy vannak még jószivü, velünk érző és másoknak követésre méltó és intő példát szolgáltató magyar lelkek.

Halásan köszönjük a gyüjtés munkájában résztvett Erdőssy, Fazekas Mihály és báró Eötvös József cserkészcsapatok szives közreműködését is.

Végül hálásan köspönjük a debreceni napisajtó megértő és önzetlen támogatását, amellyel lehetővé tette, hogy jótékonycélu és hazafias akciónk a közönség legszélesebb rétegei előtt ismert és ezáltal eredményesebb legyen.

A testületek és magánosok által Csoportunkhoz, avagy a Debreceni Váeosi Takarékhoz beküldött adományokról a következőkben számolunk el :

Báró Vay Lászlóné Őméltósága gyüjtése 210 P. Ebből Surgóth Jenő 10 P, Friedmann Sándor 20 P, Debreceni Első Takarék 20 P, dr Láng Sándor 10 P, Zöld József 10 P, dr Vargha Elemér 10 P, dr Vásáry István 10 P, Alföldi Takarék 40 P, N. N. 20 P, Városi Takarék 50 P, Nyiri Ernőné 10 P.

Mádéfalvi Zöld Aladár ur gyüjtése 139 P. Ebből Debreceni Első Takarék 50 P, Szőllősi Ármin 10 P, Belvárosi Takarék fiókja 10 P, Magyar Általános Hitelbank fiókja 10 P, Magyar Leszámitoló és P. Bank fiókja 10 P, Magyar Mezőgazdák Szövetkezete 10 P, Angol Magyar Bank fiókja 10 P, Debreceni Kölcsönsegélyző Egylet Szöv. 10 P, Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet 5 P, Debrecen és Videke Mezőgazd. Htielszöv. 4 P.

(Folytatása következik.)

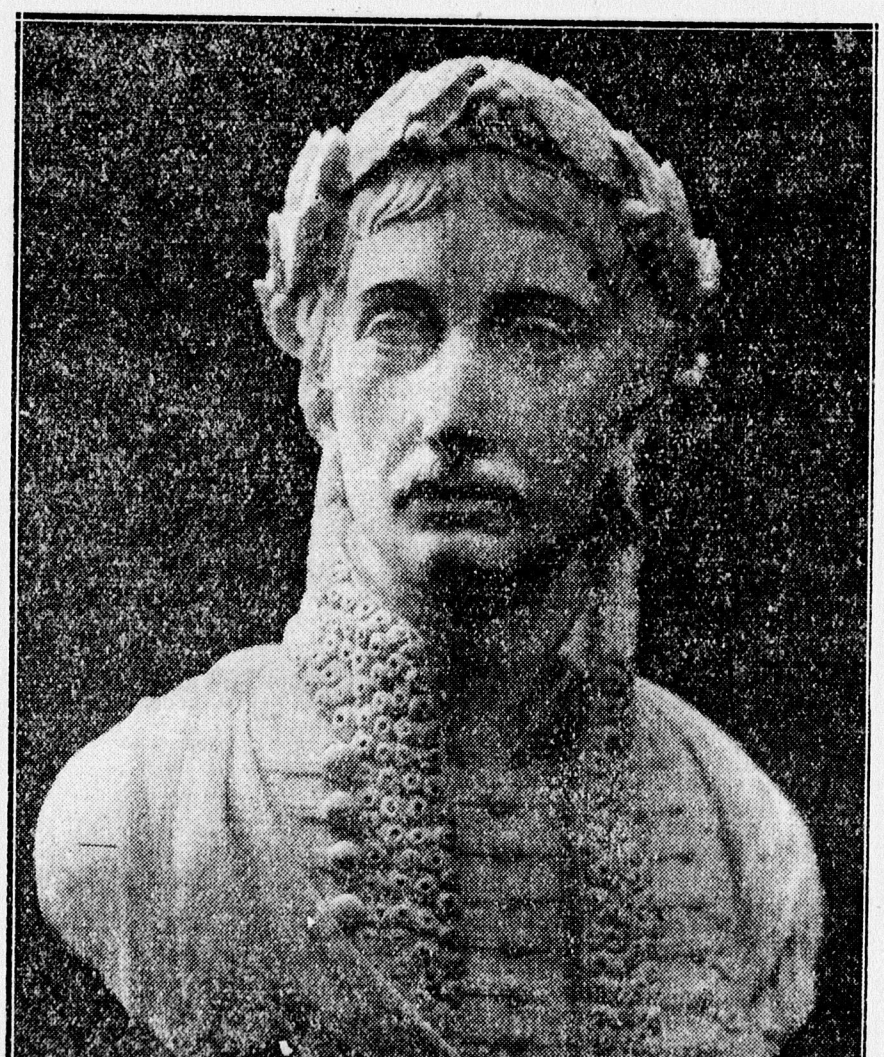
MAGYAR DALOSOK SZÓFIÁBAN CIM ÜCIKKÜNKHÖZ

Gömbös miniszterelnököt elutazásakor Szófiában dalosvezetők búcsúztatják — A képen balról áll Mainoff, a Sobranje elnöke, mellette Musanow bolgár miniszterelnök.

A NÉPMÜVELÉSI BIZOTTSÁG INGYENES TANFOLYAMOKAT ÁLLIT FEL AZ IRNI-OLVASNI NEM TUDÓK SZÁMÁRA

A városi törvényhatóság Iskolánkívüli Népmüvelési Bizottsága az analfabétizmus elleni küzdelem terén már évek során át igen eredményes tevékenységet fejt ki azon tanfolyamok fel állításával, melyeken az irni-olvasni nem tudó egyének teljesen dijmentesen megfelelő oktatásban részesülnek. — Évente többszáz azoknak a száma, kik a tanfolyamot sikeresen elvégzik s így családjuk, valamint a környező társadalomnak értékesebb tagjaivá válva élethivatásuk betöltésénél ezen a téren is önállóságra tesznek szert. A tanfolyamok rövidesen megkezdődnek s az előadási órák oly időben tartatnak (este 5—6 órai kezdettel, amikor az illető egyének napi elfoglaltságukban már akadályozva nincsenek. A bizottság a jelentkezett hallgatókat dijmentesen tankönyv és irószerekkel is ellátja.

Az Iskolánkivüli Népmüvelési Bizottság azon kérelemmel fordul a kulturális törekvések iránt mindenkor megértést tanusitó városunk közönségéhez, hogy irni-olvasni nem tudó alkalmazottját, vagy ismerősének nevét sziveskedjék a Bizottság titkári hivatalával (Miklós u. 23.) közölni s alkalmas módon lehetővé teni, hogy az illető analfabéta a tanfolyamra mielőbb önként jelentkezzék. Bejelentés vagy jelentkezés a már jelzett helyen hétköznapon 8—1 óra között történhetik. — Iskolánkivüli Népmüvelési Bizottság. n

Csokonai márványszobra a kollégiumi könyvtárban.

Csak egy mosolyt

AZ UTCÁN.

Fiatalember : Mondja öreg, merre van a Hatvan-utca.

Öreg ember : Honnan tudja, hogy én öreg vagyok.

Fiatalember : Hát csak úgy kitaláltam.

Öreg ember : Hát akkor találja ki azt is, hogy hol van a Hatvan-utca.

KOCSISOK EGYMÁS KÖZÖTT.

Két kocsis beszélget :

— Hát ha tudod, hogy ki lopta el a kocsidat, miért nem veszed el tőle ?

— Várok még egy kicsit. Hátha csináltat rá ui ülést.

HIREK

RENDŐRSÉG TELEFONJA: 20—45.
MENTŐK TELEFONJA: 04. SZÁM.

— **Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:** „Megváltó“ Piac u. 18. Telefon 14-69. »Aranyegyszarvú« Kossuth u. 8. Telefon 34-96. »Magyar korona« Péterfia u. 10. Telefon 16-06. »Arany János« Csapó u. 66. Telefon 11-78. »Szent Háromság« Homokkert, Szabó Kálmán u. 14. Telefon 17-09. »Hungária« Vargakert, K. Tóth Kálmán u. 22.

— **Vasárnapi istentiszteletek a ref. templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Kiss Antal Jenő. Kistemplomban délelőtt 9 órakor dr Lencz G. Sándor, délelőtt 11 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor vallásos estély, Kovács József. Kossuth u. templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Seres Zoltán. Árpád téri templomban délelőtt 10 órakor Kolozsváry Kiss László, délután 3 órakor Márki Kálmán. Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor dr Soós Béla, délután 5 órakor vallásos estély, dr Dancsházy Sándor. Homokkertben délelőtt 10 órakor Kalas Ferenc, délután 5 órakor Széchenyi E. th. Szegényházban délelőtt 10 órakor Kovács József. Nyilastelepen délután 3 órakor Papp Imre. Csapókertben délelőtt 10 órakor Halász András, délután 3 órakor vallásos ünnepély, Négyessy Bertalan th. Alvinczy téren délután 3 órakor Vári László. Kösélyszegen délelőtt 10 órakor vitéz Szabó Endre. Szikgáton délután fél 3 órakor vitéz Szabó Endre. Ebesen délelőtt 10 órakor Tóth Sándor. Nagycserén délelőtt 10 órakor Bagdy Dániel. Sámsoni uti iskolában délután 4 órakor vallásos ünnepély, Pusztai S. th. Kerekestelepen délután 3 órakor Ludász Gyula th. Dombos-tanván délelőtt 8 órakor Mezey Béla. Téglaskertben délután 3 órakor Böör József th. Pallagon délelőtt 10 órakor Mezey Béla. Kismacson délután 3 órakor Mezey Béla. Wolaffkatelepen délután 3 órakor Kovács István th. Belső-Ohaton délelőtt 8 órakor és Ohat-Telekházán fél 11 órakor Siposs Imre. Egyeken délután 3 órakor Siposs Imre. Nyulason délelőtt 10 órakor Kovács István th.

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a róm. kath. templomban és az iskolakápolnákban.** Pünkösti utáni XXIV. vasárnap. Szentmisék a szokott rendben. Reggel 6, 7 ,8, 9, 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor csendes szentmisék. Fél 10 órakor ünnepélyes nagymisét mond dr Lindenberger János apostoli kormányzó, utána prédikál Kovács Sándor káplán. Délután 5 órakor litánia. Csapókertben 10 órakor szentmisét mond és prédikál Kummergruber Emil kegyesrendi tanár. Nyilastelepen 10 órakor Szabó Imre káplán. Homokkertben 10 órakor Révész István káplán. Auguszta-szanatóriumban 9 órakor Somogyi Ferenc káplán.

— **Vasárnapi templomi rend a gör. szert. róm. kath. templomban.** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Délután fél 4 órakor rózsafűzér ájtatosság, 4 órakor vecsernye, utána szentbeszéd és szentségimádás.

— **Az evangélikus templomban** vasárnap délelőtt 9 órakor középiskolai egyházi énekóra és adhortátió. Délelőtt 10 órakor a gyülekezet 50 éves és Luther születésének 450 éves jubileuma alkalmából ünnepi istentisztelet az evangélikus egyházi vegyeskar énekével. Prédikál Pass László lelkész. Istentisztelet után közvetlenül diszközgyülés a templomban. Az esti istentisztelet most elmarad.

A péksütemény és kenyérüzletek vasárnapi árusitása s a kenyér és péksüteményaruk vasárnapi kihordása

A 47.160/1933. K. M. számú rendelet tudvalevőleg megengedte, hogy a fűszer-, csemege- és szatócsüzletek egyébként zárvatartása mellett, március hó 16-tól, bezárólag november hó 15-ig terjedő időszakban kizáróan tejet, kenyeret és péksüteményt kiszolgáltathattak és házhoz szállíthattak. November 16-tól kezdődőleg ez a kedvezmény megszünt, vagyis november 15-től március 15-ig a fűszer-, csemege- és szatócsüzleteket vasárnaponként nemcsak zárva kell tartani, hanem ezen üzletek tulajdonosai ezen idő alatt tejet, kenyeret és péksüteményt sem szolgáltathatnak ki s házhoz nem szállíthatnak.

November 16-tól, március hó 15-ig terjedő időszakban a kizáróan tej és tejtermék árusítására berendezett üzleteket vasárnapokon ugyancsak az egész napon át zárva kell tartani s ez idő alatt árút nem szolgáltathatnak ki és házhoz nem szállíthatnak.

Felmerült a kérdés, hogy hogyan alakul vasárnaponként november hó 16-tól, március 15-ig terjedő időszakban a kenyér és péksütemény kiszolgáltatása és házhoz szállítása. A félreértések kikerülése végett közli a kereskedelmi és iparkamara, hogy a rendelet értelmében a kizáróan kenyér- és péksütemény árusítására berendezett üzleteket az egész éven át vasárnapokon és Szent István napján reggel 6 órától délelőtt 8 óráig szabad nyitva tartani s kenyeret és péksüteményt házhoz szállítani.

Katalin-napi olcsó ajándéktárgyak

KASZANYITZKY

üveg-, porcellán- és diszműáruüzletében

Fióküzlet: PIAC UCCA 5. Főüzlet: PIAC UCCA 57.

— **Vallásos ünnepély az Ispotályi templomban.** Ma délután 5 órakor az ispotályi templomban vallásos estély lesz, melynek sorrendje a következő: 1. Kezdőének: 7. d. 1. v. 2. Főének: 108. dics. 1—2. v. 3. Kátét olvas és imádkozik: Felker János lelkész. 4. Közének: 32. dics. 5. Kátét magyaráz és Uri imát mond: dr. Dancsházy Sándor lelkész. 6. Közének: 108. dics. 4. v. 7. Előadást tart: Székelyhidi Emil hittanhallgató. 8. Dr. Thaly—dr. Kovács: »Lábaidhoz hullok...« Énekli Benyhe Imre tanító, ispotályi énekvezér. 9. Imádkozik: Kulcsár Dezső segédlelkész. 10. Záróének: 108. dics. 5. v.

ELISMERT
magyar gyártmányu

— **Kérje mindenütt hétfőn a Debreceni Hirlapot.**

— **Csokonai siremléke virágdiszben.** Tegnapi számunkban megirtuk, hogy a Csokonai-Kör Csokonai siremlékét a költő születésének 160-ik évfordulója alkalmából feldiszítette. Közöltük is a siremlék képét. A kép sötét tónusa nem mutatja meg a dáliák, krizantémok fehér, piros, arany, sárga, bordó, stb. szinét, de igy is látszik, hogy a diszítés ügyes és izléses volt. A Csokonai-Kör vezetősége most közli velünk, hogy a diszítést a református gimnázium 172. sz. Erőcsapatának négy cserkésze végezte. Ez a négy cserkész: ifj. Vásáry István, ifj. Jóna István, Péterffy László és Fehértóy Béla. Nemcsak a Csokonai-Kör, hanem a közönség köszönete is ki jár a cserkészeknek a szép munkáért.

— **Eljegyzés.** Flescher Évát (Nagyvárad) eljegyezte Leitner Barna (Debrecen). (Minden külön értesítés helyett.)

x **Kozmetika, szempilla meghosszabbitás, hajfestés minden árnyalatban, tartós ondolálás géppel, gép nélkül, parókakészités, kölesönzés. Komárominé, Bika bérház.**

— **Dr. Veress István** tanitóképző intézeti igazgató 20 éves igazgatói jubileuma alkalmából f. hó 20-án délután 1 órakor a Gambrinus-vendéglőben közebéd lesz. Egy teritéki ára 2 P. A köebédre az illusztris igazgató tisztelőit és jóbarátait ezuton is meghivja a rendezőség. Jelentkezni lehet a kollégiumi kapusnál kitett iven hétfő délelőtt 10 óráig.

MUSICA
zongorák

— **Hentesek, mészárosok és pékek vasárnapi zárórája.** Az esetleges félreértések elkerülése, valamint a vásárló közönség és az érdekeltek tájékoztatása céljából közli az Ipartestület, hogy 1. A hentesek és mészárosok szombaton este 9 óráig tarthatják nyitva üzleteiket, ezzel szemben vasárnap egész nap zárva vannak; 2. a sütőiparosok (pékek) továbbra is nyitva tarthatnak vasárnap, még pedig reggel 6 órától 8 óráig. Ezen idő alatt a sütőipari termékek is szabadon szállithatók. Kérjük a nagyközönséget, hogy szükségletei kielégitésénél ezen körülményre figyelemmel lenni szíveskedjék. Ipartestület.

Saját gyártmányu

6·50 elegáns tiszta gyapju bluzok

Méték után is.

BENYÁTS ÁRUHÁZ.

HA FAJ A FEJE ÉS SZÉDÜL, ha teltséget, bélizgalmat, gyomorégést, mellszorulást vagy szivdobogást érez, igyék minél előbb valódi „Ferenc József“ keserüvizet. Gyomor- és bélszakorvosok bizonyitják, hogy a Ferenc József viz remek természetalkotta hashajtó.

x **Váratlan hideg** otthontartózkodásra késztet. Élvezetet csak rádiója nyujt. Csak komoly helyre menjen vásárolni. Mayer Emil okl. gépészmérnöknél gyári lerakat, átépitések, javitások. Erősáramu hálózat készitése stb. Burgundia 15. Te-

— **Hamis mérlegeket találtak a piacon.** A piacvizsgáló bizottság tegnap délelőtt mérlegrazziát tartott a piacokon. A razzia során találtak is két hamis mérleget, amelyeket elkoboztak, mig a mérlegtulajdonosokat előállitották és megindult ellenük az eljárás.

x **Szőrmeárukat,** lengyel bundákat legolcsóbban a szinház-átjáróban szerezheti be.

— **Kerékpárlopások.** Tegnap ismét vigan müködtek a kerékpártolvajok. Leiter Péter, Búsi u. 17. sz. alatti lakos kerékpárját az udvaráról ellopták. — Mayer Lajos villanyszerelő segédnek a József kir. herceg u. 16. sz. ház udvaráról vitték el a kerékpárját. A nyomozás megindult.

— **Elfogták Karmazsin Sándort.** Régi ismerőse a debreceni rendőrségnek Karmazsin Sándor, aki már számos szélhámosságot követett el és emiatt körözést bocsátottak ki ellene. A körözés eredménynyel is járt, Mert Karmazsint Hajduszoboszlón elfogták. Beszállitották Debrecenbe és most itt vonják felelősségre szélhámosságaiért.

x **Ne felejtse el,** hogy névnapokra, születésnapokra a legkedvesebb gyermekajándék egy szép kis ruha. Kabát, bunda, pizsama, babkelengye a legnagyobb választékban, a legolcsóbb áron Horovitz gyermekdivatházában, Hatvan ucca sarok.

— **Soha nem látott érdeklődéssel** kiséri a közönség Prof. Sergius, a világhirü grafológus müködését. — Batthyányi ucca 9. szám alatti lakásán olyan tömegesen keresik fel az érdeklődők, hogy csak hosszabb várakozás után lehet bejutni hozzá. A nehezebb gazdasági körülmény re való tekintettel a mester egy jellem megállapitásáért csak két pengőt számit fel. Azonkivül minden látogatójának kivánatra teljesen dijtalanul megmondja a gyermekkortól a multját, családi körülményeit és a jövőjét. A mester ezuton értesiti az érdeklődőket, hogy vasárnap is egész napon át személyesen fogad este 9 óráig a lakásán.

Szendrőnél
Batthyányi u. 22.

x **Az „Istitutó“ olasz állami** biztositó intézet magyarországi leányvállalata az **ASTRA Biztositó Rt.** debreceni vezérügynöksége irodáját Széchenyi u. 1. sz. alá helyezte át. — Elfogad minden ágazatbeli biztositást a legelőnyösebb feltételek mellett, tehát bármilyen természetü biztositási ügyében forduljon bizalommal nevezett intézethez. Küllisztviselőket és ügynököket ugy helyben, mint vidéken felvesz.

— **Vasárnap délutáni tudományos előadás programja a Munkás Otthonban.** A Munkás Otthon oktatásügyi programja keretében vasárnap délután 4 órakor kezdődő előadáson Szakasits Árpád, az épitőmunkás szakszervezet országos elnöke tart előadást „Tömegek és vezetők“ cim alatt. Ezenkivül a munkásmükedvelők és a szavalók teszik változatossá a munkásemberek és a szociálista párttagok kedvelt vasárnap délutáni összejöveteleit. Az előadások látogatására érvényes „Idényjegy“ ára 80 fillér, mely kapható minden vasárnap délután a pénztárnál, valamint a bizalmiaknál, a szervezetek vezetőinél és a titkárságban.

Olcsóbb lett a hús!

Marhahús, szegy, tarja, konchus, dagadó — — — — — 40 fillér
Felsár, fartő, hátszin, rostélyos, lapocka — — — — — 58 fillér
Növendék marhahús, szegy, tarja, konchus, dagadó — — 50 fillér
Felsár, fartő, hátszin, rostélyos, lapocka — — — — — 70 fillér

Gyenge borju legolcsóbban

Blau húscsarnokában, Deák Ferenc ucca 20 szám

— **Az „Árpád" B. E. „Csokonai" vezértörzsének Csokonai emléktáborozása.** Vasárnap délelőtt 11 órakor az „Árpád" B. E. „Csokonai" vezértörzse nagy névadója születésének 160-ik évfordulója alkalmából „Csokonai emléktáborozást" rendez a Kollégium disztermében. A műsor kiemelkedő száma, amely elé méltán nagy várakozással nézünk, az ismert nevü Juhász Géza iró emlékbeszéde lesz. A további szavalatokból, zeneszámokból összeillesztett számokban kellemes időtöltést, jó szórakozást igérhetünk. Műsor tetszésszerinti összeggel megváltható. Az érdeklődőket ezuton is meghivja és szeretettel elvárja a törzs.

— **Dr Kontsek Béla** nőorvos, klinikai tanársegéd rendelőjét Hunyadi u. 17. I. em. alá helyezte. Rendel d. u. 3—5-ig. Telefon 14—14.

— **A nyilastelepi református leányegyesület** „Hóvirág" csoportja 1933 november 19-én délután 3 órai kezdettel a református iskolában mesedélutánt rendez gazdag műsorral. Minden érdeklődőt szeretettel várunk. Műsor ára felnőtteknek 20 fillér gyermekeknek 10 fillér. Gyermekek! Mindnyájan ott legyetek!

x **Nem rádió,** ha nincs szabadalmazott Hengerantenna hozzá. Főlerakat Bárány, Szent Anna 1.

— **A debreceni törvényszék Jeney tanácsa Budapesten tárgyalja a Karácsonyi-féle sajtópert.** Annak idején hirt adtunk arról a sajtóperről, melynek középpontjába dr Karácsonyi Ágoston orvos állott, aki az egyik debreceni lapban kritika tárgyává tette a főiskolai ifjuság egyes vezetőinek ténykedését. Dr Karácsonyi Ágoston kérte a valódiság bizonyítását, amit a törvényszék el is rendelt. Miután számos olyan tanut kell kihallgatni, akik Budapesten laknak, a törvényszék előterjesztésére az igazságügyminiszter költségkimélésre való tekintettel hozzájárult ahhoz, hogy dr Jeney Sándor tanácselnök büntető tanácsa a kérdéses sajtópert Budapesten tárgyalja le. Az érdekes főtárgyalás december 7-én kezdődik és több napig fog tartani.

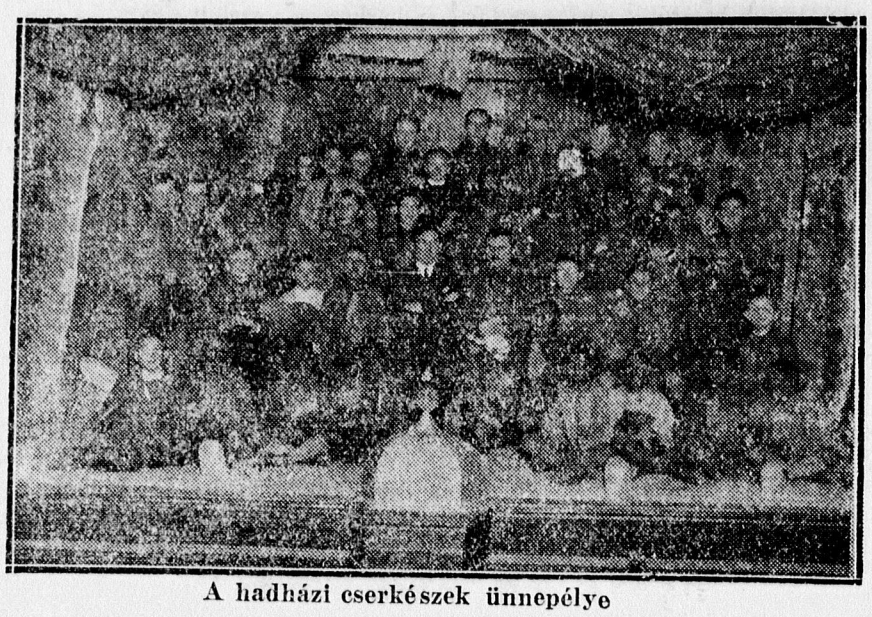
x **Légzáró vattazsinór** ajtó-, ablaknyiás elszigetelésére kapható Kántor Ernő és Társánál.

— **A cipész szakosztály** e hó 21-én, kedden este 7 órakor az Ipartestületben szakosztályi ülést tart, amelyen többek között be fogják mutatni a világszabadalmat nyert „Gumazit"-ot, illetve annak alkalmazását a cipésziparban. Ezenkivül több igen fontos szakmai ügy is szerepel napirenden, miért is teljesszámu és pontos megjelenést kér a szakosztály elnöksége.

x **„IGAZMÉRLEG"** csomagolt 10 kg-os szén ismét kapható minden füszerüzletben. Csomagolja: Vágó Rezső R.-T. Hid ucca 12.

— **Felhivás a házfelügyelőkhöz!** A Házfelügyelők Nemzeti és Gazdasági Egyesületének debreceni csoportja ezuton értesiti a kartársakat, hogy megkezdte tevékenységét. Az egyesület csupán a házfelügyelőket érdeklő ügyekkel foglalkozik. Hivatalos órák csütörtökön este 7—9, vasárnap délelőtt 10—12 óráig. Hivatalos helyiség Csapó u. 19. Vezetőség.

— **A Szülők Iskolája** vasárnap, azaz folyó hó 19-én délután 4 órai kezdettel az Iparoskörben előadást rendez, mely alkalommal dr Veress István ref. tanitóképzőintézeti igazgató „A cseléd szerepe a családban és a gyermekek nevelésében" cimen igen érdekes és hasznos, tanulságos ismereteket nyujtó előadást tart. Az előadásra belépődij nincs. Az érdeklődőket ezuton is meghivja a Kör vezetősége.

A hadházi cserkészek ünnepélye

Nagy siker mellett zajlott le Hadházon a cserkészavatás

Nagy siker mellett zajlott le Hajduhadházon az a cserkészünnepély, melynek keretében több uj cserkészt avattak fel és vettek fel a liliomos zászló katonájának.

Az ünnepélyt a cserkészcsapat vonós zenekara nyitotta meg a Cserkészindulóval, majd a csapat tagjai énekelték el az indulót. Gál József cserkész szavalt aztán egy igen szép verset a legteljesebb siker jegyében. Nagy derültséget keltett »A boldkóros« cimü vigjáték előadása, melyben a csapat tagjai remekeltek nagyszerü alakitással.

Kornya Sándor pompás beszámoló beszédben ismertette a nyáron lezajlott gödöllői jamboreet.

Kurcz József Lesz még szebb jövő cimü szépségekben gazdag versét szavalta el általános siker mellett.

A csapat tagjai viharos tetszésnyilvánitás mellett játszották el *A jamboree álom* cimü vigjátékot, melynek befejezése volt az, hogy a csapat elénekelte a saját csapat indulóját.

Az előadás fényes és megható sikerének mindjárt az előadás menetében meg volt a nagy erkölcsi eredménye, mert előadás alatt jelentkezett a csapat parancsnokánál. *Madarász* József hitoktató lelkésznél *Lupóc* János rendőrtörzsőrmester és azt mondta, hogy kerüljön bármennyibe, *ő a saját költségén előállitja a csapat zászlaját.* Mikor ezt a szép gesztust Madarász József csapatparancsnok a nagy nyilvánosság előtt is szóvá tette, nem maradt el a nagy hatás és a város közönsége melegen ünnepelte nem csak a cserkészcsapatot, de Lupóc János rendőrtörzsőrmestert is s egyszerre szivébe fogadta a nemes célt szolgáló cserkészetet.

A legteljesebb anyagi és erkölcsi siker jegyében zajlott le a 992. sz. Hajdu cserkész csapat ünnepélye és Hajduhadháznak egyetemes ünnepe volt a cserkészek avató ünnepélye és rövidesen az uj csapatzászló lobogása mellett vonulhatnak daloló kedvvel a hajduhadházi hajdu cserkészek

A hadházi ünn eplő közönség

x **Bartalis tánciskolájában** tanul kifogástalanul táncolni. Tánctanfolyam tanitása hétfőn és szerdán este. Minden csütörtökön, vasárnap délután és este össztánc.

x **Gazdálkodóifjak** tánctanfolyama a Koronában chéten megkezdődött beiratások még elfogadtatnak. — Schaff tánctanár.

— **Frontharcos bajtársak!** Folyó év november hó 19-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel műsoros előadást tartunk, melyre a bajtársakat családtagjaikkal együtt bajtársi szeretettel várjuk. A vigalmi bizottság.

x **Schaff tánciskolájában** ipari és kereskedőifjak tánctanfolyam december negyedikén veszi kezdetét. Beiratások máris elfogadtatnak.

— **Ferencsik Józsefné szőnyegszövő üzeme. Ferencsik Józsefné,** az országoshirü kiváló tenniszbajnoknő, Debrecen uri társadalma népszerü tagja nemcsak a tenniszrakettel bánik kitünően, hanem nagy hozzáértéssel, kitünő izléssel, művészi biztonsággal készit tartós szőnyegeket is. Most szakszerüleg is kiképezve magát, önálló magyar perzsaszőnyegszövő üzemet nyitott Simonffy ucca 39. szám alatti lakásán és a legkényesebb igényeket is kielégitő gyönyörü, művészi szőnyegeket készit igen előnyös és olcsó áron. A szőnyegszövéshez a közismert kitünő minőségü „Mánus" fonalat használja és az általa készitett szőnyeg nagyban emeli a lakás fényét, meghittségét. Ferencsikné szigethi Vass Ilona urasszony szőnyegszövő üzeme bizonyára népszerü és felkapott lesz és a közönség szivesen keresi fel látogatáaival és megrendeléseivel, mert olcsón művészit. tartósat és értékest kap.

x **Chamotte-betétek** vaskályhákba beszerezhetők. Krisch Károly kályhásmester. Debrecen. Piac ucca 89.

— **A debreceni vas- és fémmunkások dalkara** november hó 26-án, vasárnap délután 4 órai kezdettel a Munkás Otthon disztermében a városi zeneiskola növendékeinek közreműködésével kulturdélutánt rendez pompás műsorral. Belépődii 30 fillér. Számozott ülőhely.

x **Tartós villanyondolálás 8 pengőtől. Ramminger, Szent Anna 12.**

— **Ujabb hamis egypengőst találtak.** Tornaszentmártonandrásról ujabb hamis egypengőst szolgáltattak be a debreceni kir. ügyészségre. A hamis pénzt Nyitrai Kálmán pecsenyesütő kapta az országos vásárban. A csendőrségi nyomozás során megállapitották, hogy a pénz megfordult özv. Sándor Józsefné, Gyenes Benjamin és Ványi István kezén is, de ők nem vették észre, hogy a pénz hamis és jóhiszeműen adták tovább. A jól sikerült hamisitványt a debreceni ügyészség felküldte az Országos Pénzverdébe.

x **Orvosi hir.** Dr Jakabfi Imre fül-, orr-, gégeorvos a rendelését megkezdte. Püspöki palota.

Dreher Vendégváró kelész

— **Nagy külmissziói ünnepély lesz november 22-én, szerdán este 8 órakor a KIE-ben.** Az ausztráliai Mánusz szigetén munkálkodó magyar misszionáriusnő, Molnár Mária közreműködéséről, nehéz munkájáról lesz vetitettképes előadás a KIE-ben november 22-én, szerdán este 8 órakor. A nagyon érdekes estének művészi programjában külmissziói szavalat, ének, zeneszámok lesznek.

— **Kulturdélután a Nyulason.** A nyulasi műkedvelő ifjuság f. hó 19-én vasárnap délután 4 órai kezdettel műsoros délutánt rendez, melyre a mélyen tisztelt érdeklődőket szeretettel várja. Műsor: 1. Az Adrián. Szavalja Gazda Sándor. 2. „Osztályharc." Vigjáték 1 felvonásban. Szereplők: Ujfalussy M., Ujfalussy G., Illyés M., Gazda S., Illyés K., Lőcsey I. 3. Huszárok jönnek. Előadja Ujfalussy Gizike. 4. Huszárszerelem. Vigjáték 2 felvonásban. Szereplők: Illyés M., Kiss R., Szobszlay R., Ujfalussy G., Gazda C., Illyés K., Suta I., Tóth Bukszár I., Biró F., Timarovszky L. A pénztárösszeget a KIE javára adjuk.

— **Vallásos ünnepély a Wolaffka-telepen.** A theológiai fakultás VIII. belmissziói csoportja f. hó 19-én, vasárnap délután 3 órakor az imaházban vallásos ünnepélyt tart a következő műsorral: 1. Ének: 1. dics. 2. Főének: 98. dics. 1. és 4. v. 3. Bibliát olvas és előimát, mond: Szalacsy József csoportvezető. 4. Ének: 31. dics. 5. Bibliát magyaráz: Kovács István IV. é. th. 6. Verseiből előad: Hudák György II. é. th. 7. Felolvasást tart: Nagy Sándor II. é. th. 8. Szaval; Kotormán István III. é. th. 9. Utóimát és áldást mond: Puskás Gedeon IV. é. th. 10. Ének: 132. dics. 4. v. Belépődij nincs. Mindenkit szeretettel hiv és vár a rendezőség.

— **Háziestély a Wolaffka-telepen.** A Wolaffka-telepi Olvasókör vigalmi gárdája f. hó 19-én, azaz ma este 6 órai kezdettel műsoros háziestélyt tart. Szereplők: Erdei Rózsika, Fazekas Bözsike, Hadházy Esztike, Jakab Mancika, Gáál Károly, Rácz János, Tóth Endre, Stern János, Barta Kálmán, Sápi Gyula, Kovács János és ifj. Rudnay Lajos. Műsor után tánc, melyhez a zenét a Kovács Miska zenekara szolgáltatja. Belépődij nincs. Az egylet tagjait és vendégeit tisztelettel látja a rendezőség.

— **Erzsébet-nap Debrecenben.** Ma, vasárnap van Erzsébet napja. Mivel Debrecen ősi családjainál a legtöbb nőnek a neve Erzsébet, ennél fogva már tegnap nagy mozgalmat idézett elő Debrecenben a jeles névnap. A debrecni virágkereskedők is megérezték az Erzsébet-napot, mert tömérdek virágot vittek fel a piacra. Nem hiába vitték, mert egész nap a város főutcája tele volt ilyen virágkosarakat vivő lánykákkal, férfiakkal és asszonyokkal, akik így tisztelték meg a debreceni Erzsébeteket.

— **Felkérem a Vilalnygyár alant felsorolt játékosait,** hogy folyó hó 19-én, vasárnap délelőtt fél 12 órakor a nagyállomáson okvetlen jelenjenek meg, ahonnan Derecskére utazunk bajnoki mérkőzésre. Krecz, Szücs, Tóháty, Nagy, Faragó, Kecskés, Heutschy, Patai, Tóth, Verebes, Szabó I., Kovács, Szilassy, Lengyel, Nagy I. Intéző.

— **S. Schack Manka szerzői estje.** A Debrecenben is jól ismert országosnevű zeneszerzőnő, S. Schack Manka dr Sárosi Jenő zeneszerzővel ma tartja szerzői estjét Budapesten. Sásdyné Schack Manka pompás zeneszerzeményeit már többször hallottuk a rádióból és gramofonlemezekről is. Már többször volt szerzői estje és a fővárosi kritika a legteljesebb elismeréssel emlékezett meg a kiváló zeneszerzőnőről. Itt említjük meg, hogy a vasárnapi szerzői esten Gayné Édy ismert debreceni költőnő egyik szép dalát is énekelni fogják Schack Manka megzenésítésében. A szép dalt Raffay Erzsi, a Magyar Szinház gyönyörü hangu énekművésze fogja interpretálni.

— **A Kollégiumi Kántus emlékünnepélye.** A Kollégiumi Kántus november 19-én délután 5 órakor a Kollégium dísztermében Vajdai Nagy Lajos és felesége Dobozi Erzsébet kegyes alapítók emlékére ünnepélyt rendez a következő műsorral: Óh halál hát... Gyászkar.. Énekli a Kántus. Megnyitó beszédet mond: Dr Szentpéteri Kun Béla, a Kántus felügyelő tanára. Jutalmazottak megnevezése. Uray—Varga: Uram Te nélküled... Énekli a Kántus. Szaval: Schauer Gabriella. Müdalokat énekel: Orosz Árpád II. é. th. Zongorán kiséri: Román László III. é. th. Melodráma. Előadja: Tömöry Ödön II é. th. Zongorán kiséri: Szücs Ilonka. Storch: Utolsó hűség... Énekli a Kántus. Chopin: Fantaisie impromtu. Zongorán előadja Szücs Ilonka. Horváth Károly: Magyar népdalok... Énekli a Kántus. A Kántust Szigethy Gyula főiskolai ének- és zenetanár vezeti. Belépődij nincs. Műsormegváltás tetszés szerint.

Megszünletik a nagytrafikokat

Budapest, nov. 18. A pénzügyminiszter rendelete alapján teljes erővel folyik a trafikjogositványok felülvizsgálása.

Kiszivárgott hirek szerint már több mint száz trafik ügyében megtörtént a döntés is. Értesülésünk szerint elsősorban a nagytrafikok jogositványait birálja felül a minisztérium.

A döntéseket még nem hozza nyilvánosságra *de a legtöbb nagytrafiknál változások lesznek.* A legujabb hirek szerint arról van szó, hogy *a nagytrafikok jelentékeny részét teljesen megszünteti* a dohányjövedék, másik megmaradó részére pedig *fixfizetéses alkalmazottakat állit*, akik tehát a jövőben nem jutalék alapján fogják jövedelmüket élvezni, ami a nagytrafikoknál eddig igen tekintélyes összegre rugott, hanem fixfizetést kapnak.

A revizió — értesülésünk szerint — még hetekig eltart és csak az összes trafikjogok felülvizsgálása után fogják a döntést nyilvánosságra hozni.

—

— **Juhász Géza előadása a Reform Társaságban.** A Debreceni Reform Társaság november 22-én, szerdán délután 6 órakor a Piac ucca 38. szám alatti I. emeleti körhelyiség nagytermében vitaülést tart, melynek tárgya dr. Juhász Géza előadása: Irodalmunk kuruclabanc háborúja. Az előadás után vita lesz.

x **Arcápolás**, kozmetika és a legtartósabb ondolálás Bodnárnál, Piac u. 40. szám.

— **A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének Debreceni Szervezete** meghívja tagjait az 1933. évi december hó 8-án délelőtt fél 11 órakor a Déri-muzeum előadótermében tartandó évi rendes közgyülésére. Tárgysorozat: Hymnusz. Énekli az Erzsébet Énekkar. Elnöki megnyitó. Zárszámadás és számvizsgáló bizottság jelentése. Szakosztályok jelentése. 1934. évi költségvetés. Esetleges indítványok. Közgyülés berekesztése. Szózat. Előadja az Erzsébet Énekkar. Közhírré teszi egyben az elnökség, hogy a közgyülés az ügyrend értelmében csak akkor határozatképes, ha azon legalább 100 szavazati joggal bíró tag megjelenik. Ha ez a közgyülés határozatképtelen volna, a közgyülés a fentírt tárgysorozattal a MANSz hivatalos helyiségében (Ferenc József-út 36. sz. alatt) 1933. évi december hó 19. napján délután fél 5 órakor fog megtartatni, mely közgyülés a megjelentek számára tekintet nélkül határozatképes lesz. Az esetleges indítványokat a közgyülést legalább 8 nappal megelőzően az elnökségnél irásban kell bejelenteni. Névre szóló meghivókat (miután az alapszabályok sem kívánják) ebben az évben takarékosságból nem küldünk szét. Elnökség.

x **Világhirü EARL-GREY** angol teakeverék megérkezett Esterházy husleraktár Piac ucca 30.

— **Felbukott a kerékpárral.** Sulyos kimenetelü baleset történt szombaton este hat óra tájban a Kistemplomnál levő Révész téren. Nagy Gyula kovács mester Erzsébet ucca 17. szám alatti lakos kerékpárjával felbukott és eltörte a combcsontját. A kihivott mentők első segélyben részesitették és kiszállitották a klinikára, majd hazavitték lakására.

— **Feljelentések ablakbeverések miatt.** A péntek esti tüntetések alkalmával bevert ablakok károsultjai kezdenek feljelentést tenni a rendőrségen. Tekintve a szombati ünnepet, a legtöbben még nem tehettek feljelentést és eddig csupán két feljelentés érkezett be a rendőrségre.

— **A véres föld** cimü hatalmas regény lapunk kiadóhivatalában kapható. A Tiszántúli Szépmives Céh adta ki Szalacsy Rácz Imre legújabb regényét. A közel háromszáz oldalas pompás kiállitásu regény ára lapunk kiadóhivatalában három pengő.

x **Megérkeztek az Unghváry-féle** gyümölcsfák, szőlővesszők. Kaphatók Bethlen ucca 14.

— **Felhivja az árvaszék mindazon gyámoltak és gondnokoltak vagyonkezelőinek figyelmét,** akik gazdálkodásból nyerik jövedelmük nagyobb részét, hogy a gazdatartozások szabályozása tárgyában meg jelent rendeletben biztositott kedvezmények alapjául szolgáló hatósági bizonyitvány kiállitása végett forduljanak az illetékes városi adóhivatali kerülethez, ahol az eljáráshoz szükséges mindennemü felvilágositást is megkapják. A védett birtokká nyilvánitás iránti kérelem a f. év november 30-áig lévén előterjesztendő, esetleges torlódásra is tekintettel az adóhivatalnál haladék nélkül kell jelentkezni. A kiskoruak és gondnokoltak részéről a telekkönyvi bejegyzésre irányuló kérelem gyámhatósági jóváhagyást igényel — ezért a rendeletben irt kellékekkel felszerelt kérelem illetékes gyámhatósághoz mielőbb bemutatandó. — Városi Árvaszék.

— **A Közhasznú Munkáskert Egyesület** tudatja a bérlő közönséggel, hogy a földbérletek kiadása a Széchenyi ucca 13. alatt történik. Elnökség.

— **Kosáryné Réz Lola előadása Debrecenben.** Kosáryné Réz Lola, az ismert kiváló irónő szerdán, november 22-én délután hat órakor a Déri-muzeumban előadást tart. Az irónő legújabb müveiből fog felolvasni. Belépti dij 60 fillér.

— **Dr. Milleker Rezső egyetemi professzor népszerű tudományos előadása a székelységről.** Csütörtökön, f. hó 23-án délután 6 órakor a városháza közgyülési termében dr. Milleker Rezső egyetemi professzor, a kitünő geográfus számol be városunk közönségének székely tanulmányairól ezúttal az ő kedvelt népszerű módján. Milleker professzor 3 év óta járja a székely földet és különlegesen a házépitéssel és néprajzzal kapcsolatos kérdéseket tanulmányozza abból a célból, hogy a székelyek származását és ősi településeit bizonyithassa. Ebben a felolvasásában általános ismertetését adja a székely földnek kiterjeszkedvén táji szépségeire és városaira. Az előadást szémos szép képpel illusztrálja. — Belépti dij nincsen.

Ne tegyen rossz fát a tüzre,

mert jó minőségüt is kaphat GABANYI utóda Láng Miklós cégnél, Csapó ucca 28. Tel. 24-49.

Tüzifa, mindenfajta magyar szén szobafütéshez, külföldi koksz, brikett, kovácsszén házhoz szállitva kicsinyben és nagyban. Debrecen legrégibb széntelepe.

— **Harminc darab varrótüt nyelt le.** Gruss Lászlóné 23 éves pestszentlőrinci asszony az uccán öngyilkossági szándékból mintegy 30 darab varrótüt nyelt le, a mentők kórházba szállitották.

— **Csokonai emlékünnepély a Homokkertben.** A homokkerti ref. egyházrész kebelében működő Homokkerti Ref. Ifjusági Egyesület ma, vasárnap délután 5 órai kezdettel a ref. olvasókör nagytermében Csokonai emlékünnepélyt rendez magasszinvonalu műsorral. Müsor megváltási ára 50 fillér, diákoknak 30 fillér.

— **Vallásos ünnepély a csapókerti imaházban.** A XII. sz. theológus belmissziói csoport ma délután 3 órakor vallásos ünnepélyt rendez a következő műsorral: 1. Fennálló ének. 2. Gyülekezeti ének. 3. Bibliát olvas és imádkozik Loós András I. é. th. 4. Közének. 5. Igét hirdet Négyessy Bertalan II. é. th. 6. Szaval Varga Tibor I. é. th. Harmóniumon játszik Neubauer Károly IV. é. th. 8. Felolvas Janka Béla IV. é. th. 9. Szaval Baczó Balázs IV. é. th 10. Utóimát mond Baranyi Bertalan III. é. th. 11. Gyülekezeti ének.

— **Az Iparoskör kulturdélutánja** ma, vasárnap délután 4 órai kezdettel lesz megtartva, mely alkalommal dr Veress István ref. tanitóképzőintézeti igazgató tartja meg értékes, tanulságos előadását „A család szerepe a családban és gyermekek nevelésében" cimen. Az Iparosdalárda két énekszáma és vigszavalatok fogják a müsort teljessé tenni. Kérjük a közönséget, valamint a kör tagjait pontos megjelenésre, szeretettel várja az elnökség. Belépti dij, valamint müsormegváltás nincs.

— **A Mav. mühelytelepi áll. elemi iskola tantestülete** f. évi nonember hó 21-én, azaz kedden délután 5 órai kezdettel a Máv. mühely zeneterében szülői értekezletet tart, melyre a szülőket, érdeklődőket és tanügybarátokat tisztelettel meghivjuk. — Tantestület.

— **Ujabb adakozók a Debreceni Felsőkereskedelmi Leányiskola volt növendékei köréből.** Hirt adtunk már arról a szép mozgalomról, mely a debreceni felső kereskedelmi leányviskola volt növendékeinek sorából indult ki azért, hogy a mai sulyos gazdasági nehézségekkel küzdő tanuló leányoknak segitségére siethessenek. Az utóbbi időben az alábbi volt növendékek adományai érkeztek a nemes célra: Dr Nánássyné Gortva Ida 3 P Deutsch Kató 5 P, Brenner Pálné 3 P, Soós Ilona 1 P, Balogh Gizella 2 P. Szász Katalin 3 P, Bekény Kató 4 P. Husz Rózsi 5 P, Weisz Rózsi 3 P, Weisz Magda 3 P, Bordás Erzsébet 3 P. A jó szivvel adott adományokért ezuton mond köszönetet a gyüjtést vezető bizottság és felkéri a volt tanitványokat, hogyha mindjárt fillérekkel is de járuljanak hozzá az akció további sikeréhez.

— **Hétfőn olvassa a Debreceni Hirlapot!**

— **Felhivás az összes háztulajdonosokhoz!** A házbérvallomási iveket 1933 november hó 30. napjáig kell minden háztulajdonosnak birság terhe mellett a városi adóhivatalhoz benyujtani. A Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete ezuton kéri tagjait, hogy a bevallási ivek szakszerü kiállitása végett már most jelenjenek meg az Egyesület irodájban (Széchenyi ucca 1. szám, Kistemplom mellett, emelet), hol a tagok részére az adóbevallási iveket dijtalanuml töltjük ki. Minden háztulajdonos már otthon jegyezze fel lakóinak nevét és a lakók által fizetett évi bérösszeget, üres lakásoknál az utoljára fizetett bérösszeget. Ajánlatos a lakókkal kötött bérleti szerződéseket is bemutatni.

— **A levente otthonban** Péterfia u. 28. szám alatt november hó 19-én este 8 órai kezdettel kitünő müsoros estet rendez a levente egyesület a téglavetői ref. Ifjusági Egyesület közremüködésével, melyre szeretettel meghivja a levente-ügyek iránt érdeklődő közönséget a rendezőség. Müsor a következő: 1. Nyitány. Játssza a regős zenekar. 2. Szavalat. Előadja Bartha Lajos. 3. Magyar ünnep. Irta Képesi Béla. Előadja a téglavetői ref. Ifjusági Egyesület. 4. Magyar dalokat énekel Gyarmathy Erzsébet. Müsor után tánc.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA
A DEBRECZEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

Irányitott termelés

Az irányított termelés, vagyis előírása annak, hogy hol mit és mennyit lehet termelni, nem új dolog. Konfucse már kétezer évvel ezelőtt előírta a kinaiaknak a kötelező termelés mikénti rendjét. Napjainkban is így termeljük a dohányt, a dohánymagvat és a gyártásra kerülő cukorrépát. Budapest tejszükségletének mikénti értékesítése és szállítása szintén ezen a mesgyén mozog. De nemcsak a növénytermelésben, hanem az állattenyésztésben is fokozott mértékben találkozunk az irányítással, illetve megkötöttséggel. Apaállatokat, mént, bikát, kant, — köztenyésztésre hatósági engedély nélkül nem lehet tartani. Az állati betegségek ellen védőoltásra használt anyagok termelését szintén az állam irányítja.

Ugyancsak napjainkban kerül eldöntésre a szőlőt termelő területeknek a borkereslethez való szabályozása. A malmok ma már csak irányított őrlést végezhetnek, a gazda lisztet nem adhat el, ha a lovak közt egy takonykórban megbetegszik, a többit is kiirtják, szóval az irányításban alaposan benne vagyunk. De mert részletekben adogatták be — az egyébként legtöbbször szükséges dolgokat, — megszoktuk és természetesnek találjuk azokat. Az irányított termelésből eleddig csak kettővel nem tudott megbarátkozni a gazda. Ezek egyike a szeszt főző kisüst elvétele, a másik pedig a dohánynak állami egyedáruvá nyilvánítása. Mindkettőre az államnak a fokozódó terhek miatt volt szüksége.

A franciák nagy forradalmától számított másfél száz éven keresztül, jelszó volt az egyén szabadsága, amely végső fokon a kormányok szabadelvű, demokrata formájában jutott kifejezésre. Ennek a hosszú másfél századnak szintén megvoltak a maga véres háborui, jó és rossz termőévei, azonban nemcsak Európa, hanem az egész világ népeire egyik sem volt olyan nagy hatással, mint a közelmult világháború.

Ki hitte volna, hogy Marx doktrinér elveit, a fassizmust, a hitlerizmust a népek százmilliói meggyőződéssel kövessék! És ezt nem annyira a nagy háború, hanem az azt követő Páris környéki békék váltották ki. Ezekben a békeszerződéseknek nevezett katonai parancsokban emelték azokat a vámvonalakat, amelyek az eladdig kiegyensulyozott termelést és fogyasztás rendjét teljesen felforgatták.

A gyülölet szülte parancsok azonban itt nem álltak meg. Egész Közép-Európából középkori kegyetlenséggel rabszolgaállamokat teremtettek. Mindezek nyomán járt a pusztulás, elszegényedés, munkanélküliség a termelés és fogyasztás kiegyensulyozott rendjének teljes felborulása.

Ebben a zűrzavarban egy láncszem akar lenni a magyarországi irányított mezőgazdasági termelés, amelynek az volna a célja, hogy olyat és annyit termeljen a gazda, amit és amennyit haszonnal tud értékesíteni. Kétségtelen az, hogy korlátolt mennyiségben erre nyilik is alkalom. Azonban az is tény, hogy adott természeti viszonyaink mellett a gabonafélék területének nagyobbmérvű megszorítása zökkenéssel járhat. Avagy a mai dohánytermő területeknek csak a homokbuckákra való szorítása ijesztő mérvben növelné a munkanélküliek számát, ez pedig cél nem lehet. Ugyancsak számot kell vetni azzal is, hogy az ilyen jelentőségteljes átmeneteknek személyi feltételei vannak, amelyekkel számolni kell. Nálunk néhány ezer képzett gazdával szemben milliókra megy a kisgazdák száma, akiket tulnyomóan az apáiktól örökölt tudás irányít. Ha a bőségesebb pénz idejében nem gazdatitkárságok, hanem hatáskörrel községi és járási gazdasági felügyelőségek szerveztettek volna, ma már a termelés modern, célszerű és hasznos irányításának mi sem állana útjában.

Mindezeknél fogva érthető, hogy a gazdák egyrésze, — részletes tervek hiányában, — várakozó álláspontra helyezkedik, amint az a Tiszántuli Gazdasági Kamara debreceni nagygyülésén határozatba is ment.

P.

Háromezer védett birtok Debrecen környékén

Ennyi kérvényt vár védett birtokká nyilvánítás iránt a debreceni járásbíróság

Mint ismeretes, a gazdaadósságok rendezéséről szóló rendelet részletesen intézkedik az ugynevezett védett-birtokká való nyilvánitásról is. E rendelet értelmében már a mult héttől be lehetett nyujtani az illetékes járásbirósághoz a védett-birtokká való nyilvánitási kérelmet. A kérvényezéshez *külön blankettát bocsát a kormány az érdekeltek rendelkezésére.* Ezeket a blankettákat a városokban az adóhivatalnál, a falvakban pedig a községi előljáróságnál kaphatják meg a gazdák.

A debreceni járásbiróság területéhez tudvalevően 12 község tartozik s ezenfelül Debrecen városa. Előre látható volt, hogy itt igen sok kérelmet fognak beterjeszteni, mert hiszen ezen a vidéken nagy számmal vannak olyan gazdák, akik a rendeletben előirt feltételeknek, illetve követelményeknek megfelelnek.

Munkatársunknak szombaton alkalma volt ebben az ügyben beszélgetést folytatni Koós Györgygyel, a debreceni járásbiróság elnökhelyettesével, aki a következő nyilatkozatban volt szives informálni lapunkat:

— Eddig még igen kevés kérelem érkezett be a *dereceni járásbirósághoz, de ennek valószinüen az az oka, hogy az illetékes hivatalok csak nemrégiben kapták meg a szükséges nyomtatványokat.* A kérvény mellé ugyanis bizonylatot kell csatolni s ezt a bizonylatot itt Debrecenben az adóhivatal, a községekben pedig az előljáróság adja ki. *Tudomásom szerint rövid időn belül többezer kérelem benyujtására kerül sor, mert ujabban rengeteg bizonylatot kértek az adóhivatoltól.*

Beszéltünk *Erdély* Gábor járásbirósági titkárral. aki elmondotta, hogy eddig körülbelül 30 kérelem érkezett be, de ezek közül többet pótlásra vissza kellett utasitani, mert nem volt kellően felszerelve. Szükséges ugyanis mellékelni a jövedelem-megoszlási kimutatást is, melyet a községi előljáróság ad ki.

Értesülésünk szerint eddig *3 hibátlan és kellően felszerelt kérelmet biráltak el* a debreceni járásbiróságon. *Az egyik debreceni, a másik balmazujvárosi, a harmadik pedig egyeki gazdáé volt. Rövidesem 3000 védett-birtokká nyilvánitási kérelem fut be a járásbirósághoz, mivel már minden illetékes hivatal megkapta a szükséges nyomtatványokat.* A kérelmetet *novemer 30-ig kell beadni a járásbirósághoz. Azokat a kérelmeket, amelyek nem voltak kellően felszerelve, 15 napon belül kell ismételten benyujtani* a meghatározott minták szerint.

Tudnivalók

A magvak szellőztetése. Abban a reményben, hogy az árak később valamivel javulnak, igen sok gazda a nélkülözhető gabonaféléket és más magvakat, mint amilyenek a takarmánynövények magvai, a repce, a mák stb. elmagtározta. Mindezeket 2—3 havonként, sőt, mint amilyen a mák 2 hetenként szellőztetni kell. Ezt legegyszerűbben átlapátolással végezzük, azonban ha zsizsiket, vagy molyt találnánk a magvak között, akkor szelelő rostával átrostáljuk. Ez azonban már a kártékony rovarok tovább szaporodását nem akadályozza meg. Ilyen esetben a szénkénegezéssel lehet gyökeres és jó munkát végezni.

A szénkéneg mérges, párolgó és amire különösen vigyázni kell: robbanékony anyag. A felhalmozott magvak alsó rétegéhez alkalmas géppel, — fekete földi szőlőművelésnél használatos — szénkéneggel befecskendezzük, honnan az elillan és minden rovart elpusztít. Amerikában most így zsizsiktelenítenek.

Karalábé eltevése. A karalábé, ha száraz a pince, megfonnyad, ha nedves, azon esetben kicsirázik. Üdén, minden veszély nélkül csak szabad földben tartható. E célból az udvaron vagy a kertben 30—40 cm mély, ugyanilyen széles árkot ásunk. A kiszedett karalábénak a szárát kerti ollóval tőből levágjuk, a levelektől megtisztítjuk és az árokba rakjuk ugy, hogy az kavics prizmaszerűen a föld felett is, mintegy 30 centiméter magasan kiemelkedjék. Ekkor szalmával vékonyan leteritjük és arasznyi vastagon földdel betakarjuk. A szalma csak arra való, hogy a föld ne folyon a karalábé közé. Decemberben, vagy amikor a föld 2—3 ujj vastagságban megfagy, — tehát nem várjuk meg, hogy karalábét takaró föld egészen átfagyjon, — szalmás istállótrágyával az egészet 20—30 centiméter vastagon betakarjuk. Ha istállótrágya nem volna, akkor az északi oldalon 60, a déli oldalon 40 centiméter vastagon elföldeljük. Az így eltett karalábéból, — egyik végén megkezdve, — egész télen az üde és friss karalábét szedhetjük. Ezzel az eljárással addig tarthatjuk el, amíg az uj termés be nem köszönt.

A kajszi barack metszése. Elég gyakorlattal nem rendelkező gyümölcstermelőknél állandóan előfordul, hogy kajszi barackfái kezdetben szép és nagy gyümölcsöket teremnek, azonban ahogy a fa nő és terebélyesedik, a gyümölcs mindig kisebb lesz.

Ezen csak úgy tudunk segíteni, ha a fa koronáját rendesen megmetszük. — Egy jól fejlett fán mintegy 7 darab erősebb ág és az azokon levő kisebb ágak lehetnek. A többi permetezés után, a tavaszi nedvkeringés megindulása előtt eltávolítjuk az ággyürük helyén. A sebhelyeket felfőzött kátránnyal bekenjük.

A helyes metszés és permetezés nemcsak a sárgabaracknál helyénvaló, hanem minden más gyümölcsnél. A minőségi termelés alapja mindig a permetezés és a metszés.

A káposzta eltartása zölden. Abból a célból, hogy egész télen át friss és üde zöld káposztánk legyen, az eltartásra alkalmas helyiséget kell választanunk. Ennek a célnak legjobban megfelel, — ha csak van, — egy olyan cementpadozatú szoba, amelynek a hőmérséklete 2—3 Celsius fokon áll. Ha fagyponton alul száll a hőmérséklet a káposzta romlásnak indul.

A fent említett alkalmas helyiségben több kupalakú csomóba rakjuk össze a káposztát. Ez az elrakás azért is célszerű, mivel így könnyebben áttekinthető és a romlásnak induló fejek kiszedhetők.

A takarmányrépa szellőztetése. A hosszas őszi esők miatt, a takarmányrépa betakarítása igen sok helyen most van folyamatban. Ha azt óhajtjuk, hogy a répa üdén és jól teleljen a kupacokban, akkor minden 3—4 méterre állítunk a répakupac tetejére 1—1 kévecsutkát, hogy annak szárai közt a fejlődő felesleges meleg és párák elillanhassanak.

GAZDASÁGI CSELÉDJUTALMAZÁS

A hosszu időn át hüséggel és szorgalommal végzett munka elismeréseként a földmivelésügyi miniszter Albucz Demeter mezőgazdasági cselédet — ki munkaadójánál: a Vajna testvéreknél huszonkilenc éve teljesit mint gazdasági cseléd szolgálatot — elismerő oklevéllel tüntette ki és egyuttal számára száz pengő pénzjutamat adományozott. A kitüntető oklevelet és pénzjutalmat dr. Veress Géza városi gazdasági tanácsnok vasárnap délelőtt a törvényhatósági mezőgazdasági közgyülésben fogja átadni megfelelő ünnepélyes keretek között.

Tökmagot
legmagasabb napi árban veszünk.
Alföldi Termény, Pesti ucca 2.

A Debreceni Evangélikus Egyház fennállásának ötvenéves jubileuma

Luther Márton születésének 450 éves jubileumával kapcsolják össze a szép ünnepséget. — Rövid története a debreceni Evangélikus Egyháznak. — Materny Lajos érdemei. — Beszélgetés Pass László parochus lelkésszel az egyházi életről.

HIRLAP OSZTALYA

— *A »Debreczen« tudósítójától.* —

Csendben, munkálkodásban él Debrecenben az Evangélikus Egyház. Néha, néha hallunk felőle, egyébként a kisded gyülekezet a lelki életnek, egyházi munkálkodásnak visszavonult életében keresi Krisztus országát és plántálja Krisztus országának vetését. *Most, mikor az egyház életében egy jelentős fordulóhoz érkeztünk, méltó és igazságos, hogy a nagy nyilvánosság előtt is megemlékezzünk az Evangélikus Egyházról, hiszen éppen most van 50 esztendős fordulója annak, hogy Debrecenben is megalakult az önálló anyaegyház.*

Pass László evangélikus lelkész, a jubiláló Evangélikus Egyház parochusa.

1883-ban alakult meg ujra a reformáció első idejétől fennálló gyülekezet és most, 1933-ban méltó keretek között akarja megünnepelni fennállásának félévszázados fordulóját, de ugyanakkor Luther Mártonnak is áldoz az emlékezet ünnepével, hiszen most van születésének 450 éves fordulója.

Ismeretes, hogy a reformáció idejében Debrecenben elsősorban a lutheri hitvallást terjesztette el és csak az 1568-as debreceni zsinat után Mélius Juhász Péter buzgólkodása révén terjedt el a kálvini hitvallás. *Ugy, hogy Mélius Juhász Péter után jó ideig Debrecenben csak a németajkú lakosság maradt meg az Evangélikus Egyházban és azok a beköltözködő kereskedőfamiliák, melyek elsősorban a Felvidékről vándoroltak be a civis városba.*

Önálló egyházközsége nem is volt ennek a kisded gyülekezetnek 1883-ig, még csak leánygyülekezetnek se lehet mondani, — mint ezt elmondja a jelenlegi parochus lelkész, Pass László, — csupán egy kisded társaságról lehet szó. *Ezt a kis társaságot aztán egy-egy világi egyháztag vezette, ő volt ünnepi imádkozó is és csak Urvacsora osztásnál jött el a lelkész.*

Szervezetileg pedig a református egyházhoz tartoztak a debreceni luteránusok, itt történtek az anyakönyvelések, keresztelések és általában az egyházi funkciók. Igaz, hogy egy igen rövid ideig leányegyház is volt a debreceni gyülekezet és ekkor a nyiregyházi egyházhoz tartozott.

— *1883-ban alakult aztán önálló egyházközséggé* — mondja Pass lelkész — *és azóta ide tartozik Debrecen, Hajdu vármegye, Szabolcs vármegyének déli része és Csonka-Bihar megye Berettyóinnen részé.*

Az unionnan megalakult egyházközségnek első lelkésze Materny Lajos volt. Gölnicbányáról, a Szepességről származott ide, aki a maga katonás, keménykötésű puritán jellemével megszervezője, megerősítője lett a debreceni egyháznak. Nyiregyházáról jött át, ahol tanár volt, *tanári működése előtt pedig császári, királyi tiszt, hadnagy és ezt a katonás fegyelmet, rendet és ügyszeretetet egész lelkészi életének ideje alatt is hiven megőrizte.*

— Sok és értékes érdeme van a debreceni egyház életében. *Ő volt az, aki megszervezte és megteremtette az evangélikus egyházi iskolát és két tanerős, bérelt helyiségben helyezte el.* Később az ő buzgólkodása révén sikerült az egyháznak ezt a telket megvásárolni, melyen ma is állanak egyházi épületeink. A templomunk építése is az ő nevéhez fűződik, mert 1889-ben már készen állott Isten szolgálatára . . .

— Később Materny Lajos egyházi elhivatottsága és buzgólkodása felemelte a tiszavidéki egyházmegye főesperesi székébe, ahol nagy szervező erejével, rendet tartó papi fegyelmével és vaskezű kormányzó lelkiségével igen nagy lelki hasznára volt egyházunknak . . .

— *Jellemző papi lelkületére, hogy már 1889-ben diakonissza-alapot létesített itt Debrecenben, mikor pedig még külföldön is alig ismerték ezt a szociális és nagyhivatású egyházi intézményt.* Ennek az alapnak lett volna hivatása később a belmissziói szeretetmunkát végezni, árva és özvegy gyámolitást, anya- és csecsemővédelmet ellátni.

— *Nyugodt lelkiismerettel elmondhatjuk mi, utódok, hogy ma, ami van az Evangélikus Egyháznál, az egyedül és jóformán kizárólag a Materny Lajos főesperes érdeme.* A háború alatt is igen intenziv lelkészi munkát végzett az itt elhelyezést nyert katonák és katonakórházak körében nemcsak a magyar, de a német katonák között is.

— Az ő esperesi idejére esik a Schäffer Ferdinánd és felesége, Legányi Juliánna nevét viselő alapítvány létesítése is. Schäffer Ferdinánd egy igen gazdag debreceni pék volt, egykor Bajorországból bevándorolt hívünk, miután gyermek nélkül maradt, minden vagyonát a debreceni Evangélikus Egyházra hagyta, amit mint önálló alapítványt kezelünk árva gyermekek nevelése céljára. *Annak dacára, hogy az önálló evangélikus alap és 24 árvát nevelünk a kamatokból, a 24 árva közül 12 evangélikus, 10 református és 2 katolikus.* Alapítványi vagyonunk palotában és földben van. Ma bérben vannak ezek az ingatlanok és az árvákat, egész, félárvákat családoknál helyezzük el, de célunk az, hogy mielőbb uj árvaház épülhessen, ahol aztán az alapítványi vagyont a legszebben tudjuk céljának megfelelőleg kamatoztatni. Az alapítványt a presbitérium felügyelete alatt működő árvabizottság intézi, mely bizottságnak elnöke a 85 éves Materny Lajos, aki nagy lelkiismeretességgel és ügyszeretettel látja el nemes hivatását.

— *A Materny Lajos érdemei között nem utolsó helyen említendő az sem, hogy az ő idejében épület fel városi segítséggel uj emeletes iskolánk, amit méltán tarthatunk a város egyik legjobb elemi iskolájának . . .*

— A forradalmak után nyugalomba vonult Materny Lajos főesperes, de érdemei és munkássága elmulhatatlan érdemeket szereztek számára. Alkotásai nagyrészét idegen, külföldi segítség felhasználásával is segítette, mert a Gusztáv Adolf és Gottes Kasten egyesületek igen sok esetben voltak a debreceni egyháznak is segítségére, támogatására éppen Materny Lajos közbenjárására.

— *Materny Lajos nyugalombavonulása után a gyülekezet meghivta 1922. március 12-én Farkas Győző budai vallástanárt.* Farkas Győző az agilis, szimpatikus, modern lelkész példaképe volt, aki ujra lendületet és munkakedvet vitt be az egyház életébe. *Alig pár hónap alatt 110 millió koronát gyütött össze uj orgona céljára pl.* Sajnos azonban munkás és áldott élete tragikus körülmények között ért véget és elkezdett nagy munkáit be sem tudta fejezni, mert 1928 junius 28-án a debreceni klinikán kiszenvedett. Az ő érdeme, hogy négy tanerős iskolánk van és ha ő életben maradt volna, akkor agilitása, már megteremtette volna a debreceni evangélikusok uj templomát. Ő szervezte meg Debrecenben az evangélikus hitoktatás kérdését is és 1923-ban Labossal Lajos segédlelkészt, vallástanárt választották és 1924-ben az állam is átvette Labossa Lajost, mint önálló hitoktatót. Farkas Győző sikeres átalakítást végzett egyházi épületekben ugyanúgy, mint az egyházi életben. *Elevenség jellemezte munkásságát és élete akkor szakadt el, mikor a legszebb reményekre jogosított minden egyházát szerető hívet.* Holttestét hazaszállították Késmárkra és mutatja az iránta való nagy szeretet, hogy még ma is sokan meglátogatják debreceni hívei közül sírját, *sőt legutóbb a debreceni zsidó gimnázium növendékei Késmárkon járván, ünnepélyt rendezte sírjánál és egyik zsidó gimnáziumi tanár tartott emlékbeszédet.*

Farkas Győző halála után Raposs Viktor budapesti vallástanárt hivta meg a gyülekezet a lelkészi székbe. Magas képzettségü, nagy teológiai tudású férfi volt, aki Jénában végezte tanulmányait és a híres filozófus, Heckel nagy ellenfele Eicken Rudolf egyik legszebb reményekre jogosító tanítványa volt. Pesten volt vallástanár és ottani működését és a puritánság, komoly papi lelkület, gyémánt tiszta jellemiség jellemezte. *Azonban alig ismerkedett meg a gyülekezettel, s máris elragadta a kérlelhetetlen sors, 1931. augusztus 17-én, hazatérőben Rómából, Ausztriában, Leoben mellett vasuti szerencsétlenség áldozata lett.*

— Egyházi életünkben dr. Haendel Vilmos 1921 óta mint első felügyelő és dr. Horvay Róbert c. igazgató mint másodfelügyelő működnek hivatásuk bunzgó ellátásával. Iskolánk igazgatója, Elefánty Sándor és a püspök úr legutóbb tüntette ki igazgatói címmel Földes Elek tanítónkat. Itt vannak még az iskolánknál Povázsay László és Elefánty Ilona. Iskolaorvosunk pedig dr. Székely Ferenc tanársegéd.

Raposs Viktor halála után engem hívott meg a gyülekezet 1931 december 27-én lelkésznek, választásom egyhangu volt és 1932 szeptember 4-én beiktatásom is megtörtént. *És akkor nekem az Urvacsorát Materny Lajos nyugalmazott főesperes 84 esztendővel a vállán adta fel.*

Kérdést adtunk fel Pass László lelkésznek, hogy a jubiláns egyháznak a jövőt illetőleg, mi lesz elsődleges feladata.

— Óriási munkaterületünk van, — mondotta Pass László. — 44 község tartozik 600 lélekkel a körünkhöz. Azután itt van maga Debrecen, Európában a legnagyobb kiterjedésű városok egyike. Állandó munkánk van belmissziós munkálkodásban. — Egyetemi Luther Szövetségünk most van kifejlődés előtt Gyülekezeti Luther Szövetségünk, melynek öt csoportját tervezzük. És pedig gazdasági csoportját, melynek hivatása lenne híveink exisztenciális érdekeinek megvédése, Egeészségügyi csoportunk keretében végeznék el az anya- és csecsemővédelmet és általában a szociális és karitativ munkát, Társadalmi csoportunk jogvédelmet, tanácsadást látná el, Kulturális csoportunk a művelődés szolgálatába állana. Míg végül az Evangélizásló csoportunk a vallásos élet fejlesztését tűzné ki célul.

A jubiláló Evangélikus Egyház templomának belseje.

— *Büszkén és boldogan emlékezünk meg jubileumunkkal kapcsolatosan Evangélikus Női Filléregyletünkről, melynek érdemei elévülhetetlenek Debrecen társadalmi életében és vallásos életünkben egyaránt.* Közel negyvenesztendős multra tekint vissza ez az értékes egyesület, melynek elnöknője özv. Géressy Kálmánné, alelnöknői Kovaliczky Antalné és Pass Lászlóné, főtitkára dr. Horvay Róbert c. igazgató. *Évente kb. 1500 pengő körüli segélyt tud biztositani szegényeinknek és egyházi céljainknak ez az egyesület. Az elmult évben is karácsonykor 800 pengőt osztott ki a szegények között és 800 pengőt fordított egyházi célra . . .*

— Érdekes egyébként, hogy híveink között megtaláljuk történelmi Magyarország minden vármegyéjének képviselőjét. Mert a mi egyházunk nem belső szaporodással fejlődött és fejlődik elsősorban, hanem beköltözés révén. A Szepeség és Dunántul ugyanúgy kéviselve van, mint a Nagy-Alföld vagy Erdély.

— *A jövőt illetőleg elsősorban az a törekvésünk, hogy uj templomunkat felépitsük. Eddig 26.000 pengőt gyüjtöttünk erre a célra, de tudom biztosan, hogy híveink magánuton is gyüjtöttek erre a célra és csak akkor állanak elő, ha már megkezdődik a komoly tárgyalás az épitkezésre.* Minden reménységünk megvan arra, hogy rövidesen elkezdhetjük a munkát és akkor mostani telkünket eladnánk és egy ujabb, nagyobb telken felépítenénk egy helyre ismét uj, modern egyházi épitményeinket, még pedig úgy, hogy Debrecennek is díszére válna. Csak az idők változnának, az anyagi helyzet javulna . . .

A debreceni Evangélikus Egyház ünnepén, félévszázados jubileumán alkotó tervekkel kezdi meg az uj félévszázad kezdetét. Uj, alkotó, teremtő munkát hirdetnek, méltót az ősök, az elköltözöttek emlékéhez és ebben a munkában bizonyára segítségükre lesz az az erős Vár, kiről olyan szívhezszólóan szól az ének : az Isten.

Dr. Sz. Rácz Imre.

Az ország tornászvezérei Debrecenben indítják meg a jövő évi tornászvilágbajnokságok propagandáját

A magyar tornászvilág az előkészületek lobogó lázában égve hatalmas lendülettel készül a jövőévi világbajnoki versenyre. Az országos előkészületek legelső állomása Debrecen, ahol ma a tornászvilág legelső vezéreit látják vendégül. A tornászvilág fővezére

gróf Teleki Sándor,

a MOTESz. országos elnöke, akit régi és nagyon kellemes emlékek fűznek elszakíthatatlanul Debrecenhez. A híres 7. Vilmos huszárezred legsnájdigabb kapitánya volt és saját bevallása szerint élete legszebb éveit töltötte Debrecenben, ahová most tehát »hazajön«. Gróf Teleki Sándor mindig rajongója volt a sportnak és 1928. óta a MOTESz országos elnöke, az OTT alelnöke, a legnagyobb tornászegylet, a BBTE elnöke, aki azonban nemcsupán címeket viseli, hanem ténylegesen dolgozik is. Számos külföldi kongresszuson képviselte sikerrel a magyar tornát, amelyért, mint képviselő is, mindig síkra száll, ha arra szükség van. Ő indította meg a magyar »szokol«-mozgalmat is és most a világbajnoki versenyek előkészületeinek legfőbb irányítója. Ebben a munkában jobbkeze

Tóth István

szövetségi alelnök, a vidéki bizottság elnöke, aki fiatalságától kezdve rajongó munkása a magyar sportnak. Alapító tagja volt a III. ker. TVE békebeli híres futball és füleslabda csapatának. Ő alkotta meg a népies tornát a MOTESz. égisze alatt, amely lehetővé teszi, hogy a kisebb falvak, tanyák ifjusága kisebb felszereléssel is tornázhasson. Érdemei elismeréséül a kultuszminiszter országos tornaszakfelügyelővé nevezte ki. A vezérkar harmadik nagyon érdekes tagja

Soós Géza,

a MOTESz. főtikára, a magyar tornásztsport spiritusz rektora. Az ő nevéhez fűződik a tornászszövetség röneszánsza és alig pár éves főtitkársága alatt a tornászsport hihetetlen térhódításra tett szert, főleg a vidéken, ahol a MOTESz. eszméknek ma már öt kerület a zászlóvívője. Bámulatos szervezőerő, széles látókörü, nagy koncepciójú sportember, aki e kiváló tulajdonságok és lelkesedése révén a leginkább rátermett a túlméretezett erőt kivánó világbajnoki versenyek lebonyolítására. Számos külföldi sportszövetség, főleg a finn és az olasz, a legmagasabb elismerésekkel tüntették ki. Soós Géza igaz barátja a debreceni sportéletnek is és a multévi nyári sportünnepség alkalmával a DTE érdemei elismeréséül tiszteletbeli tagjává választotta. Egyébként még ma is aktív tornász.

*

Ennek a kiváló vezéri gárdának a nagy munkában vannak hűséges segítő társai is, akik szintén résztvesznek a mai debreceni ankéton. Hüttl Károly, vitéz Martsekényi Imre szövetségi alelnökök, a technikai munkában, illetve a magyar versenyzők előkészítésében pedig Krizmanich János szöv. főmüvezető és Pásztthy Elemér, Erődy Béla müvezetők végeznek páratlan lelkesedéssel és nagy szakértelemmel hatalmas munkát.

*

A mai debreceni ankétnak tulajdonképpen két irányú célja van. Az egyik a budapesti tornászvilágbajnokság előkészületeiről való beszámolás, illetve tájékoztatás, továbbá Debrecen vezetésével a Tiszántul bekapcsolásának megbeszélése. A másik az ünnepséggel kapcsolatban a debreceni stadiont megnyitó ünnepségsorozat megállapítása. Amennyire nem lehet közömbös Budapestre nézve az odaérkező ötvenezernyi idegen versenyző és néző megfelelő fogadtatása és ellátása, époly fontos Debrecenre nézve is, hogy a stadion megnyitó ünnepségeire ideérkező külföldi versenyzők a legkellemesebb benyomásokkal távozzanak el városunkból.

Közel kétezer külföldi tornász fog Debrecenbe érkezni a stadion megnyitó ünnepségeire. Ezeknek a külföldieknek olyan fogadtatásban kell részesülniök, ami mindenkor propagandája legyen úgy a magyar sportnak, mint Debrecennek. Debrecennek azonban már ősi tradiciói vannak ezen a téren. Amikor a mai ankéton a magyar tornászsport kiváló vendégeit olyan kiváló sportszerető emberek fogadják, mint dr. Vásáry István polgármester és Zöld József polgármesterhelyettes, a találkozás eredménye nem is lehet kétséges. A stadion megnyitó ünnepségei felejthetetlenek lesznek minden vonatkozásban és külföldi vendégeink a legkellemesebb benyomásokkal fognak eltávozni Debrecenből. Isten hozta Debrecenbe a MOTESz. vezéreit!

(—rd)

Debrecenieknek Pesten a
METROPOLBA
szállnak, Rákóczi-ut 58
150 kényelmes szoba, hideg-meleg folyóvízzel, telefonnal, rádióval elektromos fényjelzésekkel.
Patinás hírü kiváló konyha. — Cigányzene. — Virágoskert.
Szobák 4 pengőtől. Penzió 9 pengőtől.

ZAVARGÁS TÖRT KI, MERT A FIATAL HINDU NEM AKARTA FELESÉGÜL VENNI A LEÁNYT, AKINEK HOMLOKÁT MEGÉRINTETTE

Bombay, nov. 17. Sulyos vallási zavargásokra került sor pénteken Beltalon északbengáliai faluban. Mintegy 1500 főnyi hindu tömeg megtámadta az angol rendőrséget, *amely sortüzet adott le, úgy,* hogy számos sebesülés történt. A faluban a helyzet még rendkívül feszült s ezért további rendőrcsapatokat kellett kiküldeni. A zavargásnak különös oka van. *Egy fiatal hindu sulyosan megsértette a vallási hagyományt azzal, hogy vonakodott feleségül venni egy leányt, akinek a homlokát megérintette.* A falu népe bosszuért kiáltott és elhatározta, hogy büntetésképpen felperzseli a hagyományt sértő hindu kunyhóját. Amikor a fiatal hindut a rendőrség védelmébe vette, a tömeg megtámadta a rendőröket s így került sor a sulyos véröntásra.

A DEBRECZEN Novellapályázatára érkezett pályamű.

A várkisasszony titka, avagy a szerelem mindent legyőz

Irta: GOMB ÁS SÁNDOR.

Blaskovics úr, a »Sárvári Hiradó Lapvállalat« nagyhatalmu igazgatója és kizárólagos tulajdonosa iróasztalánál ült egy csomó számla tanulmányozásába temetkezve. Gyenge kopogtatás, választ sem várva belép a szobába Gálos Kálmán. A »Sárvári Hiradó« fiatal munkatársa, a szépirodalmi rovat vezetője, a lap szinházi kritikusa, — szóval, amint triviálisan mondanák, a Hiradó »Kisistene«.

— Jó napot, Blaskovics úr!

— Jó napot! Mi jót hozott?

— Csak vinni szeretnék! Felelt Gálos nyeglén elhelyezkedve egy karosszékben.

— Éppen hellyel akartam kínálni... — szólt az igazgató. — Ha nem csalódom, pénz kellene?

— Sosem csalódik kedves Blaskovics úr! Huszonhatodika lévén... Előleg — ez az amire szükségem van. Anyagi helyzetem pillanatnyilag megrendítő.

— Tudom — mint három év óta — mióta van szerencsém magával együtt dolgozni, — mondta blazirtan a direktor úr! Mennyi kellene?

— Hm! Annyi magának sincs, amennyi nekem kellene, de most pillanatnyilag... egyelőre mondjuk két... kettőszáz pengő! Tudja kedves Blaskovics úr a mai nyomasztó gazdasági viszonyok... a világkrizis... az általános depresszió...

— Nézze Gálos, nekem ne tartson maga előadást a gazdasági válságról... Azt én — sajnos — jobban ismerem, mint maga! Egyszóval: előleg — nincs!

— Nincs? Az lehetetlen!

— De igen. Változatosság kedvéért most az egyszer ez is megtörténhet. De ha nem veszi rossz néven, hajlandó vagyok bővebben is megmagyarázni. Két okból nincs előleg. Elsősorban azért nincs, mert ha egyszer venne annyi fáradtságot és összeszámolná a nálam levő á conto céduláit, feltétlenül az derülne ki, hogy kb. két évre előre már felvette szabályszerü fizetését, másodsorban: kétszáz pengőt akkor sem adnék, ha egy fillér előlege sem lenne, mert vétkeznék saját maga ellen, ha kétszáz pengőt egy összegben odaadnék egy 26 éves fiatalembernek. Láthatja: csupa humanitásból és jóakaratból nem teljesíthetem a kérését!

— Pokoli egy humanitás, mondhatom, — mormolta Gálos.

— De ha már ilyen szépen összejöttünk — folytatta Blaskovics — meg kell jegyeznem, hogy maga mostanában sulyosan vétkezik szinte napról-napra a lap exisztenciális érdekei ellen.

— Én? Eszem ágában sincsen!

— De igen! Egy idő óta figyelem, hogy mit müvel maga a szerkesztői üzenetek biztos leple alatt. Hajmeresztő, hogy pl. milyen gyilkos válaszokat küld azoknak, akik verset küldenek be a szerkesztőségbe!

— Blaskovics úr, hagyjuk ezt. Ez az én resszortom...

— Helyes, de ha maga ilyen válaszokkal felbőszíti az olvasókat — mert aki verset küld az vagy előfizető, vagy legalább is olvasója a lapnak — akkor aztán egy kettőre becsukhatunk. Több tapintat fiatal barátom a közönséggel szemben!

— Aki előfizető, vagy olvasó, az olvassa a lapot, de ne írja, — azt bizza ránk.

— Jó, jó! De azért néha egy vers — még ha nem is olyan jó, mintha maga írta volna!... Azért még szemet lehet hunyni!...

— Nem! Különben sem irok verseket!

— A másik amit...

— Még van valami? — vágott közbe Gálos.

— Van! a színház... Nem gondolja, hogy lelketlenség annyira levágni a színtársulatot, mint amennyire maga teszi?... Ezt a jóravaló, helybeli művésztársaságot!...

— Megérdemlik! Ripacsok!

— Azt én is tudom, hogy nem a Nemzeti Színház standard együttese játszik Sárváron, de viszont azt is tudom, hogy a lap bevételi forrásai között ott szerepelnek azok a hirdetések is, amelyeket a színház ad le — és erre maga csepüli őket, ahogy csak tudja!

— Elég, Blaskovics úr! Tudja, hogy engem nem lehet terrorizálni, ha ilyesmiről van szó! Ha nincs velem megelégedve, kilépek a lap kötelékéből!

— Na, na! Semmi heveskedés! Én nagyon jól tudom, hogy maga egy nagyon tehetséges fiatalember! Na, nézze! Béküljünk ki! Tessék: 20 pengő á conto és... hm!... bát... tudja mit...

— Mit? — kérdezte zordonan Gálos, de azért iraglmatlanul zsebrevágta a húsz pengőt.

— Hát ide figyeljen! Irja meg maga a »Várkisasszony titká«-t és rögtön kiutalom a 200 pengőt!

— M-i-i-i-t? Hogy én írjam meg a »Várkisasszonyt«? Soha! Ott még nem tartok! Mit gondol rólam Blaskovics úr? Soha! Érti: soha! Inkább megyek kapálni! Jó napot! — szólt és kirohant.

Annyi felvilágosítással tartozunk az olvasónak, hogy Blaskovics úr az amerikai ujságtrösztök kaptafájára — csak persze valamelyest leegyszerüsítve — a »Sárvári Hiradó« mellett még legfőbb patrónusa és finanszirozója volt egyéb irodalmi termékeknek is. Igy pl. ő volt kiadója azoknak a kék, vagy sárga, —

A csehek eltávolitották a selmecbányai Honvédszobrot, melyet Tóth András debreceni szobrász készitett

Irta: *Benyó József.*

Talán sohasem irtam volna róla, ha egy ilyen jó ismerősöm valóságos erőszakkal be nem cipel az »Uránia« mozgóba azzal, hogy nézzem meg Fedák Sári szereplésével az »Iza néni« c. magyar hangosfilmet. Nem bántam meg.

Ahonnan Fedák Sári elindult diadalútjára, abban az iskolában 1905-ben (akkor még zárda volt) én az óvodába tipegtem.

Alkalmam nyilt, hogy ezt a várost közelebbről is megismertessem a debreceni közönséggel annál is inkább, mert Debrecennel bizonyos vonatkozásban is áll.

Hát meddig várjak Hazám,
hogy szülőfalumba
egyszer visszatérjek
és a szülőházam
drága küszöbére
csókjaimmal lépjek?...

Irtam ez egyik versemben 1932. évi április 22-én a »Debreczen« c. lap hasábjain.

Ime: Kilenc és fél esztendő multán, 1933. évi julius hó 9-én déli 12 órakor a bánrévi határállomáson — millió gondolatban elmerülve — sétáltam kis virágcsokorral kezemben. Hiszen hazamentem... Egyszer csak hozzámlép egy magyar határrendőr és előzékeny udvariassággal köszön és igy szól: »*Magyarországból kérem virágot nem lehet átvinni, mert a csehek elkobozzák*«. E beszéd tőrként hatott szivembe. A következő pillanatban hangosan és határozattan — a tőlem alig néhány lépésnyi távolságban és engem figyelő cseh határcsendőrök felé fordulva — feleltem. *Ha nem vihetem, vegye pártfogásába ezt a magyar szegfűből készült kis virágcsokrot és viselje gondját, mintha én tettem volna édesanyám sirjára, mert neki hoztam, hogy elhelyezzem szivem helyett kilenc és fél esztendő kínos lelki szenvedéseim után.* A virágcsokrot átnyujtottam...

Mindennel számoltam. A vonat elindult. Magyar szót Garamberzencén nem hallottam. *Idegen arcok mindenütt.* Ismerősre nem találtam. Csak a régi barátaim: a hegyek, a Magyarországból kísérő felhők beszélnek lelkemmel magyarul és az áldott zöld fenyvesek integetnek felém.

Szalad a kis mozdony, jobban igyekszik, mint máskor, mintha tudná, hogy valaki nagyon siet haza, de akit senki sem vár ölelő karjaival, mint valaha... A kis mozdony most már hosszabban jelez és lassan begördül Selmecbányára. Egy évtizeddel ezelőtt elsőnek ugrottam le a vonatról s egyenesen az édesanyám karjaiba repültem, aki édes csókjaival már türelmetlenül várta a vonat érkezését.

Most utolsónak léptem le a vonatról és letérdeltem... Igen letérdeltem azon a szent földön, ahol megnőttek szárnyaim és ahol az én édes jó anyám annyiszor elsírta bölcsőm felett a magaszerkesztette kis dalocskáit...

Igen! Letérdeltem! Két kezembe temettem arcomat és magam elé képzeltem azt a percet, amikor 1930. évben a szent karácsony másodnapján reggel 7 órakor az Ur jobbjával zárta le édesanyám szemét s utolsó pillanatában »Gyermekeim!« édes szavával ajkain visszaadta legnemesebb lelkét az ő Teremtőjének kezébe. Egy igazi édesanya, Selmecbánya legpéldásabb magyar urisasszony szive megszünt dobogni s mi örökre elvesztettük a legszentebb kincsünket a nefelejcsek azur mezején, imádott édesanyánkat.

Lassan elindultam a sötét éjszakában, némán ballagtam s megálltaf házunk előtt. Csend... Nem vár senki... Hej pedig mennyire szomjuhozom az édesanyai csókot... Temetőben van... Nem kisérhettem el utolsó utjára a bestia Trianon átkozott árkai miatt...

Amikor kipanaszkodtam és kisirtam magam édesanyám sirjánál, amikor megmondtam, hogy senki sem szeret mióta itt álmodik, alig hallható hang suhant el mellettem: „Szenvedőké a hatalom, szeretlek gyermekem.“ Az ő hangját ismertem meg...

A selmecbányai honvédszobor, mikor még helyén állt.

Megcsókoltam a sirdombján viruló Anna-virágokat és még egyszer magamhoz öleltem a sirhantot és lehajtott fejjel hagytam el a temetőt...

Nyakamba vettem a várost és legelőször a honvédszobor felé vettem utamat. Megdöbbenve állapitottam meg, hogy ez a gyönyörü alkotás, amely a „Paker“-táró lombos fái között állott már 34 esztendő óta, nincs ott. Ezt a szobrot Selmecbánya derék polgársága emeltette az 1848 és 49-ik évben a dicsően hősi halált halt magya honvédek emlékére, akik a szabadságharcban Selmec és Bélabányán, valamint Hodrus és Hegybányán vesztették életüket a legszentebb magyar jövendőért. A szobor bronz talapzatán a következő vésett irás olvasható: „Fecit: Tóth András, Debrecen. 1899. Öntötték Beschorner A. M. és fia m. kir. udvari műérceöntők, Budapest.“ Ezt az emlékművet tehát Budapesten öntötték 1899. évben. Ez a gyönyörü alkotás a már azóta meghalt Tóth András debreceni szobrászművész igazi mestermunkája.

Ezt a szobrot 1899. évi október hó 8-án leplezték le és 34 év óta büszkén hirdette a szabadságért elesett magyar honvédek dicső tetteit.

Slemecbányára való érkezésem előtt 23 nappal a cseh revizió ellen megtartott manifesztum végre kiprovokálta — pontosan junius hó 15-én — e honvédszobor eltávolitását azért, mert a selmeci magyarérzésü polgárság néma csendben hallgatta a vért lázitó kifejezéseket s csak az oda rendelt iskolás gyermekek a tanitóik intésére tapsoltak a szónok szavaira. A selmeciek ezen magatartása azt eredményezte, hogy 1933. évi junius hó 16-án parancsot kapott egy mérnök hat munkással, hogy a honvédszobrot azonnal távolitsák el és helyezzék el a muzeum udvarán. Ez a munka természetesen nem ment minden meglepetés nélkül, mert amikor a munkások a szobor leszereléséhez fogtak, a környékbeli házakból és a szobor mögött huzódó hegyről hatalmas kőzápor fogadta a munkásokat s csupán a csendőrség egyveres beavatkozása tudta biztositani a további munkálatokat. Ötnapi megfeszitett munka után sikerült sértetlen állapotban leszerelni és elszállitani a muzeum udvarára. Itt találtam rá az emlékműre, a két és fél méter magas magyar honvédre, balkezében magasra emelt

---

de minden esetben élénkszinű füzeteknek, amelyek 24 oldal terjedelemben hetenként megjelentek és szemfüles, mozgékony ügynökök gyanánt terjesztették az »Irodalmat« akár Hencidától Boncidáig is. E füzetek címlapján rendszerint egy hatásos főcim és alatta egy-két alcím ékeskedett — könyvtári szaknyelven szólva. Ezek voltak hivatva a nagyérdemü közönség érdeklődését felcsiklandozni a füzetek tartalma iránt. A címeket rendszerint maga Blaskovics úr eszelte ki és hozzájuk azután megiratta a regényt valakivel, még pedig ötletes módon. Amennyire lehetett, kinyomozta, kik voltak a Gálos által visszautasított irodalmi termékek megsértett szerzői és tapintatos formában, mintegy vigaszdij gyanánt felajánlotta nekik egy-egy regényének a megirását. Ezek a regények 70—80 füzeten keresztül is eltartottak, de vigasztaló momentum gyanánt az utolsó füzetben legtöbbször az első füzetben felépett főhősök unokáinak boldog házasságával fejeződtek be. Gálos Kálmán roppant lenézte és megvetette ezeket az oldalági rokonait a »Hiradó«-nak és igy az előbbi felhördülése nem volt ujdonság Blaskovics előtt. Pedig baj volt, mert a most folyó regény, az »Örgróf szerelme, vagy a szenvedések iskolája« a vége felé járt és a soron következő a »Várkisasszony titka, avagy a szerelem mindent legyőz!« még el sem volt kezdve. Ezért lett volna szükség Gálosra — »de hát azzal nem lehet okosan beszélni« — gondolta magában Blaskovics...

Gálos Kálmánnak egész napját elrontotta ez a kis incidens. Ő még tele volt hittel és illusióval az irodalommal és művészettel szemben. Tele volt hittel és illusióval önmagával szemben is és esküdni mert volna arra, hogy sokkal nagyobb dolgokra hivatott — ha jelenleg nem is tudja kifejezésre juttatni — mintsem, hogy holmi »Várkisasszony titka... stb.« cimü füzetes regényekben aprózza el a tehetségét. Blaskovics ajánlatát személyes inzultusnak vette és úgy érezte magát, hogy ő az a Caruso, akit felszólitanak, hogy énekelje el nyilvánosság előtt a »Boci, boci tarká«-t! — egy hatalmas operaária után.

...Még este is ilyen emberevő hangulatban ült be a színházba. A »Hercegnő cipője« cimü romantikus nagy operettet hozták és ebben a darabban ma este óhajtott bemutatkozni a közönségnek Fellegi Tusika kisasszony, a társulat uj szubrettje. Gálos elhatározta, hogy csak azért is agyonnyomja a darabot, a zenét, a rendezést... mindent és mindenkit, aki csak él és nem fogja kímélni Fellegi Tusikát sem, aki — bizonyára — egy tehetségtelen, Pestről kiöregedett nő lehet! Ilyen jó szándékkal eltelve, szinte kéjes örömmel várta, hogy felgördüljön a függöny...

...De mikor Fellegi Tusika egy, a már Pestről kiöregedett tehetségtelen nő helyett betáncolt a szinpadra az üde, fiatal, szőkehajú, kékszemü leány, Kálmán barátunk enyhe dobbanást érzett a szive tájékán. Az első felvonás végén megállapította: »ganz hübsch« a kicsike, a másodikban: »mesés, hogy milyen nagyszerűen táncol és játszik« és a harmadik felvonás végén ő volt az, aki a helyéről felugorva tapsolt és ezzel mintegy szuggerálta a közönséget. Természetes, hogy a művésznő tiszteletére rendezett vacsorán egy kis ügyességgel sikerült Tusika mellé kerülni, akinek már előzőleg megsugták, hogy jó lesz olvadékonynak lenni a sajtó e helyi hatalmasságához...

...És elmult a bankett is... Az órák mulásával együtt nőtt a hangulat, a jókedv, meg az üres palackok numerusa. A cigány húzta szünet nélkül... Durrantak a pezsgős üvegek dugói és reggel hat órakor Gálos Kálmán — miután tizenkettedszer huzatta el egymás után Tusikának, hogy »Babonás két szép szemednek imádója lettem...« megesküdött, hogy »...Fellegi Tusika szinművésznő meg nem érdemelt óriási nyeresége a vidéki szinjátszásnak« — idézet a »Hiradó« másnapi számából.

...Délután négy órakor rideg legénylakásának kanapéján hősünk kénytelen volt tudomásul venni azt a szomorú tényt, hogy borzalmasan fáj a feje és hogy 2 fillér nem sok pénz, de annyit sem mondhat magáénak. Hisz Istenem: mi volt a Blaskovics 20 pengője a tegnapi pazar mulatságon. Egy csepp a tengerben. Sőt, valószinüleg a főúrnál is van még valami felírva. Brr! Minden hitelforrás már ki van merítve és ma estére virágkosarat igért Tusikának az előadásra, aki viszont megígérte... ejh, nem is jó rágondolni. Mit lehet itt tenni? Lassan, lassan egy ötlet kezdett motoszkálni az agyában. Eleinte elrémült tőle, elzavarta, elhessegette magától, de az mindig visszatért és magával hozta a Tusi szőke hajának, kék szemének az emlékét! És ez hatott! Hát igen! Tusiért mindent!

...És Gálos Kálmán, amint mondják, »enyhe undort érezve önmaga és az anyagias világgal szemben«, de Tusi bűbájos arcára gondolva, leült az iróasztalához. Belevágta a tollat a tintatartóba, hogy csak úgy koppant és a mindig készenlétben levő kéziratpapirra szép nagy betükkel felirta a cimet: »A várkisasszony titka, avagy a szerelem mindent legyőz...«

Szavazó-lap.

Alulírott

A VÁRKISASSZONY TITKA

cimü

GOMBÁS SÁNDOR

novellájára

adom szavazatomat.

.....

aláírás.

zászlóval, jobbkezében kivont kardal, a lábainál heverő egy ágyucső tört kerekével és négy ágyugolyóval. Nem csodálkozom, hogy eltávolították, mert hiszen a kezein úgy látszottak az erek, mintha csak a 48-asok piros vére buzogna bennük s a szabadságért való élniakarás — az ércből alkotott magyar honvéd arcán. Itt meg kell jegyeznem, hogy e szobor ledöntésével többizben kisérleteztek a csehek, azonban az mindannyiszor meghiusult. Csupán 1922-ben egy ismeretlen cseh katona a kivont kardját ketté törte, de azóta is hatalmas sulya miatt büszkén állott az őrhelyén.

Magyar dalosok Szófiában

Irta: Musza Ferenc

(Folytatás.)

Szófiába érve, valóságos tavaszi meteghullám lepett meg bennünket, s ez a gyönyörü, verőfényes idő elősegítette azt a lelki felemelkedést, amit minden magyar ember érzett, aki Szófia utcáin látta a magyar nép iránt a bolgárok részéről megnyilvánult nagy szeretetet. A kellemes idő, a dalosok érkezése s az a körülmény, hogy Gömbös miniszterelnök éppen távozóban volt a fővárosból, — ezrével csalta az embereket az utcára, amelyek ünnepi zászlódiszbe öltözködtek s ezt a külsőt a magyar dalosok ott tartózkodásának ideje alatt mindvégig megőrizték.

GÖMBÖS MINISZTERELNÖK BUCSUJA

Díszőrség, lovasrendőrök s a lakosság ezreinek lelkesedése kisérte az állomás felé vezető útvonalon, a Maria Luisán végig a magyar miniszterelnököt, akit mi még Szófiában találtunk s aki érkezésünk napján, este 8 órakor indult vissza Budapestre. A kormány tagjai, a magyar követség vezetői kisérték ki a pályaudvarra, ahol a magyar dalosok nagyrésze vezetőikkel együtt megjelent, hogy bucsut vegyenek tőle. A miniszterelnök úrnak igen jól esett e kedves meglepetés s melegen érdeklődött a szófiai dalosút részleteiről s elismerő szavakkal vette tudomásul a magyar dalosok nagy nemzeti munkáját, amelyet éppen a magyar ügy érdekében külföldi propagandájukkal végeznek. Majd mikor arra kértük, hogy mondjon valamit balkáni útjának eredményéről, — a politikus nagy bölcsességével azt válaszolta: Majd otthon.

PROGRAM

A dalosok kipihenve fáradalmukat, kora reggel talpon voltak, hogy széjjel nézzenek a fővárosban.

A magyar dalosokat mindenhol szeretettel fagdták és bár nem is értették meg nyelvüket, egészen spontán ünneplésnek lettek tárgyai minduntalan. A dalosok hivatalos fogadtatása szombaton délelőtt 11 órakor történt a polgármesteri hivatalban. A főpolgármester bevezette a magyar dalosok vezetőit a városi tanács termébe, ahol ez alkalommal teljes díszben ott voltak a fővárosi tanács tagjai is, akiknek a főpolgármester és Popoff, a csak most kinevezett új budapesti bolgár követ, aki még be sem tette a lábát Budapestre, a magyar miniszterlnök és utána a magyar dalosok fogadtatásának előkészületeivel máris jelentős szolgálatot tett a magyar ügynek. Fehér Géza dr. egyetemi tanár bemutatták a magyar dalosvezetőket. Dr. Oorosakov, Szófia főpolgármestere német nyelven üdvözölte a magyar dalosokat.

— Kérjük önöket, — fejezte be szavait, hogy minden barátunk előtt és az Önök országában minden önökhöz közelállónak fejezzék ki a mi baráti érzelmeinket, amelyet önöknek most kifejezésre juttatunk és amely a jövőben még jobban kifejezésre fog jutni az önök barátai és az önökhöz közelállókkal szemben.

A főpolgármester beszédét nagy éljenzéssel fogadta a küldöttség, melynek vezetője Frühwirth ügyvezető elnök ugyancsak német nyelven köszönte meg a fogadtatást.

FELVONULÁS LEWSKY SZOBRÁHOZ.

Az egyszerű szerzetesnek emelt diadaloszlop tulajdonképen a bulgár nép szabadságának diadalát jelenti. Lewsky a szabadságnak lánglelkü apostola valóban lángoló lélekkel járta be a bolgár földet és fölrázta csüggedt álmából a bolgár nép apraja-nagyját, hogy tudatára ébredjen béklyóba kötöttségének, hogy lerázza azokat magáról. Éppen ezért a Lewsky szoborhoz, mint a templomba, ma is mindig áhítattal megy a bolgár nép. Ezért tartottuk szükségesnek, hogy programunk sorozatában mi elsőnek zarándokoljunk ide, ahova a magyar dalosok impozánsan felvonuló tömegét a bolgárok százai kísérték. Elől a budapesti Törekvés zenekar. Azután a drevcselick festői népviseletbe öltözött csoportja vitte a Dalosszövetség két hatalmas koszoruját, míg a HÉV tiszti dalkör virágcsokrait három magyar hölgy vitte. A rendőrség nagy udvariassággal vezette a menetet és az óriási tömegben igyekezett annak kifejlődését megkönnyíteni. A Törekvés zenekara óriási sikert ért el és meg kell jegyeznünk, hogy a zenekarnak két kis dobosa annyira tetszett a bolgár közönségnek, hogy nagy tapsot kaptak nem egy helyen. Amikor a menet a Lewsky szoborhoz ért, akkor már ezrek és ezrek várták a magyar dalosokra, akik a szobor körül csoportosultak fel. A bolgár himnusz eléneklése után, amelyet a magyarok énekeltek. Pillis Károly orsz. gyülési képviselő hatalmas beszédben tette le a magyarok koszoruját a Lewsky szobor talapzatára. A menet ezután a névtelen katona, még csak tavasszal felállítandó szobrának már kijelölt helyéhez vonult, ahol a Dalosszövetség ügyésze tette le a Szövetség koszoruját és így mi magyarok voltunk az elsők, akik a leendő emlékmű helyére elhelyeztük koszorunkat. Zenekarunk ezután katonai klub elé vonult, ahol hat órakor kezdődött meg a Törekvés zenekar térzenéje. Persze az egész útvonalon játszott a zenekar, többek között az úgynevezett hadiindulót is, amely a Dobrudsa elfoglalása után szinte második himnuszává lett a bolgár népnek.

Ebben az indulóban nem éppen hízelgő, sőt a legocsmányabb kifejezések vannak az ellenségre és éppen ezért hihetetlenül tomboló lelkesedést és hurrázást váltott ki a tömegből. A zenekarnak az az indulója, amelyet ujra és ujra ismételni kívánt az akkor már kb. 10.000 főre szaporodott tömeg, amely nagy lelkesedéssel hallgatta a szebbnél, szebb indulókat és magyar nótákat, a melyeket minduntalan hatalmas tapsorkánnal köszöntek meg a zenekarnak.

BANKETT AZ IMPERIÁLBAN.

Este 9 órakor a Bolgár Dalosszövetség meghívására a bolgár fővárosi és állami élet előkelőségeinek részvételével foly le az ünnepélyes bankett az Imperial szálló éttermében. Jelen volt többek között Iván Popoff miniszter, budapesti bolgár követ, Hadnay magyar megbízott miniszter, szófiai magyar követ, a kultuszminisztérium részéről az államtitkár, Jossiftsef, szófia polgármestere, Petkó Stainoff, a világtalan nagy zeneszerző, a bolgár dalosszövetség elnöke, dr. Braschovanoff ezredes, az Internacionális zeneszövetség főtitkára, Naydenoff ny. ezredes, a bolgár dalosszövetség hosszú időkön keresztül volt elnöke s még egynéhányan a bolgár zenei élet előkelőségei közül. A magyaraok részéről pedig a Dalosszövetség vezetőségén kívül a művészi bizottság tagjai és mi debreceniek. A vacsora közben valóban értékes beszédben köszöntötték egymást a bolgárok és magyarok. Az első felszólaló Petkó Stainoff, a bolgár dalosszövetség elnöke volt, aki igen meleghangú beszédben köszöntötte a magyar dalosokat. Frühiwrth Mátyás ügyv. elnök az Országos Magyar Dalosszövetség részéről válaszolt a bolgár elnöknek, egyuttal átadta a bolgár dalosvezetőknek szövetségünk által kiállított díszoklevelet, továbbá Stainoff és Braschovanoff uraknak egy-egy szép emlékérmet, a magyar balosok szófiai látogatása alkalmával. A bolgár nyelven, cyrill betükkel irt oklevél magyar szövege a következő: »Az Országos Magyar Dalosszövetség Elnökségének őszinte elismerését és hálás köszönetét fejezi ki a Szófiában 1933. okt. 28-án rendezett magyar daloshangverseny előkészítéséért, amellyel nemcsak a bolgár-magyar dalosok egymás iránti szeretetét erősítette meg, hanem nagymértékben hozzájárult a bolgár és magyar nemzet barátságának kimélyítéséhez is.«

Lelkes köszöntők hangzottak még el és csak a késő éjjeli órákban bucsuztak el egymástól a vacsora résztvevői. A banketten alkalmam nyilt bemutatni a debrecenieket dr. Fehér Géza professzornak a szófiai magyarság lelkes vezérének, aki egyébként a banketten elhangzott bolgár beszédeket tolmácsolta s aki a bankett után kedves vendégeiül látott bennünket, debrecenieket a szófiai Magyar Ház-ban, ahol az a kellemes meglepetés várt bennünket, hogy aranysujtásos, régi huszántiszti dolmányban, magyar nótákat muzsikáltak vérbeli magyar cigányok. A magyar muzsika és cigányzene mellett így forr össze Szófiában a bolgár és magyar testvériség, mert a Magyar Ház a szófiai bolgároknak is igen kedvelt találkozóhelye.

Turára
hat személyes béranté olcsón.
BALOGH, Barna-u'ca 14.
Telefon 14-10 32-10

ÉLET ÉS ISKOLA

A Dóczi-intézet kultúrdélutánján felolvasta *Szunyoghné Tüdős Klári.*

(Folytatás.)

Amit még mondani akarok, az nektek szól, mai tizennyolc évesek, akiknek az indulása nem könnyebb a mi háborus korosztályunkénál, de nem is nehezebb. Azért mondom csak, hogy megpróbáljam ellensulyozni azt a sok elrettentő, gyáva beszédet, amit rendszerint az öregebbek tesznek a fiatalok nevében arról, hogy nem érdemes élni, mert hiszen úgy sem lehet sem elhelyezkedni, sem férjhez menni, vagy megnősülni. Hát nem igaz gyerekek. Nem kell hinni a kishitü beszédnek, nem igaz, hogy nem érdemes. Hiszen a fü most is csak kizöldül, virit az akác, megérik a vetés, madarak szólnak az erdőn és ősszel aranyos lesz a lomb. A föld ma is az a Paradicsom, amiből Ádámot, Évát csak a maga másra vágyó, elégedetlen, ostoba vaksága tilt ki. De akinek nyitva van a szeme, megláthatja mind azt a csodát, azt a leirhatatlan sok gyönyörüséget, amit uton-utfélen szór az élet két kézzel a sok értetlen, balga népre. De ez az érdekes, szép élet soha sem volt könnyü, csak az embereknek az a tulajdonsága, hogy az elmult nehézségeket mindig könnyebnek látják, mint a jelenvalókat s azért sóhajtoznak folyton a régi szép időkön.

Azoknak a régi, szép időknek is meg volt a bőjtje — én tudom — s ezeket a mai kinlódásokat is régi jó időknek fogjuk nevezni, ha emlékekké válnak. Én mondom, keményebben kell ma nekifeszülni a munkának és könnyebben lemarad a gyáva, vagy ügyetlen, de hajótöröttek mindig voltak s azért még, mert el is lehet bukni a futásban, ép, egészséges ember sosem maradt ülve. Annyit hallja a mai fiatalság, hogy nincsen számára hely, annyit óbégat mindenki körülöttük, hogy én is meguntam már, nemhogy ők, szegények.

Pedig az igazság nem így szól. Az igazság, vagyis az eleven, való élet uj embert akar, erősebbet, jobbat, tisztábbat, becsületesebbet, mint mi vagyunk. Olyanok legyetek, különben nálunk és lesz helyetek. Szorgalmas, müvelt, becsületes, szerény, vidám, ifju magyarok ti, akiket az Isten annyi, de annyi tehetséggel áldott meg, ne féljetek az élettől, ne féljetek a küzdelemtől, egyedülléttől, kudarctól, szegénységtől, — ez mind csak a fonákja annak a tarka himzésnek, aminek a szine az öröm, a diadal, szeretet, szépség, béke. Én is álltam ott, ahol ti most, csodaváró tétovaságban, kinlódtam, csalódtam másokban és magamban, belebuktam sok kemény próbába, dolgoztam betegen hosszu évekig és olyan valami nagyon gondtalanul ma sem élek, de szeretem ezt a küzdelmet, szines, ezerarcu világot és olyan elégedett vagyok, amennyire embernek szabad. Az összes tudományom annyi, hogy meg tudok elkudni, amivel muszáj és meg merek küzdeni, amivel lehet. Utánozom az akácfát, őseim kizöldült, virágot üzenő testét. Azt a fát, akinek a sivó homokon is jó és élni érdemes az élet, mert hiszen látnivaló, hogy minden rissz-rossz kis árokparton milyen vigan megél.

Elmondtam pedig mindezt azért, hogy ha csak a magam sekélyes módján is, de kedvet öntsek a buzódozókba s bizalmat a kétkedőkbe.

Nem mondom, nehéz, de azért mégis csak szép az élet ebben a szegény, pici kis országban. Megmondhatják az elszakadtak, a kivándoroltak, külföldön élők. Itt még szegénynek lenni is könnyebb, mint máshol gazdagnak. És hiába mennek el még azok is, akik azt hiszik, gyülölik ezt a népet s ezt a tájat. Vissza kell jönniök, mert:

Csak idetér lelkünk, mikoron elfárad,
Mikor rajta a bu-baj megárad,
Itt nyugtot találhat!

(Vége.)

Önnek is meg kell győződnie, hogy tüzifa és kályhaszén szükségletét a legjobb minőségben, legszolidabb árak mellett, legpontosabb kiszolgálásban

Prohászka és Társa cégnél

szerezheti be. Bethlen u. 44., Eötvös u. 18. Telefon 11—61.

Ludas Matyi

Debreecen 1933 november 19. Vasárnap

Morfond Flórián

— Vajjon mi könnyebb, tanulni, vagy tüntetni?

Biharmegyei anekdóták

ZSÁKÁN BAJ VAN...

Egykor a már kihalt Izsákay-család volt a földesura, innen nyerte nevét. Erős földvárát a Berettyó mocsarai vették körül és tették bevehetetlenné. Bocskay István szabadságharcának megindítása előtt Nagykereki jól megerősített várából összes arany és ezüst marháit a zsákai várba vitette, mert ott biztonságosabb helyen voltak, mint odahaza.

A történelmi idők elmultával Zsáka is visszaesett a névtelenségbe s évszázadokon keresztül élte az alföldi faluk teljes történelem mentességét, — míg egyik fia, mintegy jó 30 egynéhányéve, ismét országszerte emlegetetté tette nevét.

Élt Zsákán egy derék, jóravaló, dolgos magyar, Lesi Sándor, akinek csak egy hibája volt: szenvedélyesen szerette keresni az igazságot.

Nem az úgynevezett konok perlekedők közül való, akik csak maguk képzelt igazait keresik, már jóelőre semmibe sem nyugszanak bele s akik még a Curia ítéletét is megfellebbezik a kecskeméti hadiszentszékhez.

Lesi Sándor mindig csak a közérdeket sértő dolgok miatt panaszkodott, igen sokban igaza is volt, csak az volt a hiba, hogy nem ő volt hivatva ezeket az ügyeket felszinen tartani.

Beadványaival bőségesen ellátta úgy a nagyváradi kir. ügyészséget, mint az ujfalui járásbíróságot s mindenütt a helyszini szemle elrendelését kérte, ami sohasem sikerült. Beadványait félretették.

Egyszer azonban egyik humorosabb bíró dr. K. Rezső, hogy a további beadványoktól mentesítse a bíróságot, felhívta 80 korona szemleköltség előlegezésére, gondolva, az öreg nem teszi le s így a további zaklatás megszünik. De csalódott, mert Lesi uram beküldte s így ő fogta meg dr. K. Rezsőt; akarva, nem akarva, ki kellett szállni.

A szemlének természetesen semmi eredménye nem lett, nem bíróságra tartozó ügyekről volt szó, de ettől kezdve az öregnek folyton motoszkált a helyszini szemle az eszében s midőn Széll Kálmán miniszterelnök lett, aki beharangozta a közvéleményt a »jog, törvény, igazság« hármas jelszavával, oda is beadott egy instanciát, mellékelt hozzá 200 korona kiszállási költséget, helyszini vizsgálat elrendelését s királyi biztos kiküldését kérte.

Telt-mult az idő, Széll Kálmántól választ sokáig nem kapott, mire Lesi uram rádörgedelmezett egy sürgönnyel:

— Széll Kálmán miniszterelnök urnak, Budapest! Zsákán baj van! Helyszini vizsgálat azonnal elrendelendő, királyi biztost Ujfaluban a gyorsvonatnál kocsi várja. Lesi. Pont. Se több, se kevesebb. Egyenesen királyi biztos és nem holmi uk-muk-fukk kormánybizos kellett neki.

Másnap az öreg először is megkérte Braun Adolfékat, ebédre ők lássák vendégül a királyi biztost, mert hát az uriember s ő azt nem tudja úgy ellátni, mint kellene, azzal illatos szénából jó puha ülést csinált a szekerére, azt beterítette egy pokróccal s bekocogott Ujfaluba a gyorsvonathoz.

De hiába, — a királyi biztos csak nem érkezett meg. Csalódottan, szomorúan hajtatott haza, de azért bánatába se bele nem halt, se tönkre nem ment, termett még akkor az áldott magyar föld jól és bőségesen, éppen olyan bőségesen, mint ahogy majd most a képviselőségre vágyó önjelölteket termi.

Dr. Borsy Imre.

Jámbor ember epigrammái

EGY KIS FILOZOFÁLÁS.

Komolykodás, nagyképüség
egész modern életünk,
Boldogok csak akkor vagyunk,
ha gyermekek lehetünk!
Példák erre: a vikendnek
száz bohókás öröme:
Sí és ródli, vadevezés,
élet a strandfürdőbe',
Mozi-burleszk, színházakban
opera vagy operett:
Mily naiv! — mégis véresre
vered a két tenyered...

*

Házas élet — cudar élet!
Nincs szép benned, csak a véged:
Ebül éltél, ajjal-bajjal,
De úgy hósz meg, mint egy angyal!...

Legény élet — arany élet!
Nincs rút benned, csak a véged,
Mennyben éltél, angyalok közt,
De végsőt, mint kivert eb nyögsz!...

Igy osztom bé hát életem:
Hatvan évig legénykedem,
S mikor már a végét járom:
Elveszem a — szobalányom...

EGY KIS VILÁGPOLITIKA.

A részeg francia kakas állandóan
az éjfélt kiáltja —
Azért nem mer a nap sem felsütni végre
a szédült világra!...

*

EGY KIS MALACKODÁS.

Gazda szeme hizlalja a jószágot« —
S még oly soványt, mint disznóm, nem látott!
Hogy lehet az? — nem értem!
Pedig gyakran — megnézem,
S amikor csak tehetem,
Fenével is etetem...

*

Más a sertését hizlalja
méregdrága szemen —
Én meg ahol lehet, ingyen
hizlalom a szemem!

*

Én bizony vakmerőbb vagyok,
mint a mese cigánya:
Két semet is reskirozsok,
ha a helyzet kívánja...

*

El tudok képzelni mindent, mit nő érez,
Csak egyhez nem sejtek — mond ő —: a szüléshez...«
— Lásd, az én képzelő tehetségem nagyobb!
Én azt is átérzem! — hiszen költő vagyok!...

Csak egy mosolyt

A KÉSŐNJÁRÓ EMBER.

— Ön mindig későn érkezik mindenhová, — mondja a főnök a könyvelőnek, — talán még az esküvőjére is későn ment.

— Igen, igen, főnök úr, de mégsem olyan későn.

RANY LEKSZIKONJA

HŐMÉRŐ. Ahány hőmérő, annyiféle
s mind mást mutat, ahány...
Hogy honnét veszik, amit mutatnak,
az örökös talány.

HUS. A jószágot fejbeverik,
a húsát eladják,
meg is mossák, meg is főzik
kik megvenni tudják s

HUSOSFAZÉKBA bekerül;
bölcsek körül ülik
s ha megették, a szájukat
bölcsen megtörülik.

HYMEN. Az emberhez néhanapján
az égiek kegyesek;
igy adódik, hogy Poc Pista
s Hörcsök Málli jegyesek.

HUMBUG az, ha kér barátunk
öt pengőt — az árva,
mely összegnek megadása
eleve kizárva s

HÜLYE az, ki megtagadni
nem tudja kérését,
odaadja és még várja
visszafizetését.

RANY.

Csak okosan

Bevetették a földet B...n. Aztán kihívták a községi bírót a mezőre, hogy nézze meg a vetést.

— Szép, szép, — mondja a bíró megelégedetten a vetés szélén.

— De, — bíztatták, — menjen beljebb, ott is nézze meg.

— Már hogy tenném? Talán csak nem taposom össze a vetést!

— Oh, azon nagyon könnyű segíteni.

Erre aztán négyen *a vállukra vették a bírót és úgy vitték be a vetésbe...*

A SZOKÁS RABJA

Mielőtt a primadonna az ejtőernyővel földet ér.

Elek, Elek! Mi lett veled?

Multak nyarak, majd telek,
szerelmes lett Elek.
Tavasz főzé Eleket
s így valla szerelmeket:
»Nem láttam ily szemeket,
ilyen cuki kezeket,
ily gyönyörű lábokat,
ezerféle csábokat,
ily gyönyörű melleket,
titokzatos helleket«.
S női duma: »Ó, Elek!
Én is megkedveltelek
s állásod van, cupp, remek:
feleségedül megyek!«
Savanyodnak mézhetek,
hallgatag lett s bús Elek.
A frász törte Eleket,
hallgathatott eleget...
Egyszer csak kitört Ellek:
»Én tovább nem kertelek,
nem birom tovább veled;
pedig úgy szerettelek,
kár, hogy meg nem ettelek,
vagy agyon nem vertelek«.
A nő szólt: »Hogy jó legyek,
kedvedért kiegyezek!...«

Az Ur mosolyog: »Lásd Elek,
én így, s nem bottal verek!«

BRACH-KROGEN DAVID ADOMAI

Blau szokásos römipartiját játssza a törzskávéházban, amikor sürgősen a telefonhoz hívják. Néhány perc mulva boldogságtól sugárzó arccal tér vissza és már messziről ujságolja:

— A feleségemnek ikrei születtek. Fiuk!

A partnerek egyike erre megfordítja Blau kártyáit, szakértő szemmel megvizsgálja azokat, majd megszólal:

— Szegény Blau! *Itt kettesekkel, hármasokkal, meg ötösökkel kínlódik, a felesége meg otthon — jingliket gyüjt.*

*

Kohnné egy nagyszerű tortát sütött ebédre.

— Remek torta, — mondja Kohn — szakácskönyvben tanultad a receptet?

— Nem.

— Hát?

— A színházban.

— Hogy-hogy a színházban.

— A Grünné a hátam mögött mondta el a Schwartznénak.

IKREK.

— Micsoda hasonlatosság! Miről képes a mamától megkülönböztetni egymástól?

— A verésről... A Jancsi mindig hangosabban ordít.

Bugyi Sándor talyigás esetei

Rücsök Pap komám mindig elhí engem, ha disztóölís következik nállok. Most is az következett. Elmentem hát segíteni a portájára. El is bántunk a komám hizójával akkurátuson, hanem hát mikor mán kiszettük az ártánt a szallonnájából, engem szörnyű álmosság fogott el, akki csakis azír történhetett meg, mer Rücsök Pap komám meg Suba ságor egyre itták mellettem a meleg bort, én meg elszídültem a szagától. Vátig montam nekik, hogy ne igyatok mán annyit, oszt mégis mindig ittunk. Ebből oszt a lett, hogy vígírvínyesen elaluttam, ott helybe a fődön, a kiterített szalonna mellett. Oszt szörnyű furcsákat álmottam. Először is aztat, hogy fúvódok felfelé, oszt úszok a tengerbe. Ekközbe eccer csak azt vettem észre, hogy ecethallá változtam, oszt valami Jónás prófétaféle mozog a hasamba. Ez a Jónás azomba nemsokára kikívánkozott belőllem, oszt alig ökröndöztem ötvenötig, mán ki is pottyant a számbul a tengerbe, de akkor ismertem oszt meg, hogy nem Jónás a, hanem Suba ságor, egye meg a fene. Fel is kípeltem azonnal, mer nagyon kaparta a gyomromat. Ebből oszt nagy *banyadalom* lett, mer arra íbrettem fel, hogy két vínasszony is pofozza a kípemet. Az egyik az én öreg takarosom, a másik meg a saját hugom, mán hogy Subáné. Oszt mikor ezek ekkicsinyég félbehattak a taslizással, akkor meg Suba ságor esett nekem. Fel akartam oszt ugrani, hogy szítütök köztük, de nem lehetett, mer ahogy vígignízek magamon, hát aszt obeszerválom, hogy be vagyok varrva az ártány szalonnájába.

Nagy könyörgísemre kísőbb mégis kieresztettek a szalonnából, akit avval hállátam meg, hogy Suba ságort mégis csak felkípeltem, de úgy, hogy elvesztette az eszit. Oszt bion még most is sok a baj, meg a családi háboruság e miá, mer odáig fajult a ságor megbolondulása, hogy nekem kellett, még pedig a saját köccsígemen Nagykállóba szállítanom, a bolondok házába.

Megcselekettem eztet, mer muszáj vót, de meg máskülönben is úgy szeretem én a ságort, hogy a víremet is osztanám írte.

Na, hát a ságort szípen bekommendáltam a bolondok dilektorjának a jóindulattyába, aval indultam kifelé a szomorú ípületből. De kicsibe mult, hogy magam is ott nem ragattam. Mer ahogy ott lípkedek az emelet egyik folyosóján, elibem áll egy finom uriember, oszt aszongya: ugy-i, kend szeretné tövirűl-hegyire meg a betegekről is szeretne valami hallani?

— El teccett tanálni a gondolatomat, tekintetes úr, — mondok, — biz Istók ipp azon törtem most a csürhejárást, hogy ha mán itt vagyok, hadd tuggyak és lássak apróra mindent.

— Mingyá gondoltam, — aszongya.

Na, elkezdett oszt a tekintetes úr vezetgetni mindenfelé. Mesélt is sok furcsa dógokat a bolondokrúl.

Aszongya: egyik királynak, másik császárnak kípzeli magát. De akad köztök olyan is, akki azt hiszi, de hirdeti is, hogy ű az Isten. Pedig hát hajja kend, az egyedűl csakis én vagyok, — aszongya.

Maj lenyeltem a fejemet, úgy megijjettem ettűl a beszídtűl. Csak annyit montam osztán neki, hogy mondok: Ugyan kírem

Na, nem is kellett neki egyéb, rámförmett. Aszonta: »Micsoda, tán nem hisz kend én bennem?« Na, mingyá bebizonyítok én kendnek mindent. Ezennel megparancsolom magának, hogy ugorgyík le innen az emeletrűl az udvarra. Megláttya kend, hogy nem lesz semmi baja, mer én mindenható vagyok, így oszt megtehetem aztat, hogy nem törik kennek csontya.

Csak a számat tátottam el erre, de máskülönben nem mozogtam.

— Na, egy-kettő, ugrani! — aszongya. — Mer, ha nem mozog, én lököm le kendet.

— Nem úgy lesz a Felsíges Atya-Isten uram, — mondok, — hanem úgy, hogy szípen lemegyek innen a gerádicson, oszt onnan alulról ugrok fel ide. Felsíges Atyaisten uram eztet is megteheti, mer mindenható! — nyögdécseltem hebegve.

— Az, istenuccse, a még furcsább lesz aszongya. Rohannyík hát kend lefele, oszt ugorgyík fel ide a két karomba. Mán ki is tárom.

Kitárta. Én meg rohantam lefelé. Kettőt is ugrottam egy helyett. Mikor meg leírkeztem, úgy repültem ki az ípűlet udvarárúl, mintha ágyugolyónak születtem vóna. Oszt még a marha kapus utánam szalatt; el akart fogni. Azt gondolta, hogy intézetbeli bolond vagyok én is, akki szökök és neki engem muszáj visszavinni. Jól tudott szaladni az ebatta. Mikor oszt mán nagyon közel éreztem a hátam megett a kapus-szagot, elibefeküttem. Erre ű hármat fordult rajtam keresztűl a híg ájerba, oszt bűr nekűl maratt a nagy fene görcsös óra.

Melyhez hasonló jókat többek közt a cse külügyminiszternek, Benesnek is kívánok, akki szörnyen megijjett a Hitler Dolfi nagy győzelme mián.

Micike gondolatai

Csak a nős ember tudja, hogy a hozomány háborus befektetés.

*

Van egy katedra, amelyet csak nővel szabadna betölteni: a kor-bonctan.

*

1919 óta Magyarország végkép kiábrándult a deák-szerelmből?

*

A prohibiciósok egy amerikai városban pincért választottak meg polgármesterré, mert borravalóból nyitott tejcsarnokot.

A BIRÓ ELŐTT.

Bíró: Viselje magát tisztességesen, mert megbüntetem.

Vádlott: Tudom én, hogy hogyan viselkedjem, nem először állok itt.

*

Bíró: Hát maga beismeri, hogy mikor először lopta el a szomszéd disznaját vasárnap éjjel, azt hétfőn éjjel visszavitte, mert lelkifurdalást érzett?

Vádlott: Nem azért kérem, hanem a disznó még nem vót eléggé meghízva.

MŰ-SZÓTÁR.

Kiváltságos = a becsapott óra.
Tárogató = kapus.

Arisztokrata viccek

Arisztid azt mondja Taszilónak:

— Olyan megviselt az achcod, kéchlek, mi töchtént veled?

— Fogochvosnál voltam, kéchlek, — feleli Tasziló — és öt fogamat kihuzattam, kéchlek.

— Mind az öt rossz volt, kéchlek?

— Dehogy, kéchlek, csak egy volt rossz, de csak egy ötvenpengős volt nálam és a fogochvos nem tudott belőle visszaadni, kéchlek.

*

Rubidó és Edömér grófok vadászkalandjaikat mesélik egymásnak.

— Kéchlek, — meséli Rubido, — én tavaly egy olyan állatot lőttem, amelyiknek az egyik pár lába hosszabb volt, mint a másik pár lába. Nem tudod vélletlenül, hogy miféle állat lehetett az kéchlek?

— De tudom, kéchlek, — feleli Edömér — az egy olyan állat lehetett, amelyik állandóan domboldalon él, kéchlek.

ELŐKELŐEN.

— A méltóságos grófné üzeni a méltóságos gróf úrnak... izé... hogy a kedves mamája veszekedni óhajt méltóságoddal.

Jövendő mondó.

Rovatvezető: GAYNÉ EDY.

E rovatban bárkinek megmondja a rovatvezető a jövőjét és grafológizálja írását. A választott jelige alatt közölni kell a kérdező nemét és korát. Költségmegtérítés címén legalább 30 fillér értékű bélyeg mellékelendő a kérdéseket tartalmazó levélhez. Aki megadott címére postán küldendő választ kér, az 50 fillér értékű bélyeget mellékeljen.

»*Ilosvai*«. Elvitte már a levelét? Ha nem, úgy a szerkesztőségben átveheti.

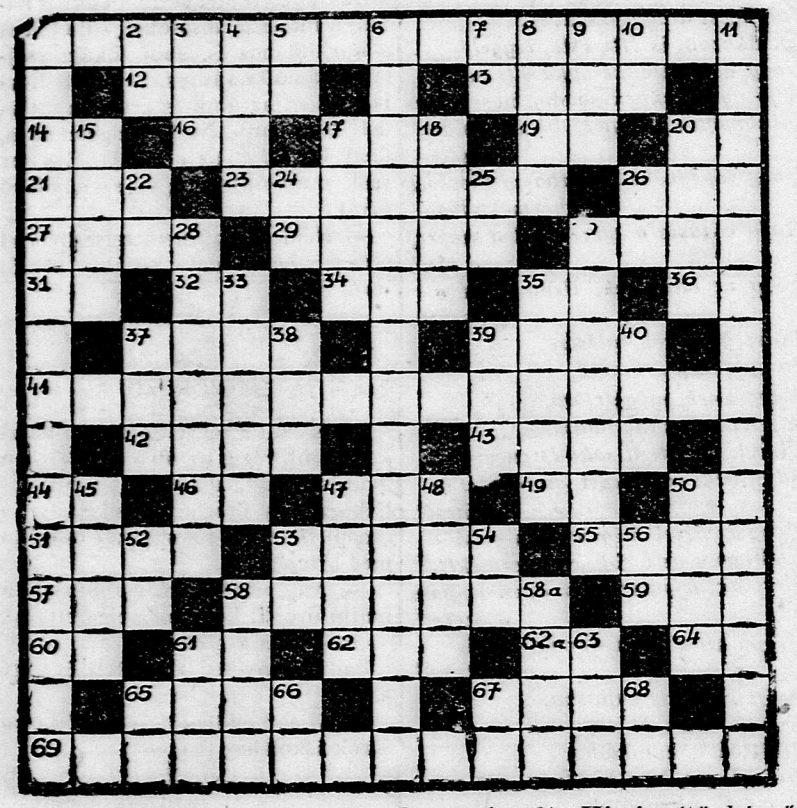
»*Remény*«. A jegyesség fel fog bomlani. De ne busuljon, nem sokat veszít. Iszákos, hanyag, a családjával nemtörődő ember lesz belőle. Később megismeri azt, aki igazán a párja lesz.

»*Ámor*«. A szerelem jó, de csak úgy, ha viszonzásra talál, magácska még abban az időben van, amikor ráér komolyan venni a bókokat. Ne tévessze össze a flörtöt a szerelemmel. Az állásában most még marad. Az ajándékkal eléri, amit akar. Az írást beküldheti, a jellemrajzot pár nap mulva megkapja.

»*Nebántsvirág*«. Gondol nagyon sokat magára. A nyugalom, enyhülés majd lassan, lassan tért hódít a maga lelkében is. Addig se feletjse. *Üd. rovatvezető.*

138. számu keresztrejtvény

Beküdte: BERÉNYI KÁLMÁN, a 954. sz. es. es. tagja.

Vízszintes sorok:

1. Zichy Mihály festőművész egyik alkotása. 12. Ilyen őr is van. 13. Verdi-opera. 14. Öreg rövidítve. 16. »Fed« mássalhangzói. 17. Belső szerv. 19. Fűszer. 20. Iró teszi. 21. Hátrafelé megy. 23. Soffőr teszi, ha meg akar állani. 26. Vigyázója. 27. Vissza: Nem, nem... 29. A gőgös teszi. 30. Sakk-műszó. 31. Klasszikus skála egyik hangja. 32. »Tojás« Bécsben. 34. »Kezet« mássalhangzói. 35. Mutató szó. 36. A. E. 37. Nincs senkije. 39. Vissza: Magyar folyó. 41. Egy Boeskai, egy Atilla és egy Ferencvárosi játékos. 42. Teke betűi keverve. 43. Shakespeare egyik hőse. 44. Minden árunak van. 46. Német eleje és vége. 47. Tönkrelőtt vár. 49. V. R. 50. Mássalhangzó fonetikusan. 51. Zita, keverve. 53. Szabó is teszi. 55.... Borg, svéd uszó. 57. B. D. N. 58. Kézrevaló. 59. Ó. N. M. 60. Azonos magánhangzók. 61. Kicsinyítő képző. 62. Helyhatározó. 62-a. Fedd. 64. Il. 65.... és Huru. 67. »Nem« németül. 69. Fényes Jenő egyik színműve.

Függőleges sorok:

1. Munkácsi Mihály híres festménye, utolsó betű felesleges. 2. A pokolban is az. 3. Vissza: irányjelző. 4. »Landol« mássalhangzói. 5. Skálahang. 6. Közmondás, utolsó betű felesleges. 7. ...kihegy. 8. Tripo... 9. Lakihegyi. 10.... bona. 11. Ismert dal kezdő sora s egy betűje. 15. Háda, keverve. 17. Vissza: Tisztítóeszköz. 18. Szántógépet. 20. ...firka. 22. ...ssuth. 24. Távolodást jelent. 25. Mutató szó. 26. Ő. E. 28. Lelkesít. 30. Sivatag. 33. A részeg ember tette. 35. Vissza: Üsse. 37. Ilyen angyal is van. 38. »Az sem«, falun. 39. Vissza: Férfinév. 40. Eső után van. 45. Ide való a rosseb. 47. Külföldi folyó. 48. Nem fényes. 50. Ezt szereti tenni az éhes. 52...: duló. 53. Mássalhangzó fonetikusan. 54. Kettős mássalhangzó. 56. Dorgál. 58. A szőlőt tartja. 58-a. Hézag. 61. K. O. Z. 63. Olaj Bécsben. 65. Kettős mássalhangzó. 66. Fém. 67. Ná. 68. Kettős mássalhangzó.

A 137. számu keresztrejtvény megfejtése a következő:

Vízszintes sorok: 1. vízsz. 11. függ. és 69. vízszintes. Hős vértől pirosult gyásztér! Sóhajtva köszöntlek. 12. Savó. 13. Inak. 14. Ék. 16. Ke. 17. Izé. 19. Ak. (Ka). 20. Et. 21. Nék (Kén). 23. Karikás. 26. Agg. 27. M. V. J. B. 29. Féreg. 30. A. A. E. Y. 31. A. E. 32. Am. (Ma.) 34. N. Ó. S. 35. An. 36. Rá. (Ár.) 37. Eres. 39. Arat. 41. I. Árpád, II. Vasaló, III. Nász. 42. Etel. 43. Ókás. (Mókás.) 44. Vé. 46. O. R. 47. Edé. (Ede.) 49. A. S. 50. Bé. 51. Okok. 53. Arató. 55. Zsir. 57. Len. 58. András (b). 59. Irs. 60. N. L. 61. O. Ó. 62. Ő. Á. K. 62-a. Ir. 64. Ó. Ó. 65. Önző. 67. Üget.

Függőleges sorok: 1. Ha én madár volnék. 2. S. S. 3. Vak. 4. Évek. 5. Ró. 6. I. Őszi rózsa, II. Darázs. 7. Pi. 8. Inak. 9. Rak (Kar) 10. Ok. 15. Kéve 17. Irén. 18. Ékes. 20. Eger. 22. Ki. 24. Af. (Fa.) 25. Ág. 26. A. A. 28. Barátok. 30. Ananász. 33. Meder. 35. A róka. 37. Epe. 38. S. V. L. 39. Alá. 40. Tás. (Oltás.) 45. Ékel. 47. Erdő. 48. Éták. (Káté). 50. Biró. 52. On. (No). 53. An. 54. Ós. (Sós). 56. Si. 58. A. Ó. N. Z. 58-a. Biga. 61ó Hont. 63. Rev. (Ver). 65. Öl. 66. Ö. Ö. 67. Ük. 68. T. T.

Nyomatott a Tiszántuli Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. körforgógépén.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

1933 NOVEMBER 19. SZERKESZTI: PALI BÁCSI. 47. SZÁM.

Mariska és a csillagok

Irta: *Wagnerné Szüts Adél.*

Erzsike csak egy pillantást vetett az épületes látványt nyujtó tépett valamire és egyszerre tisztában volt mindennel. Most az egyszer komolyan megdorgálta kis hugát, aki a figyelmeztető, korholó szavakra hangos siránkozásba kezdett, miközben egyre vádolta nénjét:

— Ugy-e, azért bánsz igy velem, — szepegte, — mert árva kislány vagyok... Oh, bár mehetnék az én anyukámhoz, a csillagok közé, ahol biztosan nincs csunya, unalmas harisnyakötés, csak játék, mese és nagy fényesség...

Erzsike mit tehetett egyebet, — a karjába vette a kis haszontalant, letörölte egyre hulló könnyeit és megígérte, hogy megköti helyette a még hiányzó sorokat, sőt még többet is, csak hallgasson már és ne vágyakozzon el tőle...

Mariska igyekezett a kedvező alkalmat a maga hasznára forditani és kijelentette, hogy egy üveg befőtt felbontása ellenében hajlandó lesz a sirással felhagyni, lemond a tervezett útról és Erzsike mellett marad örökre...

*

Erzsike hugai szerencsésen túlestek a vizsgán és teljesen átengedték magukat a közös játékok, csapatos kirándulások nyujtotta kellemes szórakozásoknak. A nagy leánynak, Erzsikének elkövetkezett a tizenhetedik születésnapja, amely alkalomból apa is otthon tartózkodott és résztvett — a felesége halála óta először — a csendesnek éppen nem mondható ünnepélyen. Mert Erzsikét minden ismerőse ünnepelte, körülvették az ő nem mindennapi lényének kijáról szeretetnyilvánításokkal, apró figyelmességekkel, illatos virágüdvözletekkel... Annuska, ez a különös testvér, nem jószemmel nézte a szerinte felesleges hű-hót és saját személyét illetőleg, a vélt mellőzés miatt alaposan megbántva érezte magát. Bosszut forralt. Nevetségessé szerette volna tenni nénjét. Amint a társaság a tágas ebédlőben helyet foglalt, Annuska titokzatos arccal lépett közéjük, egy szépen feldiszített kosárkával a kezében.

— Erzsike, — szólította meg a barátságosan mosolygó leány, — ezt az ajándékot most hozta neked valami gyerek, nem tudom, ki küldi.

Erzsike kivette a kosárkában levő, gondosan fehér papirba burkolt csomagot, lefejtette róla az összekötő arany szalagot, mire a szabaddá tett tartalom, egy csúf, kihizott varangyos béka, menekülésszerűen ugrott eléje a puha szőnyegre...

Erzsike elsikoltotta magát, de versenyt sikoltottak vele az összes jelenlévő lányok is, míg csak a fiuk egy lapát segitségével ki nem tesszékelték a kellemetlen külsejü ünneprontót.

A mérnök nagyon megharagudott Annusra, de tekintettel a vendégekre, — kénytelen volt a neki szánt komoly fenyitést elhalasztani, melynek foganatosításától a jószivü Erzsike hosszas könyörgésére később mégis elállott.

A közbejött váratlan esemény hamar feledésbe ment és a jókedvű társaság igen kellemes délutánt töltött együtt, úgy, hogy Erzsikének beláthatatlan időn át ezek az órák maradtak meg, mint kedves emlékek, a közeljövő szomoruságaival szemben...

Ugyanis egy szeszélyes nyári napon Mariska megfázott. A mindig vidám, kacagó, táncoló kis tündér egyszerre nagyon hallgatag lett, kicsi kezeivel folyton a homlokát simogatta és egyre csak fejfájásról panaszkodott. Erzsike féltő gondoskodással lefektette, Bábi nénit pedig a doktor bácsiért küldte. Az orvos sürgösen felkereste kedvenceit, hosszasan vizsgálgatta kis betegét és elgondolkodva simogatta a forró arcocskát, melyen egymásután nyiltak ki a lázrózsák... Erzsike aggódó tekintetét látva, csak annyit mondott, hogy azonnal hivassák haza édesapját, a gyerek fejére pedig jégtömlőt rendelt.

Az apa szinte futva igyekezett haza és neki megmondta a doktor, hogy agytifusztól tart...

Elkövetkeztek az aggodalmak között átvergődött súlyos nappalok és még súlyosabb éjszakák. Az egészségesek küzdelme a beteg életéért. Mariska folyton félrebeszélt, nem ismert meg senkit.

— Csillagok... kicsi csillagok... a tenyeremben vannak... ugy-e az enyémek lehetnek... — suttogta — majd az mondta:

— Fáj... nagyon fáj...

Egy délután csendesebb lett. Felvelette hosszú szempilláit, melyek beárnyékolták angyali arcocskáját és szemében a visszatérő öntudat jelével, ránézett Erzsikére.

— Hozd ide a kis peltyes kávéscsészémet nekem... meg az uj ruhámat — mondta szaggatottan.

Erzsike boldogan szaladt a kért dolgokért és gyorsan odahozta az ágyhoz.

— Most a kis bárányomat kérem... a barna mackómat...

Mindent megkapott, amit akart.

— Jobban érzed magad, drágám, — kérdezte gyöngéden édesapja.

— Igen, most jobban, de nagyon álmos vagyok, aludni szeretnék...

Erzsike megigazította párnáját, betakargatta, úgy kérte, hogy csak aludjon nyugodtan, pihenjen, hogy hamar meggyógyulhasson...

És Mariska elaludt... Álmában mosolygott... csodaszép volt igy... A csillagok hivogatóan ragyogtak be hálószobája ablakán és mire a hajnal piros fátylát kezdte teregetni az égboltozaton, ártatlan kis lelke már fent járt a csillagok között, melyeket annyira szeretett, — útban volt anyukájához, kihez olyan nagyon, olyan sokszor vágyakozott...

(Vége.)

A csokoládé király

Kiss Péterrel együtt jártam iskolába. Ez a Kiss Péter az a Kiss Péter, akinek az édesapja kereskedő volt. Nagyon szép fűszerüzletük az iskola melletti Szentegyház utcában állott. Éppen előtte kellett eljárnom a második gimnáziumba. Néha akkor jött ki Péter is a boltból s olyankor együtt mentünk tovább.

Kiss Péter nem volt buta gyerek, nagyon rossz szokásairól sem igen hallottam, szerettük is, de volt egy nagyon rossz tulajdonsága : nagyon szeretett aludni s emiatt majd mindig elkésett az iskolából s akármennyire szidták is érte, másnap megint csak elkésett. Emellett az órák alatt is vigan szundikált ahelyett, hogy figyelt volna. Álmos természet, ma tudom, kitünő képviselő lehetne belőle.

— Ejnye, Péter, — kérdeztem egyszer tőle, — miért nem költeted fel magad hét órakor, hogy el ne késsél ?

— Ó, — mondta Péter szeliden, — már fél hétkor beszól a cseléd, olyan kor meg is kávézom, de öt perc mulva elalszom. Háromnegyedkor a mama költ. Ő kicsit szigorúbb és lerántja rólam a paplant, miért is olyankor egyik párnával takarózom. Hétkor az inas költ, azután negyednyolckor bejön édesapám. Se kérdez, se szól, csak kiszed az ágyból, sajátkezüleg megmosdat, akkortól kezdve aztán igazán vége az alvásnak... Éppen ezért vagyok aztán olyan álomszuszék az iskolában is, hogy még figyelni sem tudok, hiányzik az az egy óra, amit még ágyban kellett volna elöltenem.

Ennek a nemfigyelésnek meg is lett a keserves következménye : az évvégi három szekunda, pedig féléves től még instruktora is volt szegény Kiss Péternek. Biztosan olyankor is szundított egy sigárt, míg a házitanító a tüdejét kimagyarázta.

A sok szekunda láttára úgy sírt Péter, hogy magam is megsajnáltam:

— Ne búsulj Péter, majd jobban megy jövőre. — vigasztaltam.

Nem sokat használt a vigasztalásom. Sejtette Péter, hogy lesz kapsz odahaza s jól sejtette.

Amint aztán megkapta jól megérdemelt porcióját, azt kérdezte tőle édesapja :

— Nos, egyetlen drága jó fiam, súgd meg nekem mit akarsz csinálni ? Tanulsz-e jövendőre, vagy beállasz kereskedőinasnak ?

— Inasnak állok inkább, kedves apám... Nem akarok panaszkodni, de Elias tanár úr pikkelt rám egész esztendőben. Sohasem feleltem neki négyesre, mégis megbuktatott, pedig mindenből inkább vártam, mint számtanból, mert számolni igazán jól tudok.

— Ennek örülök, — jelentette ki a nagy Kiss Péter, — mert a kereskedőnek igazán nagyon jól kell tudnia számolni. Ez a mi legfontosabb tudományunk. És ha te olyan jól tudsz számolni, akkor számolnod kell a körülményekkel is. A körülmények pedig azt mutatják, hogy az inas alábbvaló a seprőnél, hogy az inasnak semmi sem szabad, hogy zokon essék. Az inas szépen megtisztogatja a segéd urak cipőjét este, zárás után és azoknak úgy kell ragyogniok, mint a legfényesebb csillagnak az égen. Másként az inas úgyis alig gyönyörködhet a csillagokban, legfeljebb, ha a szeme szikrázik, amit ugyan egy nyaklevessel akármelyik segéd megszikráztathat. Az inas locsolja a boltot, ezért kapja a vizesnyolcas nevet, azután kisepreget, ő pucolja az ablakokat, de csillogóra, hazahordja a portékákat, segít fát behordani, kávét darállni...

Sokáig beszéllt az öreg úr, mert szerette volna, ha Péter tovább tanul, de Péter mindenre csak azt felelte :

— Vállalom.

— Kezet rá, fiam, hogy becsülettel, derekasan fogsz dolgozni.

Péter kezet adott.

— Ezzel szemben, hogy necsak a dolog terhes oldalát lásd, hát van az üzletnek napfényes oldala is. Ezt egy közmondással fejezhetem ki legjobban : »Nyomtató lónak nem szokás bekötni a száját«. Ehetsz az üzletben mindent, amit szemed megkíván...

— Sárgacukrot is ?

— Fügét is? — kérdezte s felragyogott a szeme.

— Igen.

— Csokoládét is ?

— Azt is, — mondotta az apa.

És Péter másnap munkába állott. Hajnalban ugratták ki az ágyból. A legócskább ruháját sírva adta rá az édesanyja és míg mi boldog vakációsok a rétre siettünk játszani, mentünk a Tályába fürdeni, addig szegény Péter azt a rengeteg sok dolgot végezte, amit előre felsorolt édesapja. Nem volt kímélet : úrfi, nem úrfi, ha inas — inas, dolgoznia és nem uraskodnia kell. És Péter gyurta a munkát...

Magam is megfordultam üzletükben s egy pillantást vetettem a segéd úr cipőjére. Ugy ragyogott az tényleg, mint a parancsolat.

— Ez is Péter munkája, — gondoltam olyankor. — Szépen megcsinálta.

Láttam, mikor Péter vizes krétaporral az ablakot mosta kívülről. Egyik kezében a vizes rongyot szorongatta, másik kezével meg kabátzsebében kotorászott s előszedegetett onnét mindenféle édességet, füget, csokoládét, boeskorszijcukrott és vigan ette.

— Ugy élsz, mint a király...

Rajta is maradt : csokoládékirály.

Egypárszor engem is megkínált s egy ilyen alkalommal beszélte, hogy apja felhatalmazta a csemegézésre.

Egyszer azzal fogadott :

— Ezt kóstold meg, ilyet még nem ettél, valami kitünő csokoládé barackkrémmel töltve. Tegnap hoztak két dobozzal...

Tagadhatatlan, kitünő volt. Mit mondok, inkább betűnő. Nem csodálom, hogy ízlett Péternek, magam is jól benyakaltam volna belőle, ha rászabadítanak.

Harmadnapra mondom a veresfülü Halásznak, hogy milyen finom csokoládét árulnak Péterék. Majd ő vesz, — mondja. Be is ment az üzletbe s kért két rudat a baracízü csokoládéból. Épen Péter apja akarta kiszolgálni, hát nyugodtan nyul a doboz után s veszi le a polcról. De nagyot nézett a nagy Kiss Péter. Nem volt abban a dobozban egyéb, mint egy kis selyempapiros, de a 144 rud csokoládé úgy eltünt onnét, mintha csak a föld nyelte volna el. Nagyot nézett a főnök úr és úgy nézett fiára, mintha csak kérdezte volna : csak nem te etted meg ezt a rengeteg csokoládét ? Azután előszedte a másik dobozt, az is éppen olyan üres volt, mint az első.

Egy kis vallatás után elmondta Péter az apjának, hogy bizony a finom 288 apró rud csokoládé a kirakatban levő néhány rud kivételével, mind az ő gyomrába vándorolt.

— És nem ártott meg ? — kérdezte az atyja.

— Azt hiszem, nem ! — mondotta Péter, de nem egészen őszinte volt, mert már előző este óta korgott-morgott a gyomra.

Mikor ez az eset történt, még nem járt le a szünidő, felénél tartottunk. Kiss úr behívta fiát a belső szobába. Hogy ott mi történt, nem tudom, Péter később azt állította, hogy nem nagyon kapott ki, de ricinust kellett bevennie s három napig nem volt szabad az ágyból kimozdulnia. (Legfeljebb, ha nagyon kellett.)

A három nap elteltével felöltözött szépen s utánunk jött a rétre. Nagyot néztünk:

— Hát te csokoládé király, miért nem vagy a boltban ?

— Vége a jómódnak, tanulnom kell megint... Azt mondta édes, ha a csokoládé között nem tudom megállani, hogy az egészet be ne szedegessem, akkor, ha a tudományok közé visszakerülök, kötelességem, hogy azt is beszedegessem... S most megyek vissza az iskolába ismétlőnek.

— Szegény Péter ! — sajnálkoztunk rajta.

— Hát tudjátok, fiuk, nem épen rossz dolog a csokoládé, meg a füge, de nagyon korán kell érte felkelni és nagyon későn kell érte lefeküdni, nagyon sokat kell érte dolgozni s míg ti idekint kedvetekre játszadozhattatok, nekem majd leszakadt a karom az ablak takarítása közben, majd belyukadt a hátam olyan nagy csomagot kellett hazacipelnem... Már inkább magam is azt mondom, igaza van édesapámnak, sokkal, de sokkal jobb az iskolában és meglátjátok, olyan jó tanuló leszek, hogy büszke lesz rám édesapám.

És Péter be is váltotta, amit igért...

PÁNY LÁSZLÓ.

GYERMEKIRÓK—GYERMEKNEK

A jó Pali bácsiról

Pali bácsi drága jó ember,
Imádkozom is érte este, reggel,
Hogy a jó Istenke soká éltesse,
A jó gyerekeknek sokáig meséltesse.
Otthonába adjál neki békét, boldogságot,
Hogy jókedvében elláthassa mesével
a gyermekvilágot.
Hadd oktassa a gyerekeket a szépre,
a jóra.
Soha ne adja neki Uram okot a
borúra.
Rossz gyerekek intésére,
Jó gyerekek örömére,
Betegeknek gyógyirjára,
A felnőttek mulattatására
Éltesd, óh éltesd soká Istenem !
Adjál neki egészséget, szerencsét és
sok mesét,
Hogy mesével még nagyon soká
Elláthassa az ő sok kis gyermekét,
Mert aki a gyerekeket ilyen nagyon
szereti,
Arany szive lehet annak, csakis
azért teheti.
Azért kicsi kis pajtásim,
Szeressük mi őt nagyon,
Segítsük is munkáiba,
Hogy kevesebbet fáradjon.
A meséit olvassátok,
Tanuljatok s okuljatok is azon,
Hogy a célját elérhesse,
Boldog legyen ő nagyon !

Gyermeki szivének igaz szeretetével irta

BERTA MÁRIA,
IV. el. oszt. tanuló.

IMÁDKOZZUNK.

Imádkozzunk ifjaim
S kérjük népünk Istenét :
Őrizze meg minden vészben
És viharban nemzetét.

Imádkozzunk, hogy lobogónk
Mindég büszkén lebegjen,
És ne hagyjuk porba hullni,
Hogy selyme szennyes legyen.

Imádkozzunk, akárhányszor egy
Sóhaj kél az ajkunkon,
Hogy egykor a magyar népre
Ezer áldás fakadjon.

NAGY FERENC.

A gyermekrovat viccpályázata

VITA A GYERMEKSZOBÁBAN.

Pistiék gyermekszobájában óriási volt a lárma. Hangos püfölés, éktelen zaj és nyögés hallatszott ki a verandára, ahol anyuka éppen a befőttekkel bajlódott. Egy darabig csak hallgatta anyuka a zajt s abban reménykedett, hogy nem tart örökké. Végre elunta a dolgot és besietett a gyermekszobába, ahol teljes volt a felfordulás.

— Ejnye, gyerekek, — rivalt rá csemetéire, — miért csaptok ilyen éktelen lármát !

— Tudod anyukám, azon veszekszünk, hogy ki közülünk a legjobb, — válaszolt Pisti.

Beküldte : *N. N.*

ISMERTETŐ JEL.

Irmuska eltévedt a nagyvásárban. Eleinte érdeklődve nézegetett szét a sátrak között. Megnézte a cukros bácsit, a mézeskalácsosokat, sőt elment a körhintához is, ahol sokáig szájtátva bámulta a furcsa masinát. Közben teltek az órák és a kislány kezdett éhes lenni. No meg aggódott is, hogy hová lett az apukája. Egyszer csak megszólított egy szembejövő nénit :

— Néni kérem, nem tetszett látni erre egy bácsit egy kislány nélkül járni ? !...

Beküldte : *N. N.*

*

ÓKOR KEZDI.

A kis Jani a reggeli órákban büszkén ment végig az utcán, miközben gyűrűsen fujta a füstöt. Szembe találkozik egy öreg úrral, aki látva a cseppnyi fiut, rosszallóan csóválta meg a fejét.

— No, megállj, megmondalak a tanító úrnak, hogy már cigarettázol, — mondotta gyereknek.

Jani fölényesen legyintett és így szólt :

— Ajjé, mondhatja, hisz még nem járok iskolába.

Nagy Böske,
gazd. isk. tanuló.

Fejtörők

1.

Fogadalom Vő

Beküldte : Sebestyén Amál.

2.

S ar Mén

Beküldte : Sebestyén Jenő.

3.

16 kopasz állóviz

Beküldte : Vecsei Erzsike.

4.

NŐTT M B R

Beküldte : Kiss Zoltán.

SPORT

FERENCVÁROS-BOCSKAY

Az idei szezonban a legnehezebb feladat előtt áll a Bocskai csapata, amikor Budapesten a Ferencváros csapatával méri össze az erejét. A Ferencváros ma kétségtelenül a legjobb csapat a ligában, amely szinte feltartóztathatlanul tart a bajnokság felé. A csapat ma kiváló formában van és teljesen egységes. A Bocskai nehezen kezdett és csak alig lendült bele a formájába, amikor ismét megtorpant. A kéthetes pihenő kétségtelenül használt a csapatnak, sokat trenirozott és kiegyensulyozódott, lelkileg összeforrt.

A Bocskai fitt kondicióban áll ki a Fradi ellen és igy az optimisták reménykedhetnek is. Egyes részeiben a Bocskai nem is áll a Fradi mögött, de a csatársor baloldala nem teljes értékü és a fedezetsorban is van némi plusz a Fradi javára. Minden azon mulik, hogy a csatársor mennyire játsza ki formáját.

A mérkőzést dr Juhász Attila vezeti.

AZ I. LIGA

Többi mérkőzései során Ujpest biztosan fog győzni Somogy fölött, a két hátul kullogó, a Budai 11 és a Nemzeti heves küzdelmet fognak vivni. A Hungária—III. ker. mérkőzés nyilt küzdelmet igér. Szegeden a Phöbusz próbál pontot szerezni.

AZ AMATŐRBAJNOKSÁGBAN

Debrecenben két mérkőzés kerül sorra a DVSC pályán. A DEAC a DVSE-vel fog küzdeni, mig a Textil a NyAFE veszélyes csapatát látja vendégül. — Nyiregyházán is kettős mérkőzés lesz, a NyTVE a DTE-vel, a NyKISE pedig a DVSC-vel játszik. A DKASE Mátészalkára rándul, a bajnok P. MÁV pedig a KSE ellen játszik Kisvárdán.

IFJUSÁGI MÉRKŐZÉS

Reáliskola IV. a)—Ref. gimnázium 6 : 2 (3 : 0). Góllövők : Gombácsi Gy. 3, Bernáth 3. Jók voltak : Papp I., Kelemen, Kozma.

FELHIVÁSOK

Felkérem a Postás futballcsapat összes játékosait, hogy vasárnap délelőtt 10 órára a vasutas elleni bajnoki mérkőzésre mindnyájan feltétlenül megjelenni szíveskedjenek a vasutas pályán. Intéző.

Felhivom a Dohánygyár FC játékosait, hogy ma, vasárnap délután félkettő órára jelenjenek meg, mert tréning lesz. Intéző.

Értesitem a DVSC alant felsorolt játékosait, hogy a Postás elleni mérkőzés nem 12, hanem 10 órakor kezdődik, kérem a játékosokat, hogy fél 10 órakor a DVSC pályán megjelenni szíveskedjenek : Kuntár, Szolárszky, Borsi, Ökrös I., Tóth, Szilágyi, Béres, Bogdán Szalontay, Ökrös II., Hadházi, Kengyeli, Papp, Fazekas, Hegedüs. Intéző.

TERMÉNYTŐZSDE

Határidőüzlet : Buza márciusra 7.80—81, májusra 7.97—98. Rozs márciusra4.88—90. Tengeri májusra 8.06—08.

Készáruüzlet : Buza : tiszai 77 kg 7.40—7.65, 78 kg 7.50—7.75, 79 kg 7.60—7.85, 80 kg 7.70—7.95, felsőtiszai 77 kg 7.25—7.40, 78 kg 7.35—7.50 79 kg 7.45—7.60, 80 kg 7.60—7.75. Rozs 3.85—3.95, tak. árpa I. 6.90—7.00 tak. árpa II. 6.70—6.80, sörárpa I. 10.50—11.50, sörárpa II. 9.00—9.50, sörárpa III. 7.50—8.50, zab I. 7.40—7.50, zab II. 7.30—7.40, tengeri 8.40—8.50, korpa 5.30—5.40.

A készáruvásáron buza 10 fillérrel drágább, rozs és zab nem változott, tengeri 10 és budapesti liszt 50 fillérrel olcsóbb, korpa 5 fillérrel drágább.

Piaci árak

Élőbaromfiárak : Pulyka, sovány drb 2—350, kövér kg 0.70, liba, sovány drb 3—3.50, kövér kg 0.90—1.10, kacsa, sovány, drb 1.00—1.80, kövér kg 0.75—0.90, kappan kg 4—4.50, tyuk párja 3—3.50, jérce párja 2—2.50, csirke, sütnivaló, párja 1.40—1.80, rántanivaló 0.80—1.10 P, tojás darabja 8—9 fillér.

Gyümölcspiaci árak : Nemes alma 40—50, közönséges alma 18—26, körte 36—50, birsalma 40—60, dió 95—110 fillér kilogramonként, citrom darabja 4—8 fillér.

Konyhakerti vetemények árai : Vereshagyma kg 4—5, fokhagyma kg 16—26, burgonya, rózsa 5—6, vegyes 3—4, fejeskáposzta drb 2—6, kelkáposzta 1—4, savanyukáposzta kg 14—16, karfiol drb 4—16, kalarábé, petrezselyem, sárgarépa csomója 2—3, bab, száraz 16—22, spenót csomója 8—12, saláta, fej 1—4, gomba csomója 8—12, paprika drb 2—3, zeller 1—2 fillér.

Kenyérárak : Fehér kg 28, félbarna 24, barna 20, rozs 16—18, péksütemény darabja 4 fillér.

Lisztárak : 00-ás és 0-ás 26, 2-ős 24, 4-es 22, 6-os 20, 8-as 18, buzadara 30, rozsliszt 14—18, korpa 5 fillér.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNY PIACI ÁRAK

Buza 720—700—650—600 és a boletta, rozs 300—280 és a boletta, árpa 560—520, zab 550—500, tengeri, ó 700—680, tengeri, uj 400—360, tengeri, uj csöves 320—300—280, lucerna 460—400—350, széna 400—380, lóhere 400, bükköny 250—200, alomszalma 160—140, ágyszalma 200, zsupszalma egy kéve 8 fillér, cukorrépa 120—100, takarmányrépa 80—70, tökmag 1500—1400, napraforgó 800—700, evő tök, fehér 200—150.

KÖZGAZDASÁG

LÓTENYÉSZTŐK FIGYELMÉBE

A Debreceni Gazdasági Egyesület ezuton közli a lótenyésztőkkel, hogy a kancák törzskönyvi párositása e hó huszonhárom és huszonnegyedikén (csütörtök és péntek) d. e. kilenc órai kezdettel történik az állami méntelepi fedeztető akolnál.

A törzskönyvi párositásra elő kell vezetni azokat a kancákat is, amelyeket a mult évben, vagy azelőtt betörzskönyveztek és lesütöttek. A törzskönyvi párositás alkalmával a bevált kancák után darabonkint egy pengő párositási dij fizetendő készpénzben a méntelep részére. November 23-án csütörtökön azok a gazdák vezetik elő lovaikat, kiknek neve A-tól K-ig kezdődik, 24-én pénteken pedig azok, kiknek neve kezdőbetüje K.-tól Z.-ig van.

A GAZDASÁGI TERMÉS STATISZTIKÁJÁT MOST ÁLLITJÁK ÖSSZE

Felhivás a gazdákhoz

A hatóság megkezdte az 1932—33. gazdasági évi termés statisztika összeállitását. A gazdálkodók maguknak tesznek szolgálatot, *ha a bejelentést a legrövidebb időn belül megteszik, mivel a Központi Statisztikai Hivatal az emlitett gazdasági évi termés eredményének összegyüjtésére nagy sulyt fektet és a bejelentést elmulasztókkal szemben kihágási eljárás megindítását helyezi kilátásba.*

Husz holdon aluli gazdálkodóknak a bejelentést nem kell megtenni.

KANCATÖRZSKÖNYVELÉSI HIRDETMÉNY

Értesitem a kancatulajdonosokat, hogy a kancák törzskönyvelése és párositása (3 éves kortól kezdődőleg) f. évi november hó 23-án és 24-én reggel 9 órakor a m. kir. állami méntelep laktanya melletti téren kezdődik.

Lóanyagunk javitása és ezáltal a lovaknak kedvezőbb áron való értékesitése.

A törzskönyvelés előnyei:

1. A törzskönyvelt kancák a legjobb állami ménekhez lesznek párositva, illetve azokkal fedeztetve.
2. A törzskönyvelt kancák után a fedeztetési dij fele fizetendő.
3. A törzskönyvelt kanca utóugrásainak száma korlátlan, tehát a kanca annyiszor fedeztethető, ahányszor a mént felveszi.
4. Miután a külföldi vásárlók az ismert származásu lovakért többet fizetnek, tehát a lótenyésztők érdeke, hogy lovaikat ez alkalommal a törzskönyvelési bizottságnak bemutassák, amikor is a lóra az előirt bélyeget rásütik, ha törzskönyvelésre alkalmas.
5. A törzskönyvelt kancák és ezek utódai a lódijazásoknál elsősorban dijaztatnak, illetve előnyben részesülnek.

Felhivom a kancatulajdonosokat, hogy amennyiben kancáikat törzskönyveltetni óhajtják, a Gazdasági Egyesületnél (Hatvan u. 1. sz. a. III. kapu, I. emelet.) haladéktalanul legkésőbb november hó 20-ig jelentsék be. Az Egyesület a gazdák kivánságának lehető figyelembevételével állapitja meg, hogy a tulajdonosok a fentirt két nap közül melyiken vezessék elő kancáikat, hogy a torlódás elkerülhető legyen.

A törzskönyveléshez a kancák csikóit is elő kell vezetni.

A törzskönyvelés, illetve párositás alkalmával párositási dij cimén lovanként 1 P fizetendő. *Polgármester.*

APRÓHIRDETÉSEK

Alkalmazást nyer nő

Bejárónő
felvételtik. Hadházi u. 14. szám. 384

Mosásért,
nagytakarításért, udvar seprésért kis szobát, világitást kap tisztességes leány vagy asszony, aki nek más keresete is van, Domokos Lajos u. 6. sz. 1111

Gyermekszerető
jólfőző mindenest jó bizonyitvánnyal felveszek. Késes u. 8. 1392

Női
konfekcióhoz kézilányokat felveszek. — Apaffy u. 37. sz. Balázs. 1427

Fiatal
tisztességes bejárónőt egész napra keresek, udvarban hátul. Bethlen 17. 1459

Mindenest
idősebbet, gyermekszeretőt és főznitudót keresek december 1-re Hajdunánásra. Jelentkezni lehet : Szegfü u. 20. sz. 1598

Mindenes
bentlakó leányt azonnal felveszek. Perczel müterem. Szent Anna 10. 1577

Mindenes
bejáróleány azonnal felvétetik. Kelemen, Werbőczy u. 12. sz. 1548

Paplanlepedő-
varrónő házhoz kerestetik. Batthyányi 12., földszint, első ajtó. 1597

Perfekt
hölgyfodrászt keresek. „Elsőrendü“ jeligére. 1493

Bejárónő
felvétetik reggel 8-tól 11-ig. Csillag ucca 22. 1521

Gyorsirónőt,
illetve gépirót nagy gyakorlattal kezdő fizetés mellett keresek. Levélbeli ajánlatokat „Ügyvéd“ jeligére kiadóba kérek. 1518

Ügyvédi irodába
gyors- és gépirót vagy gépirónőt keresek, lehetőleg gyakorlattal, szerény igényekkel. Dr Gutfreund ügyvéd, Hatvan u. 2. I. em. 1518

Bejárónőt
rendest, parketthez értőt délelőttre felveszek. Rothermere 1., emeleten. 1509

Alkalmazást keres nő

Egy
intelligens 36 éves özvegy uriasszony házvezetőnőnek elmenne idősebb magános úrnőhöz vagy úrhoz vagy házaspárhoz, ahol jobb bánásmódban részesülne. Kazinczy u. 12. sz. 1001

Gazdaasszonynak
megyek tanyára, vidékre. Vendég u. 25., II. ajtó. 1474

Fiatal
bejáróleányt keresek — azonnalra. Dr Benedekné. Kertész u. 6. 1625

Saját
lakásán mosást, vasalást vállal Antalné, Burgundia 15. 1504

Alkalmazást nyer férfi

Kocsisgazda,
gépésge, tehenészek, kocsisok, béresek felvétetnek. Magoss György tér 30., délután 3 órakor. 1435

Megbizható
nagyobb családu kommenciós cseléd azonnal felvétetik. Szilágyi, Széchenyi u. 31. 1438

Csizmadiasegéd
felvétetik. Kuruc u. 110 Bagdi István. 1461

Intelligens
egyének, — nyugdijasoü is — szorgalmas munkával és jó összeköttetésekkel fix és jutalék mellett állandó keresetre tehetnek szert Ajánlkozások „Élethivatás“ jeligére. 1456

Komenciós
cseléd fiával felvétetik. Erzsébet ucca 8. szám. 1488

Fejő
tehenész mindenes — azonnalra felvétetik. — Tejgazdaság, Szegényházzal szemben. 1545

Ügynökök
fiksz fizetésre felvételnek, Szent Anna 14. sz. 1536

Egy
jó családból való fiu hentestanulónak felvétetik. Kinizsi u. 60. sz. 1575

Kifutófiu
felvétetik. Adler, Piac 63. 1585

Dinnyést
keresek. Pécsi, Batthyányi ucca 16. 1600

Gépész,
raktárnok, tisztviselő biztositékkal konvenciós béres kerestetik. — Pataky, Varga ucca 10. 1602

Kifutófiu
azonnal felvétetik. Szepességi u. 20. Róth. 1628

Hirdetési ügyekben TELEFONON 27—88. szám nyujt felvilágosítást.

APRÓHIRDETÉSEK

Hirdetési ügyekben TELEFONON 27—88. szám nyujt felvilágosítást.

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűből álló, valamint levelezési, házassági apróhirdetések és a kezdőszavak díja kétszeresen számittatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közöltetnek. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadó hivatalunkban, Debrecen, József királyi herceg ucca 1. szám (Bika-bérház) tudhatók meg.

Levelezés

Regények,
külföldi bélyegek állandó vétele. Ezer hófehér, nem szürke papirszalvéta 1 pengő 40 fillér **Springer** papirkereskedésében, Ferenc József ut 38. 1755, 12, 1.

„Muzsikaszó“
jeligés levelet kérem átvenni a kiadóhivatalban. 1464

Bridge-
tanitást vállalok kezdőknek, mérsékelt dijazással, érdeklődők irjanak »Bridge« jeligére a kiadóba. 1111

Házasság

27 éves
hentes és mészáros házasság céljából megismerkedne csinos leánynyal, vagy elvált asszonnyal. »13.« jelige a kiadóban. 1553

Középkoru
intelligens iparos házasság céljából független nő ismeretségét keresi. »Nem bánja meg« jeligére a kiadóba. 1415

Pénz

Pénzt
házra, földre azonnal folyósíttatok. Mandel, József király herceg u. 44. 1353

Hosszulejáratu
4 százalékos pénzkölcsönt szerzek adósságok rendezésére. Levelet „Hosszulejárat“ jeligére kérek. 1411

Kényszerkölcsön-
kötvényt legmagasabb napi áron vesz Balázs bankiroda, Piac 89. sz. 1592

Oktatás

Progress
Nyelviskolában, Piac 49 német, francia, angol nyelvtanitás. Okleveles nyelvtanárok. 1306. 12. 15-ig.

Naményi
Gyors- és Gépiróiskolában szakszerü, olcsó, gyors kiképzés. Állandó beiratkozás. Államérvényes bizonyitvány. — Batthyányi ucca 9. 921. 12. 7.

Német-latin
szakos okleveles tanár szerény dijazás vagy ellátás ellenében tanit — Cim a kiadóban. 1532

Reálgimnáziumi
tanár lakásért tanitást, korrepetálást vállal. — »Tökéletes francia« jeligére a kiadóba. 1269

Hangszer

Eladó
zongora, fekete, rövid, kereszthuros, Woodsock irógép, iróasztalok Csapó 19. 1576

Bösendorfer
ébenfa, kereszthuros, rövid zongora kifogástalan állapotbna eladó. Kálvintér 5. emelet. 1501

Hegedü
szép, kitünő hangu olcsón eladó. 1 órakor, vagy 7 órától, Csemete u. 4. 1355

Élelmiszer, ital

Jó házikosztot
bentétkezésre és kihordásra, ebéd 40 fillér, vacsora 20 fillér. Kut u. 62. 404. 11. 30.

Tejet,
tejszint, vajat vesz évi kötésre is Alföldi Tejszövetkezet, Széchenyi 18. 719. 12. 5.

Jolán napra
fajborok 46-tól 84 filléig. Nem festünk! Nem édesitünk! Ceglédi Bortermelők lerakata, Varga u. 10. 1397

Bor
sajáttermésü fajboraim Rajnai rizling, Nagyburgondi, Nemes kadarka literenként 50 fillér. Rákóczi u. 20. 1430

Ajánlat

Király kávéi
mégis a legjobbak! Aromás, zamatos kávét Király üzletében a vevő előtt pörkölik. Dégenfeld tér 1. sz. 48. 1. 6.

Sparherdek,
kutszivattyuk és alkatrészek, plattok legolcsóbban. Ócskavasakat legmagasabb árban vásárolok. Fischer. Csapó 89. Telefon 28—59. 1851. 12. 1.

Bárányhélésü
keztyük, haskötők legolcsóbb árban szerezhetők be Kiss Béláné füzőüzemében, Kossuth 59. 328. 12. 31.

Unió
könyvecskére mértékszerinti férfi fehérnemüek megrendelhetők Frank Imrénél. Arany Bika. 1853. 11. 24.

Szőrmebundák,
boák és prémbőrök nagy választékban olcsón vásárolhat Kövári szücsmesternél. Bika bérház. 454. 12. 5.

Deutsch Lajos
füszerüzletében, Piac u. 38 sz. Állandóan frissen pörkölt meleg kávé kapható. 951. 11. 25.

Garantált
jó munkát olcsón! Henázás minden árnyalatban Manyi hölgyfodrásznál, Rákosi Jenő 2. 1361

Fehérnemü-
és kézimunkakészitését szolid árak mellett vállalja Dózsáné, Szent Anna u. 5. 405. 11. 30.

Megnyilt!
Értesitem a nagyérdemü közönséget, hogy szárnyas, baromfihusárusitást nyitottam a Dégenfeld téri vassátorban, III. sor 4. sz. Naponta mindenféle friss szárnyas hus kapható. Szives pártfogást kér Oláh Lajosné baromfihusárusitó. 1399

Kalapalakitás
modell után 1 pengő, szép modell kalapokat olcsón már Aranynál vehet, Sas u. 4. Kölcsönös Segélyző palota. 851. 12. 8.

Modern
képkeretezések, üvegezések a legolcsóbb árban a legrégibb Blattner cégnél izlésesen készittethet. Piac ucca 89. udvarban. Telefon 24—68. 524. 1. 20.

Elsőrendü
uri koszt kihordásra és bentétkezésre Rothermere (Darabos) u. 61. Családi adag (3 ember) P. 1.60. 1369

Filléres
árban megvarrhatja köpenyeit, ruháit „Chic“ divatszalonban, Szent Anna 22. 1400

Tüzelőből
3 pengős körcsővel felényit fogyaszt, beszerezhető Nagy vasüzletében. Csapó forduló. 1313

Kutfurást
használt csővel és szivattyuval olcsón készit Kiss Lajos kutfuró és szerelő, Rákóczi 31. 1420

12 havi
részletfizetésre rendelhet férfi és női szöveteket, vásznat, damasztot, selymet, bársonyt, szőnyeget, hencsertakarót stb. József kir. herceg utca 25., keresztépület. Meghivásra házhoz megyek. 1413

Hó
sarcipőt javit Gumasittal vulkanizálva Gicei, Arany János 63. 1462

Női divatszalonomban
divatlapból háziruha 2 pengő, utcai ruha 3 P, kosztüm és kabátfazon 6 P. Kripkó Gyuláné, Csapó u. 73. 1595

Gitta kalapszalonban
a legujabb téli divatu model kalapok megérkeztek. Olcsóságban vezet! mert a legujabb model kalapok már 2 pengőtől kaphatók. Alakitás 1 pengő. Gyászkalapok azonnal készülnek. Nagy választék. Csapó u. 62. 763, 12, 5

Káposztagyalu
jó, kölcsön kapható. — Homok utca 34. 1447

Divatlap
szerint háziruha 2, szövet 3, kosztümök 6, estélyi 5 P. Bercsényi 27. 1629

Urhölgyek!
Nem reklám, valóság. Bálint Irén szalonjában (Cegléd u. 3.) elegáns kabátok, ruhák 3 pengőért készülnek. Szabni, varrni tandij nélkül tanitok. 1572

A főucca
legjobb helyén levő üzletem részére iparművészeti, vagy ehez hasonló tárgyak bizományi eladását vállalom! Ajánlat »Szép üzlet« jeligére a kiadóba. 1525

Fényképkeretek
kiárusitás miatt napi árnál 25 százalékkal olcsóbbak. Berzéki fotoszaküzletében, Ferenc József ut 38 1524

Mielőtt
lefényképeztetné magát, tekintse meg Berzéki uj képeit, Ferenc József ut 38. 1522

300 pengő
kaucióval trafikot átvennék. Cim a kiadóban. 1552

Aranyat,
ezüstöt, zálogcédulát a legmagasabb árban veszek, Blattner Árpád, Csapó u. 63. sz. villamoskitérőnél. 1561

Málna,
óriásszemü 10 fillér, magastörzsü nemes pösz méte 35 fillér. József kir. herceg u. 12. 1565

Szász Lajos
kádármester mühelyét Veres utca 19. alá helyezte át. 1564

Óbor,
saját termésü 50 literen felüli mennyiségben kapható. Rákóczi 67. 1520

Sodronyágybetétek,
összecskható vaságyak, mosdók, állóruhafogasok, kályhavédők, stb. olcsón készülnek Ottónál. Rákóczi 13. 1503

Perzsaszőnyeg
eredeti és szakszerü javitást csak Tütündjiannál, Szent Anna u. 54.

Mérlegjavitás
hitelesitéssel legjutányosabban. Használt tolósulyos mérlegek olcsón — Mérlegüzem, Zsák utca 11. (Csokonai utcánál.) 1508

Tüzelő anyagok

Egercsehi
és borsodi szenek, száraz tüzifák legolcsóbban beszerezhető Bartha utóda, Székely és Csákynál, Ispotály u. 3b. Telefon 27—85. 370. 1, 3.

Pontosan
kimérlegelt tüzifát, szenet, porosz kokszot a legolcsóbb cégnél vegyen. Központi Tüzifa és Szénkereskedelmi Vállalat, Károly Ferenc József ut 1. Margitfürdőnél. Telefon 1024 1851, 10, 24.

Tizféle
jobbnál jobb kőszénben válogathat legolcsóbb ár mellett Grünfeldnél, Csapó 16. Telefon 29—82. 453. 12. 5.

Ha azt akarja,
hogy meleg szobája legyen, tüzifát, szenet a „Turul“-tól vegyen. Böszörményi ut 2. Telefon 12—91. 1550, 12. 20

Hulladék
száraz tüzifa alkalmi áron kapható. Könyves Tóth, Rákóczi 14. 1621

Vegyes

Szemüveg
Miklós uccán elveszett, kérem leadni Toma bor bélyv urnál. 1514

Gyerekruhát
ilegolcsóbban vásárolhat Gyermek divatházban Dégenfeld tér 11. 965

Trágyát
ingyen kihordatom az udvaráról. Halász vendéglős, telefon 1024. 1560

Bútor

Modern
uj konyhaberendezések szenzációs olcsó áron eladó. Bethlen 3. 1515

Eladó
egy interziós garderobszekrény. Pacsirta 45. szám. III. ajtó. 1584

Mahagoni
háló, fekete ebédlőasztal 6 székkel, garantált tiszta olcsón eladó. — Hatvan 61. házmester. 1591

Modern
uj butorok minden elfogadható árakban árusittatnak: Piac 83. Udvari butorraktár. 1573

Kereslet

Kényszer-
és hadikölcsönt veszek, József kir. herceg ucca 44. Mandel. 1351

Terményfüllesztőt
(krumplifőzőt), használtat, jó állapotban levőt, jutányos árért veszek. Ajánlatokat a kiadóhivatalba „Terményfüllesztő“ cimen kérek. V. V.

Lópokrócokat,
használtat, de jókarban levőket keresek megvételre. Címeket kérem a kiadóhivatal pénztáránál leadni. 417 v. v.

Kirakatállvány
megvételre keresteik. Erdődy órás, Csapó 1. 1352

Diszműveket,
sorozatokat, egyes könyveket — legmagasabb áron vesz Grünmann, Piac 69. (Megyeházzal szemben.) 1566, 11. 20.

Aadómentes
házat veszek havi részlettörlesztésre. Részletes leirást és feltételeket közlő levelet „Tisztviselő“ jeligével a kiadóhivatal továbbit. 1417

Heverő
marhát teletetésre vállalok. Faragó u. 6. 1421

Szarvasmarhát
téli tartásra elfogadok Kétmalom u. 11. 1418

10 drb
marhát teleltetésre vállalok. Szilágyi Sándor, Csokonai 34. 1322

Az egyetem
gazdasági hivatala jól fejlett him tengerimalacokat vesz. 1465

Keresek
kaucióval trafikot, pénztáros, raktáros, pénzbeszedő, bankszolga, árukezelői állást „Becsületes“ jeligére kiadóba. 1469

Sonkolyos
mézet, sonkolyt, virágmézet napi árban veszek. Szilágyi, Csillag ucca 20. 1477

Házat
keresek belvárosban — két- és háromszobás, fürdőszobás lakással. Ajánlatot csakis háztulajdonostól „Tízezer“ jeligére kiadóba. 1586

Tanyásbirtokot
50 holdig pénzbefektetésre keresek. Leirást ármegjelöléssel „Készpénz“ jeligére kiadóba kérek. 1587

Keresek
egy bőrvarrógépet kölcsönbe. Piac u. 7. Blander. 1624

Iroda

Svetits
bérpalotában egy iroda helviség azonnal kiadó. Sv.

Teljes ellátás

Teljes
ellátásba menne nyugdijas urinő, tiszta butora van. Galambos cukrászda. 1510

Szerető
gondos anyukája lenne kisgyermeknek, pólyásnak gyermekszerető család olcsón. Pacsirta 37. 1554

Társ

Faiskolai
vállalathoz háromezer pengővel társ kerestetik. Tőke harmadik év végével hatszorosan térül meg. Komoly érdeklődők Debreczeni Sándor szakkertészhez forduljanak, Wesselényi u. 107. 1496

Életképes
hasznothatjó üzlethez 500 pengővel társ kerestetik, magános nő előnyben. — Ajánlatok „Tőke biztositva" jeligére a kiadóba. 1479

Szabadalmazott
tömegcikkhez társat keresek kettőszáz pengővel. Veress Ferenc, István ut 5. 1516

200—300
pengővel társat keresek igám és iparom van, tojás és baromfikereskedéshez. Zöldfa u. 4. Értekezni 1—5 óráig pincében. 1468

Kiadó lakás
egy szobás

Egy
szép szoba, konyha és spájz azonnal kiadó és egy kétfelé nyilós, jókarban levő nagykapu eladó. Varga u. 42. 1416

Kiadó
1 szoba, előszoba, konyha, spájz, fáskamara. Góhér 40. 1426

Szoba,
konyha, spájz, előszoba 14 pengőért azonnal kiadó. Kuruc u. 112. 1431

Kiadó
egy szoba, konyhás lakás. Ugyanott egy pinceszoba. Lorántffy u. 19. sz. 1437

Utcai
szoba, konyha, spájz, fáskamara december elsejére kiadó. Virág u. 13. sz. 1453

Udvari
szoba, konyha, spájz, mellékhelyiséggel, sertéstartással dec. 1-ére vagy 15-ére kiadó. Böszörményi ut 10. 1455

Kétrendbeli
lakás jószágtartással kiadó. Köntöskert, Szabolcs u. 20. 1531

Kiadó
szoba, konyha, kamarás lakás kerthasználattal, baromfitartással. Pozsonyi ut 8. 1473

Kiadó
egy szoba, konyha, — egész udvar december elsejére. Vágóhídi sorompónál. Onossay ut 9. szám. Értekezni Eötvös 65. 1475

Nagy szoba,
konyha, kamara istállóval vagy anélkül kiadó. Honvéd utca 45. 1497

Egy szoba,
konyha, fáskamara — azonnal kiadó. Kuruc utca 64. 1500

Kiadó
egy szoba, konyha és mellékhelyiségek sertés tartással, azonnal elfoglalható. Kender fűszeres, Létai ut 1. 1472

Kiadó
1 szoba, konyha magános udvarban. Értekezni lehet Kardos Endrénél, Kossuth 9. 1542

Egy
szoba, konyha, udvari, kiadó. Lorántffy ucca 6. December elsejére. 1567

Uccai
szép szoba, konyha, — speiz, fáskamara elsejére kiadó. Eötvös 68. 1593

Kis szoba
butorral vagy anélkül magánosnak kiadó. Erzsébet 46. 1583

Uccai
szoba, konyha, speiz — ujonnan festve azonnal kiadó. Kórház u. 7. 1595

Kiadó
egy udvari szoba, konyhás lakás. Busi ucca 3. 1623

Kiadó városi kislakás.
A tüzérlaktanyával szemben levő Kassa uti kislakás telepen egy szoba, konyhás lakás szabadkézből kiadó. — Értekezni lehet a helyszinen Stieber József telepfelügyelőnél. 1605

Egyszobás
lakás kiadó az emeleten. Csanó ucca 10. sz. alatt. 1611

Kiadó lakás
két szobás

Két szoba
konyha nagyon jutányosan kiadó. Homok u. 70. sz. 1428

Két- és négyszobás
összkomfortos lakások február 1-ére kiadók. Kossuth u. 22. 1441

Két szoba,
konyha mellékhelyiséggel azonnal kiadó. — Akácfa u. 5. Homokkert. 1442

Kettőszobás
mellékhelyiségekből — álló ujonnan festett lakás tiszta, szép, csendes udvaron azonnalra kiadó. Hatvan u. 24. 1454

Bútorozott
2 szoba, fürdőszoba, külön lakás kiadó. Teleki 7. 1467

Kétszobás,
kétrendbeli udvari lakás, valamint tágas borospince és műhelyhelyiség Piac 56. alatt kiadó. 1440

Kétszobás
lakás mellékhelyiségekkel a Homokkert elején, Hungária malom mellett teljesen különálló nagy kerttel kiadó. Értekezni: Attila tér 2.

Kiadó
két szoba, konyhás lakás december 1-ére. — Bethlen u. 55. 1452

Utcai
két szoba, konyha, fáskamara december 1-ére kiadó. Cserepes u. 12. 1457

Kiadó
olcsón kisebb kétszobás lakás nyugdíjasnak vagy fixfizetésünek. — Oláh Károly u. 51. 1460

Kiadó
kétszobás lakás külön udvarral, 400 n. öl kert tel. Vargakert, Kerti u. 3. Szabó. 1436

Kétszobás
garzonlakás irodának vagy rendelőnek kiadó. Csapó ucca 10. szám alatt. 1615

Kiadó lakás
három szobás

Háromszobás
fürdőszobás, irodának, rendelőnek is alkalmas lakás Piac 56. alatt kiadó. 1439

Bérbeadó
Károly Ferenc József ut 30. számú beltelek 3 szobás lakással, 4000 négyszögöl kerttel és gyümölcsössel 1934. január elsejére. Értekezni: dr. Payer ügyvédnél, Piac utca 16. — Ugyanott diófarönkök eladók. 1481

Háromszobás
esetleg kettőszobás, fürdőszobás urilakás alcsó kiadó azonnalra. Simonffy u. 40. 1572

Modern
3 szobás villalakás kiadó Vilmos császár körutról benyiló Bessenyei ucca 10 alatt. 1562

Vigyázat!

apróhirdetéseit

a **DEBRECZEN**-be.

csak

a Bika bérházban,

Vigmozi bejárata után

adhatja fel.

Kossuth
u. 11. alatt 2 szoba a földszinten rendőrnek, vagy irodának december 1-ére kiadó. 1511

Egyetem
mellett kétszobás villalakás kiadó. Komióssy-ut 34. Értekezni . Arany János 48. 1513

Napos
kétszobás kiadó. Fürjbab, uradalmi tej eladó termelőnél, Csapó 19. 1529

Kiadó lakás
Jánosi ucca 14. december elsejére modern kettőszobás, előszoba, konyha, tágas üvegezett verandás. 1533

Svetits
bérpalotában kettőszobás lakás minden komforttal előnyös feltételekkel kiadó. Sv.

Kiadó
modern, uj, földszintes, déli fekvésü parkirozott udvarban fekvő 2 szobás lakás minden kényelemmel ellátva, intelligens házaspár részére. Érdeklődni Kossuth u. 26. Házfelügyelőnél. 1541

Kiadó lakás
nagyobb

Ötszobás,
most renovált szép villa tágas lakrészekkel, hatalmas üvegezett verandával, 700 négyszögölnyi virágoskert, fenyőfákkal, ezernégyszázért kiadó. Lakó nincs. Városban, Miklós ucca végén, Posta ucca 3. Értekezni rendőrség I. em 51. szoba. 881 vv.

Kiadó
egy négyszobás udvari és egyszobás uccai lakás. Bethlen u. 24. 1566

Bútorozott szoba

Penzió
Simonyi ut 11. szobák ellátással és anélkül igen olcsón kiadók. 1288

Butorozott
szoba Péterfia 6 szám alatt udvarban december 1-re kiadó. 1422

Kis butorozott
szoba jutányosan azonnal kiadó. Rothermere 25. 1478

Egy
szoba butorral vagy butor nélkül tisztviselők, uri nők, vagy tanulóknak kiadó. Cim kiadóban. 1482

Fiatalembert
albérlőnek külön szobába olcsó bérért keresek. Kut ucca 14. 1483

Uccai
butorozott szoba kiadó. Thaly Kálmán 4. 1526

Kiadó
különbejáratu butorozott szoba légfütéssel, fürdőszobahasználattal. Bika bérház. I. 4. 1596

Különbejáratu
butorozott tiszta szép szoba villanyvilágitással azonnalra kiadó. — Gólya u. 8. 1001

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba, esetleg teljes ellátással kiadó. Kálvin tér 4. Emelet. 1579

Központban
kiadó tiszta csinosan butorozott szoba. Burgondia 11. udvarban hátul. — Bejárat Blahalujza uccán is. 1608

Kapualatti
különbejáratu uccai csinosan butorozott szoba kiadó. Egymalom 4. 1610

Lakást keres

Tiszviselő
bútorozott szobát keres ellátással. Ajánlatokat „Otthon" jeligére a kiadó továbbít. 1433

Háromszobás
lakást keresek februárra mellékhelyiségekkel együtt. „Három" jeligére kiadóhivatalba. 1527

Lakás,
uccai szoba, konyha, spéiz december 1-re kerestetik. Cim a kiadóban. 1540

Átadó üzlet, vendéglő

Fűszerüzlet
jómenetelü kiadó. — Agárdi u. 6. 1388

Kocsma
lakással, berendezéssel azonnal kiadó. Domahidy u. 13. Homokkert. 1434

Kiadó
Mikepércsi uti Rokkant telepen fűszerüzlet berendezéssel, lakással. Szenyesi. 1424

Forgalmas
hentes és mészárosüzlet kiadó decemberre. — Attila tér 2. 1446

Fűszerüzlet
megélhetést biztositó, nagyforgalmú helyen átadó. Az árut át kell venni, berendezés bérlettel iár. Cím a kiadóban. 1484

Hentesüzlet
nagyforgalmu helyen, berendezéssel átadó. — Cím a kiadóban. 1485

Főutvonalon
30 éves nagyobb füszerüzlet italméréssel egész házzal olcsón bérbeadó, esetleg eladó elköltözés miatt. Cim a kiadóban. 1550

Üzlethelyiség
bármilyen célra azonnal kiadó. Petőfi tér 13. 1551

Üzlethelyiség
több mellékhelyiséggel, lakással, vagy pékség berendezéssel azonnal kiadó. Csapó 73. 1606

Biztos
megélhetést nyujtó üzlethelyiség kiadó. Csapó ucca 10 szám alatt. 1613

Korcsma
céljára alkalmas üzlethelyiség azonnal kiadó. Andrássy ut 91. 1517

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Raktártelep
iroda, istálló szinnel kiadó. Károly Ferenc József ut 18-b. Balogh és Vértessy téglagyár. 1402

Üzlethelyiség
azonnalra is kiadó. — Piac u. 20. Városháza épület, Sugár áruház. 1398

Kiadó
egy hét méter hosszu és négy méter széles épület műhelynek vagy raktárnak december 1-éreü Bethlen u. 48. 1449

Piac ucca 51.
szám alatt üzlethelyiség volt Alföldi Ruhaipar, kiadó. — Értekezni dr Gergely Jenő ügyvédnél, Péterfia u. 16. sz. alatt. 1571

Cukrászda-
helyiség forgalmas helyen más célra is kiadó. Szent Anna 41. 1535

Üzlethelyiségek
főtérnél kiadók. Szent Anna 6. Értekezhetni az emeleten. 1538

Kiadó
december 1-re egy üzlet helyiség. Ferenc József ut 16. Alföldi palota. 1555. 11, 21.

Kiadó
egy üzlethelyiség Salétrom u. 12. sz. alatt. Értekezni Papp Lászlónál, Ferenc József 16. 1556

Műhelynek
vagy lakásnak egyszobás lakás kiadó. Miklós ucca 5. 1569

Gazdasági termények

Cukorrépa
körülbelül 100 métermázsa eladó. Megtekinthető Fancsika 14. szám alatt, esetleg téli elvermelésre helyet a városban adok. Értekezni Domokos Lajos ucca 6. sz., vagy e lap kiadóhivatalában. 1111

Ótengeri
eladó. Pécsi Batthyányi ucca 16. 1601

Szalmát,
töreket kazalban veszek helyszinen. Jelentkezni Rosenbaum ispánnál, tejgazdaság, Szegényházzal szemben. 1544

Eladó
szalma, pelyva és tengerikóró. — Értekezni: Busi u. 3. 1622

Gazdasági eszközök

Féderes
uj taliga (tejhordásra is alkalmas) száraz kőrisfából készült olcsón eladó. Károly Ferenc József ut 4. 1410

Eladó
egy könnyü féderes tejeskocsi és egy tejhordó féderes taliga. Hatvan ucca 22. sz. 1463

Eladó
6 HP magánjáró cséplőgarnitura üzemképes, teljes felszereléssel. — Honvédtemető ucca 31.

Kutszivattyuk
kutkagylók, üsthäz, egy colos és hatnegyedes csövek eladók. Honvéd ucca 58. sz. 1539

Cséplőgarniturák,
Hoffherr 8-as huzatós és 6-os Magyar Állami magánjáró eladók, Pacsirta u. 64-b. 1594

Ingóságvétel

Lópokrócokat,
használtat, de jókarban levőket, keresek megvételre. Cimeket kérem a kiadóhivatal pénztáránál leadni. 417 vv.

Szőnyegszövő
jókarban lévő állványt keresek megvételre. — Ajánlatokat kérek Szegfő u. 20. sz. alá. 1599

Karikahajós
női varrógépet veszek Sas u. 4., posztóüzlet.

Ingóság eladás

Eladó
jókarban levő használt vaskályha. Kigyó u. 8. 1423

Kiállításra
készült csodaszépnek mondott réz-majolika asztalspór elfogadható árban eladó. Bercsényi u. 83. 1429

Petróleumkályha
csinos nagy kivitel, amerikai gyártmány, — olcsón eladó. Jeszenszky, Teleki 21. 1448

Gyermek
rézágy, garantált tiszta, háromégős rézcsillár jutányosan eladó. Piac utca 28-c., III. 1450

Bútorok
hálószoba, matracok, ágybetétek, divány karszékekkel eladó. Miklós u. 33., délután. 1451

8 HP.
magyar állami cséplőgarnitura eladó. Értekezni Rákóczi 13., Ottónál. 1502

Modern
uj konyhaberendezés eladó. Boldogfalva utca 12., 3. ajtó. 1506

Háló
szőlon, páncélszekrény, ebédlőbútor, garnitúrák, mindenféle ingóságok eladók. Csapó 14. 1519

Ablak
spalettával 90x180. ajtók, kapu olcsón eladó. Zsák utca 11. 1507

Télikabát,
női fekete, dusan prémezve 14 pengőért eladó. Bercsényi 54. 1470

Szecskavágó
sparhelt, hordók, akáckaró, ló szekerestől sürgősen eladó. Széll ucca 8. 1471

Gobelinképek
festmények, látcső, — mesterhegedük, brilliánsfüggő, brilliánsgyürük, szövetek, — Jókai könyvek eladók. Horváth, Csapó u. 4. 1525

Fekete
tölgy ebédlő, pulituros háló sürgősen olcsón eladó. Vendég u. 2. 1489

Káposztáskád
sróffal együtt eladó. — Burgondia ucca 9. kaputól jobbra. 1490

Mindenféle
asztalosszerszámok, — használt konyhaszekrény és asztal eladók. Honvéd u. 25. 1491

Ruhaszekrény
kétajtós eladó. Mindenest felveszek. Kandia 4/B. em. 1494

Eladó
uj modern diófa háló és konyhabutorok Széll asztalosnál, Szoboszlói ut 4. 1495

Egy
transparens égő eladó. Rózsi hölgyfodrász, — Csapó u. 65. 1492

Autogejser
és gázkályha, alig használt, eladó. Varga ucca 1. félemelet 1. 1466

Homocord
gramofonlemezek gyári ujak féláron eladók Berzéki fotoszak üzletében, Ferenc József ut 38. 1523

Eladó
egylovas szekér, ló talyiga, — Katz-telep, Szeremlei u. 4. sz. 1533

Férfi
fekete használt kabát eladó. Bethlen u. 20. 1543

Dióiróasztalok
sötétháló szalongarnitura, előszobafalak, üzleti tükrök, tizedes mérleg eladók, Dégenfeld tér 8. 1563

Egyetemi
építkezésből kimaradt gömbfenyők, azokból készült lécek, deszkák, filléres karók, tüzibulladékok még kaphatók olcsón, Károly Ferenc József ut 16. Telefon. 1570

Kocsibunda
mosómedve gallérral vasutasbunda eladó. Piac ucca 79. II. emelet. 1514

Kihuzós
cselédágy jókarban lévő eladó. Kigyó u. 5. keresztépületben. 1619

Rézágyak
gyermekágyak, összecsukós vaságyak fürdőkádak, hengerek, rekamiék, ebédlőszékek, asztalok, ebédlőszekrények, hálószobák, vitrinek, könyvszekrények, antikárák olcsón eladók Ingóság közvetítőben. 1609

Sifon,
szezlon, konyhakredenc és egyéb butorok eladók. Varga ucca 10., ajtó 4. 1608

Márkás
uriszoba, soha nem látott müremek, valódi keleti perzsák festményekkel, szobrokkal stb. potom áron elutazás miatt eladó. Bővebbet Svetits-bérház „Unio" müterem. 1620

Cserépkályha,
ebédlőkredenc, kihuzós asztal, ebédlőszékek olcsón eladók: Széchenyi ut 18. 1578

Szép
ebédlőfüggöny, abrosz, ebédlőbutor olcsón eladó. Hatvan ucca 2. sz. Trafik. 1630

Eladó ház

Elcserélem
házamat nagyobbal, v. földdel cserélek, ráfizetek. Móricz u. 14. 1432

Eladó
családi ház gyümölcsössel, ugyanott oltott orgonatövek. Posta u. 5. Arany János u folytatása. 1557

Eladó
István ut 19. sz. ház több lakással, gyümölcsössel, esetleg üresen is. Bethlen 39. 1480

Sarokház
forgalmas helyen nagy telekkel eladó, tíz ezerrel átvehető. Ugyanott műhely kiadó. Mester utca tizenöt. 1487

Péterfia 30.
házból 200 négyszögöl telek kétszer háromszobás lakással eladó. 1486

2500 pengőért
eladó Téglaskerthen 1030 □ földdel 1 szobakonyhás téglaépület 120 gyümölcsfával, 500 pöszméte, ribizli, szőlővel belültetve, egész telek körülkeritve. Érdeklődni Lukács Mártonnál, Salétrom ucca 8. sz. 1549

Kedvező
fizetési feltételekkel jutányos áron eladó Bozzay-telep, Uj u. 20. sz. ház 380 öl telekkel. Értekezni Papp László nál, Ferenc József ut 16. sz. 1557

Több
kisebb, nagyobb bérház eladó igen jutányos áron, kedvező fizetési feltételek mellett a Magyar Általános Takarékpénztárnál, Piac utca 81. 1443

Eladó
a Burgundia u. 19. sz. uriház, minden comforttal ellátott ritka szép lakással. Csak komoly érdeklődőknek bővebbet Csapó u. 1. müteremben, telefon 17—22. 1617

Ritka
alkalmi vétel. Eladó az Andrássy ut 22. sz. villa 3 szobás modern lakással, nagy kerttel kedvező áron és feltételek mellett. Bővebbet a helyszinen, vagy Csapó u. 1. müteremben. 1619

Vízvezeték, = gázszerelést, bádogos munkát olcsón készit, javit WEINBERGER, Széchenyi u. 24.

Eladó ház
fűszerüzlettel, esetleg az üzlet külön is. Cím a kiadóban. 1458

Eladó
családi ház. Herceg u. 16. (Vargakert.) 1498

Bercsényi u. 27.
üzletes ház kevés pénzzel átvehető. Villany, viz, angol klozet. 1607

Eladó
Varga uccán többlakásos uriház 14.000 P-ért, felével megvehető. Megbizott Samu János Hunyadi 24. 1612

Ez egy jó ki's ház!
Homok ucca 124. számu házat 4500 P-ért odaadjuk, 2000 P-vel megvehető. Megbizott Samu János, Hunyadi ucca 24. 1612

Borz ucca 19.
számu értékes ház most áron alul sürgősen eladó. A tulajdonos nem lakik ott, igy bemutatja az eladással megbizott Samu János, Hunyadi u. 24. 1612

Varga ucca 10.
számu ház most sürgősen és áron alul eladó. Megbizott Samu János, Hunyadi 24. 1612

Csemete ucca 13.
számu ház nagyon sürgősen eladó, vagy kisebbért elcserélendő. Megbizott Samu János Hunyadi 24. 1612

Elcserélném
Jánosi uccai házamat ráfizetéssel modern házzal. Megbizott Balázs Piac 89. 1590

Eladó
adómentes háromszobás uj ház Nyil u. 49. 1548

Eladó
gyönyörü palatetős kis villa az egyetemhez közeli Sestakertben, télen-nyáron lakható, ugyanott szerény kis ház kerttel, valaimnt 2 szép villatelek termő gyümölcsfákkal, minden elfogadható áron. Bővebbet a helyszinen a tulajdonosnál, Andrássy ut 101., vagy Békési Béla ucca 4. alatt. 1618

Eladó házhely

Félig ajándék
Libakertben 741 négyszögöl saroktelek 5 pengőjével vagyonrendezés miatt eladó, Balázs, Piac 89. 1589

Sestakert
legelején, Péchy uccában 300 négyszögöl házhelynek eladó. Poroszlay ut 18. 1568

Eladó
Köntöskert, Bezerédi ucca 15. sz. házas telek a rajtalévő épületekkel együtt, ugyanott 900 □-öl telek, három részre elosztva, esetleg együtt is, mely konyhakertészetnek kitünő föld. 1425

Házhelyek
háromszáz négyszögölesek eladók Kishegyesi ut 35. Értekezni Hatvan ucca négy. 1476

Földbérlet

Kisszepesen
Ujvári-féle 16 hold tanyás föld bérbe kiadó, vagy örök áron eladó. Értekezni ugyanott. 1444

Dienes József

OFB ingatlanforgalmi irodája, Füvészkert u. 16. Telefon 14-98.

Eladó ingatlanok:

Teleki ucca 9. Villanyos közelében, gyönyörü ház, hét szép lakással, világos pincékkel. 50.000 pengő.

Rákóczi ucca 35. sz. Részben adómentes ház, modern nagy lakásokkal, szépen parkirozott nagy udvarral. Ára: 50.000 pengő.

Kossuth ucca 55. sz. Üzletes nagytelkü ház öt lakással. — 26.000 pengő.

Márton Kálmán ucca 2. Üzletekkel, több lakással. 12.000 pengő.

Kishegyesen 10 kat. hold elsőosztályu föld, kövesuton, kedvező feltételekkel. 7.000 pengő.

Kismacs 34. számu 17 hold elsőosztályu tanyásföld holdanként — 900 pengőért.

Timár ucca 11. Nagy telekkel, kilenc lakással 12.000 pengő.

Nyulason Hollós u. 9. Adómentes, szép, uj ház kedvező kölcsönnel — 5800 pengő.

Rákóczi-kertben 824 négyszögöl gyümölcsös és szőlő, palatetős kétszobás nyaralóval — 4000 pengő.

Fentieken kivül a már hirdetett többszáz eladó és bérbeadó ingatlanra van megbizásom, melyeknek részletes leirása és fényképe irodámban, továbbá a városháza bejárata mellett és püspöki palota, muzeum felőli sarok kirakataiban megtekinthető.

Az összes ingatlanok részletes leirását bárkinek dijmentesen kiadom, vidékieknek postán megküldöm.

Keresek
eladó házakat, földeket, szőlőket, telkeket, földbérleteket.

Közbenjárókat dijazok!

DIENES JÓZSEF ingatlanforgalmi irodája. 1611

Bakóczy László

ingatlanforgalmi irodája, Piac u. 40.

Ha ingatlant eladni, venni, vagy elcserélni akar, keresse fel az irodát.

Eladó házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

A Bakóczy iroda gyors, eredményes és feltétlenül megbizható munkája közismert. 1547

Eladó föld

Macson
és Ebesen 4—5 hold föld eladó. Teleki u. 32. 1499

Biharban
Bihartorda község mellett elterülő 2200 m. holdas des Echerolles Kruspér Gilbert-féle — füst pusztai ingatlan, melynek talaja prima, fekete mindenttermő, 200 kg m. holdanti haszonbérjövedelmű szántó, felparcellázva, tetszés szerinti darabokban eladó 260—280 m. holdankint. A megvett tagok azonnal átvehetőek. Bővebb felvilágositás és tárgyalás minden szerdai napon a helyszinen. 149

25 hold
prima föld Paczon eladó. Értekezhetni Pécsi és Pap ügyvédeknél, — Werbőczy 4. 1323

Eladó
és kevés pénzzel megvehető kisebb házak, földek tanyával és ház helyek. — Kölcsönös segélyző. 1604

Föld
Bánkon 90 hold, ugyanott 12 holdas tanyás birtok olcsón eladó. — Busi 11. 1580

Eladó
állomás és kövesut mellett közel 8 hold prima homokbirtok. Megbizott Samu János, Hunyadi 24. 1612

Ebesen
7½ kat. hold föld olcsón eladó. Rakovszky u. 32. 1537

Ingatlanforgalmi irodák

Földet,
házat akar venni vagy eladni? Forduljon bizalommal Balázs Andor OFB ingatlanforgalmi irodájához Piac u. 89. előzetes költség nincs, dijazás csak siker esetén. 1581

Eladó állatok

Eladók
kéthónapos fehér pincsi ebek. Érdeklődni lehet Ferenc József ut 18. a portásnál. 1414

Szorgalmasan
éneklő harzi kanári — madarak eladók. Főtvös u. 15. sz. 1389

Liba,
bronzpulykák eladók. Attila tér 4. sz. 1419

Gerlepár
olcsón eladó. Hatvan u. 24. szám. 1180

7 darab
príma sertés van eladó, 1 mázsán aluli. Huszár Gál u. 12. sz. Kincseshegy. 1303

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF

A Tiszántuli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.